

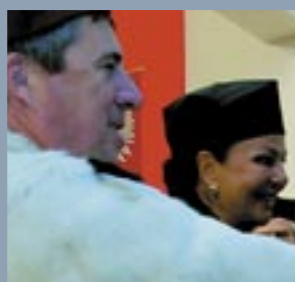
UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

8 (173)

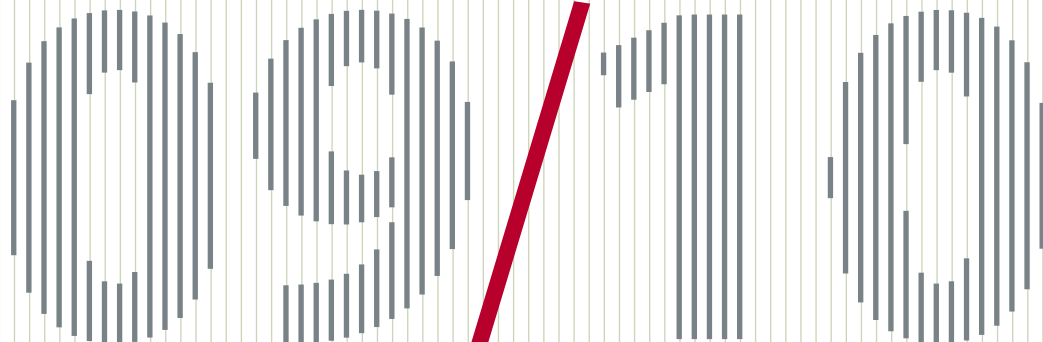
ZIELONA GÓRA listopad 2009

M I E S I Ę C Z N I K S P O Ł E C Z N O Ś C I A K A D E M I C K I E J

ISSN 1644-7867

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

UZ

KONSORCJUM

21 października 2009r. Podpisanie umowy o powołaniu

Magnificencjo Rektorze, Szanowni Państwo.

Dla oceny działalności Uniwersytetu jakość realizowanego procesu kształcenia jest równie ważna jak poziom prowadzonych badań naukowych. Taki pogląd znajduje odzwierciedlenie we wszystkich dokumentach Deklaracji Bolońskiej zmierzającej do utworzenia Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i podpisanej przez 29 państw europejskich, w tym Polskę.

Jednym z podstawowych elementów dbałości o jakość kształcenia jest Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który wspomaga systemowe planowanie zmian w procesie kształcenia oraz przygotowanie jednostek Uniwersytetu do akredytacji. W Uniwersytecie Zielonogórskim Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia powstał w roku 2007 i stanowi kompleksowy zbiór procedur oceny kształcenia akademickiego, na który składają się moduły narzędziowe i struktury operacyjne, pozwalające ocenić pracę nauczycieli akademickich i dające obraz działań i efektów pracy na każdym z Wydziałów. Nasz system okazał się na tyle interesujący, że jest również wykorzystywany w innych uczelniach. Mija drugi rok wdrażania jego procedur. Prowadzone są prace monitorujące, a Senatowi przedstawiane jest obszerne opracowanie. Wynika z niego, iż nastąpiło wyraźne przyspieszenie w porządkowaniu kształcenia oraz wykorzystaniu narzędzi ewaluacji, zawartych w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia.

Należy odnotować, że w minionym roku akademickim znacznie rozszerzył się zakres ewaluacji zajęć, prowadzonej w formie elektronicznych ankiet studenckich, i tak np. na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, gdzie studiuje najwięcej studentów, przeprowadzono 4480 ankiet w tym 4033 w formie elektronicznej. W ankietowaniu uczestniczyli studenci stacjonarni i niestacjonarni.

Miarą udziału Uniwersytetu Zielonogórskiego w tworzeniu Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego jest m.in. to, że na wszystkich kierunkach nastąpiło wdrożenie ECTS-u czyli Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów oraz wprowadzanie przejrzystych i porównywalnych systemów stopni umożliwiających mobilność studentów. ECTS to system nastawiony na studenta i opiera się na ocenie nakładu pracy jaką student musi wykonać aby osiągnąć cele programu studiów. Założone cele programu

określone są w postaci efektów kształcenia oraz kompetencji jakie należy uzyskać po zaliczeniu danego programu.

W minionym roku akademickim przeprowadzono analizę planów i programów studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Zielonogórskim. Na wielu wydziałach już zakończono, a na innych finalizowane są prace nad przygotowaniem katalogu przedmiotów ECTS dla wszystkich kierunków studiów, co zaowocuje uporządkowaniem oferty edukacyjnej w skali całego Uniwersytetu.

Wdrożone zostały procedury prowadzenia i powoływania nowych kierunków studiów oraz organizacji studiów podyplomowych, które już wkrótce również będą podlegać akredytacji zewnętrznej. W roku akademickim 2008/09 powołane zostały trzy kierunki studiów:

- > na Wydziale Humanistycznym - Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo
- > na Wydziale Nauk Biologicznych - biotechnologia
- > na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - praca socjalna.

W roku akademickim 2008/09 uruchomiono 23 kierunki studiów podyplomowych z ponad 50, które utworzone są na naszym Uniwersytecie. Niektóre z nich mają już dziewięć edycję. Szeroka oferta studiów podyplomowych i dbałość o ich jakość wskazują na rangę jaką nasz Uniwersytet nadaje edukacji całościowej, skierowanej nie tylko do naszych absolwentów.

Organem działającym na rzecz jakości kształcenia o określonych ustawowo zadaniach i trybie pracy jest Państwowa Komisja Akredytacyjna. Poddanie się ocenie tej Komisji jest obligatoryjne, a jej negatywna ocena niesie za sobą konsekwencje w postaci decyzji ministra o cofnięciu lub zawieszeniu uprawnienia do kształcenia na danym kierunku studiów. W ciągu ostatnich lat Państwowa Komisja Akredytacyjna oceniła na Uniwersytecie Zielonogórskim ponad 30 kierunków i nie było przypadku oceny negatywnej. Ocenie poddawane były kierunki, które mogły wykazać się zamkniętym cyklem kształcenia, czyli takie, które wypromowały absolwentów. Niektóre z kierunków przechodziły już kolejną akredytację po upływie przewidzianego okresu. W ostatnim roku Zespoły Wizytujące Państwowej Komisji Akredytacyjnej dokonały przeglądu pięciu kierunków, są to:

1. edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych;
2. informatyka;
3. matematyka;
4. pedagogika;
5. budownictwo.

W rozpoczynającym się roku akademickim czekają nas kolejne akredytacje na 11 kierunkach ocenianych w latach 2004/05.

Praca nad zapewnianiem jakości kształcenia jest procesem ciągłym, w związku z tym w nowym roku akademickim, członkom uczelnianego i wydziałowych zespołów zapewniania jakości kształcenia, senackiej komisji kształcenia, władzom dziekańskim i rektorskim, pracownikom pionu jakości kształcenia z pewnością nie grozi nuda, stagnacja i brak zadań.

Wszystkim im dziękuję za dotychczasową pracę i życzę dużo siły i zapału.

*Prorektor ds. Jakości Kształcenia
prof. Wielisława Osmańska-Furmanek*

> TYLKO KRYZYS – RZECZYWISTY LUB POSTRZEGANY
PROWADZI DO REALNYCH ZMIAN
MILTON FRIEDMAN 1982

KRYZYS EKO- NOMICZNY W GOSPODAR- CE GLOBALNEJ

Maria Fic
Wydział Ekonomii i Zarządzania
Uniwersytet Zielonogórski

Wprowadzenie

Kryzys lat 2008-2009 jest silniejszy i rozleglejszy pod względem geograficznym niż jakiegokolwiek wcześniejsze załamanie koniunktury. Jest to pierwsze załamanie, które dotknęło jednocześnie gospodarki Stanów Zjednoczonych i państw europejskich. Bieżący kryzys odbił się na wszystkich elementach składowych popytu w krajach OECD: konsumpcji, inwestycjach biznesowych i inwestycjach w nieruchomości mieszkalne. W USA popyt wewnętrzny w 2009 roku zmniejszył się o 1,8%, w krajach EU27 o 1%. Analogiczny spadek dotyczy konsumpcji - w 2009 roku obniżyła się ona w USA o 1,8%, w EU27 o 0,5%. Inwestycje prywatne w EU27 będą niższe w 2009 roku o 5,5%. W USA zmniejszenie wydatków inwestycyjnych dotyczy zarówno inwestycji w nieruchomości (spadek o 20,6% w 2008 i 8,8% w 2009 roku) jak i wydatków przedsiębiorstw w 2009 roku przewidywany jest ich spadek o 3,3%¹.

W 2009 r. realny PKB w USA obniżył się o 2,9%, natomiast w EU-27 aż o 4%. Gospodarka Irlandii zwolniła nawet o

9%. Dodatkowo kryzys znacznie zahamuje tempo wzrostu głównych gospodarek wschodzących, szczególnie w Europie Środkowo-Wschodniej. PKB Litwy, Łotwy i Estonii spadnie o ponad 10%.

W tabeli 1 przedstawiono podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla gospodarek USA i EU27.

> TABELA 1. TEMPO ZMIAN PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW MAKROEKONOMICZNYCH (ZMIANA PROCENTOWA) - USA I EU27

L.p.	Wyszczególnienie	2007	2008	2009
		Zmiana procentowa w stosunku do roku poprzedniego		
USA				
1	-popyt wewnętrzny	1,6	0,1	-1,8
2	-konsumpcja	2,8	0,5	-1,8
3	-inwestycje w nieruchomości	-17,9	-20,6	-18,8
4	-inwestycje przedsiębiorstw	4,9	3,7	-3,3
EU-27				
5	-popyt wewnętrzny	2,3	0,4	-1,0
6	-konsumpcja	1,6	0,2	-0,5
7	-inwestycje prywatne	4,2	0,0	-5,5

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE: D. HOLLAND, R. BARRELL, T. FIC, S. GOTTSCHALK, I. HURST, I. LIADZE, A. ORAZGANI, *THE WORLD ECONOMY*, "NATIONAL INSTITUTE ECONOMIC REVIEW", JOURNAL OF THE NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL RESEARCH, NO 2006, OCTOBER 2008, S. 83.

Pojęcie i istota kryzysu w gospodarce

W najprostszym ujęciu kryzys jest rozumiany jako skrajny przypadek niestabilności², spadkowa faza cyklu koniunkturalnego, lub recesja w gospodarce³. Jeżeli kryzys dotyczy większości krajów na świecie w związku z handlem między tymi krajami oraz innymi powiązaniami międzynarodowymi mówimy o kryzysie światowym.

Najbardziej zbadanym i najczęściej analizowanym w literaturze kryzysem jest kryzys finansowy, który obejmuje kryzys bankowy, kryzys walutowy i kryzys zadłużenia. Kryzys bankowy to najdotkliwsza i najsilniej odczuwana konsekwencja utraty stabilności finansowej w postaci niezdolności rynków finansowych do efektywnego funkcjonowania. Część sektora bankowego traci bezpieczeństwo. Zwiększa się liczba upadłości, rosną należności zagrożone, w sektorze bankowym powstają straty. Kryzysom banko-

wym często towarzyszy efekt zarażenia, który prowadzi do przeniesienia problemów sektora bankowego na inne instytucje finansowe i pozafinansowe oraz rozszerzania się zasięgu terytorialnego kryzysu z jednych krajów do innych. Kryzys walutowy ma miejsce wtedy, gdy występuje spekulacyjny atak na kurs waluty, powodujący dewaluację lub ostrą deprecjację tej waluty, lub konieczność obrony kursu tej waluty poprzez uruchomienie rezerw walutowych. Kryzys zadłużenia to sytuacja, w której pożyczkobiorca nie spłaca długu lub pożyczkodawca uważa taką sytuację za prawdopodobną i odmawia udzielenia nowych kredytów.

Lata dziewięćdziesiąte XX wieku to okres gwałtownych zmian, które w istotny sposób wpłynęły na warunki funkcjonowania rynków. U podłoża tych zmian leżą: globalizacja, liberalizacja finansowa, deregulacja rynków finansowych, dezintermediacja⁴, szybki rozwój nowych produktów bankowych, konsolidacja i ekspansja gospodarcza. Zmiany te przyniosły wiele korzyści, ale wywołały także szereg zagrożeń. Zagrożenia to: pojawiające się w różnych miejscach świata kryzysy finansowe, co w sytuacji silnych powiązań między gospodarkami prowadziło do rozprzestrzeniania się tych kryzysów na inne kraje i występowania negatywnych następstw dla międzynarodowych rynków. W latach 1970-2007 wystąpiły na świecie 394 kryzysy finansowe, w tym - 124 bankowe, 207 walutowych i 63 kryzysy zadłużenia - tabela 2. Kryzysy stawały się coraz częstsze i głębsze. W latach 80-tych XX wieku Międzynarodowy Fundusz Walutowy zidentyfikował 152 kryzysy, a w latach 90-tych - 173 kryzysy.

> TABELA 2. KRYZYSY W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ W LATACH 1970-2007

Lp	Wyszczególnienie	Systemowy kryzys bankowy	Kryzys walutowy	Kryzys zadłużenia
		Według roku rozpoczęcia kryzysu		
1.	Lata 1970 -1979	4	25	7
2.	Lata 1980 - 1989	39	72	41
3.	Lata 1990 - 1999	74	92	7
4.	Lata 2000 - 2007	7	18	8
	Razem	124	207	63
	Ogółem	394		

ŹRÓDŁO: OPRAWOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE: LAEVEN AND VALENCIA, SYSTEMIC BANKING CRISES: A NEW DATABASE, IMF WORKING PAPER, 2008.

W latach 1970-2007 - 139 krajów na świecie stanęło w obliczu kryzysów⁵, niektóre kilkakrotnie. Koszty kryzysów stają się coraz wyższe. Na podstawie analizy kosztów 93 systemowych kryzysów bankowych, P. Honohan stwierdza, że mediana kosztów kryzysu bankowego (koszty liczone jako % PKB) wyniosła 15,5% PKB⁶. Wyniki badań 56 kryzysów bankowych przeprowadzonych przez G. Caprio i P. Honohana, opublikowane w 2005 roku wskazują, że mediana kosztów kryzysu wynosiła 10,0% PKB, a średni koszt kryzysu kształtował się na poziomie 14,3% PKB⁷.

Teorie kryzysów

W literaturze wyróżnia się kilka teorii kryzysów: teorie empiryczne, teorie keynesistowskie, teorie monetarystów,

teorie pragmatyczne, teorie asymetrii informacji, teorie nadmiernej ekspansji kredytowej, hipotezy wyjaśniające przyczyny upadłości banków (hipoteza egzogenicznego wpływu depozytów i rezerw, hipoteza importu kryzysu niewypłacalności, hipoteza instytucjonalnych i prawnych restrykcji ostabiających banki). Dla potrzeb niniejszego opracowania zwrócono uwagę na model asymetrii informacji i hipotezę nadmiernej ekspansji kredytowej.

Model asymetrii informacji (nazywany niekiedy modelem triady)⁸- pomaga zrozumieć w jaki sposób zakłócenia na rynkach finansowych powodują spadek aktywności gospodarczej. Teoria ta opiera się na trzech kluczowych pojęciach: asymetrii informacji (*asymmetric information*), negatywnej selekcji (*adverse selection*) i pokusie nadużycia (*moral hazard*). Zakłada się, że zasadniczą przeszkodą w efektywnym funkcjonowaniu systemu finansowego i gospodarki jako całości jest asymetria informacji, czyli sytuacja, w której jedna ze stron posiada mniej dokładnych informacji niż druga. Prowadzi to do negatywnej selekcji i pokusy nadużyć. Pokusa nadużyć pojawia się u pożyczkobiorcy, który inwestuje otrzymane od pożyczkodawcy środki w przedsięwzięcia niepożądane z punktu widzenia pożyczkodawcy. Sytuacja taka jest możliwa, gdyż pożyczkodawca nie posiada pełnej informacji o działaniach pożyczkobiorcy, który skłonny jest podejmować działania obarczone ryzykiem.

Hipoteza nadmiernej ekspansji kredytowej zakłada, że na skutek zdarzenia zewnętrznego (np. sukces polityczny, wojna, inne) zmieniają się perspektywy ekonomiczne w jednym z sektorów gospodarki, czego rezultatem jest chęć wykorzystania przez firmy i jednostki szans jakie daje rozwijający się sektor. Duża część inwestycji ma charakter spekulacyjny mający na celu zwyżkę ceny. Dobra koniunktura sprzyja intensyfikacji podejmowanych przez banki akcji kredytowych, nakręcając w ten sposób spiralę zadłużenia. Kiedy liczba firm i gospodarstw domowych uczestniczących w spekulacji staje się bardzo duża, a działalność zaczyna obejmować coraz szersze kręgi społeczne, spekulacja przestaje być zachowaniem racjonalnym, a zaczyna się „gorączka” (*mania*) lub „bąbel spekulacyjny” (*bubble*). W momencie gdy stan nadmiernego zadłużenia zostanie osiągnięty, kryzys może być wywołany paniką na rynku. Wśród kredytobiorców zaczynają się pojawiać problemy z terminową obsługą zadłużenia, co prowadzi do obniżenia wartości aktywów i w następstwie obniżenia kapitałów banku.

Natura światowego kryzysu w latach 2008-2009

Przyczyny kryzysu w okresie 2008 -2009 tkwią w polityce neoliberalnej. W 1982 roku M. Friedman napisał „tylko kryzys - rzeczywisty, lub postrzegany prowadzi do realnych zmian⁹. Kiedy taki kryzys nastąpi rodzaj podejmowanych działań będzie zależał od tego, jakie pomysły dominują na rynku idei¹⁰. Rozwiązania proponowane przez M. Friedmana i przedstawicieli tzw. „szkoły chicagowskiej” to: zmienne stopy procentowe, uwolnione ceny, swobodny przepływ pieniądza i gospodarka zorientowana na eksport. Im bardziej globalna gospodarka stosowała się do tych recept tym bardziej stawała się podatna na kryzysy, generując ich coraz więcej¹¹.

Deregulacja rynków i uwolnienie handlu międzynarodowego dały impuls gospodarce światowej i wydawało się, że dobra koniunktura będzie trwać bez końca. Okres pro-

sperity zapoczątkowany jeszcze w latach 80-tych XX wieku był wynikiem znacznego wzrostu konsumpcji w USA. Udział wydatków na konsumpcję w PKB Stanów Zjednoczonych wzrósł z 67% na początku lat 80-tych XX wieku do ponad 75% w 2007 roku¹². Ważnym elementem wzrostu w ostatnich latach stał się kredyt, który rozciągnął rynek, ponieważ ludzie mogli dalej kupować towary pomimo braku pieniędzy. Zadłużenie przeciętnej amerykańskiej rodziny zwiększyło się z 67% dochodów do dyspozycji na początku lat 80-tych ubiegłego wieku do 132% w 2007 roku¹³. Wzrost akcji kredytowej w USA nie stworzył jednak trwałych podstaw wzrostu gospodarczego. Doprowadził jedynie do powstania ogromnego bąbla spekulacyjnego - rys. 1.

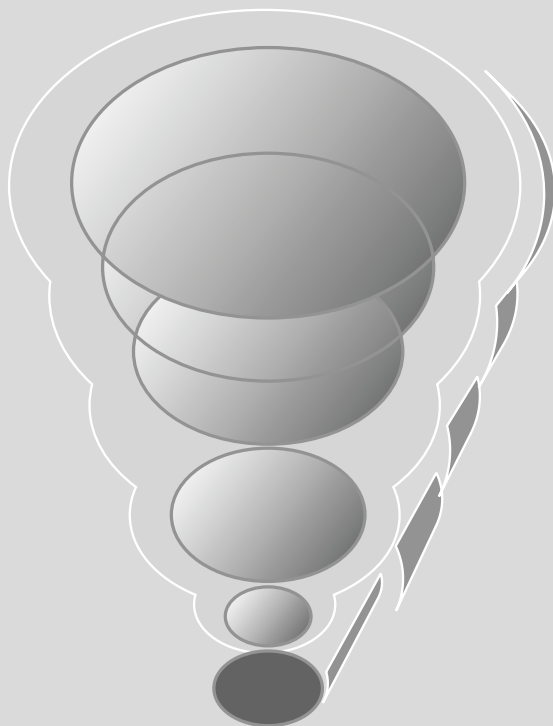
Obecny kryzys posiada trzy główne cechy charakterystyczne:

1. Jest globalny. W początkowej fazie kryzysu uwaga koncentrowała się głównie na problemie tzw. kredytów hipotecznych *sub-prime* w USA. Później fala kryzysu dosięgła Wielką Brytanię i rozlała się po Europie, powodując gwałtowny, o znacznej skali spadek indeksów giełdowych w Europie i Azji.
2. W początkowej fazie dominowała ocena, że jest to kryzys płynności finansowej oraz zaufania w sektorze finansowym. Później dostrzeżono, że ma on duży, negatywny wpływ na wyniki produkcji przemysłowej, usług i wymianę handlową, ze względu na znaczne zmniejszenie zasobów finansowych będących w dyspozycji podmiotów gospodarczych.
3. Prawdopodobnie będzie trwać przez 2 lata, po czym przez kilka lat trwać będzie odrabianie powstałych strat.

W raporcie Międzynarodowej Organizacji Pracy *The Financial and Economic Crisis: a Decent Work Response* stwierdza się, że kryzys jest wynikiem kombinacji niewłaściwych regulacji finansowych, nadmiernego ryzyka pośredników finansowych i nadmiernego wynagrodzenia menedżerów finansowych i handlowców. Interakcja pomiędzy tymi czynnikami i globalnym brakiem zbilansowania gospodarki to główne przyczyny kryzysu¹⁴.

Kryzys rozpoczął się w Stanach Zjednoczonych Ameryki na rynku kredytów *sub-prime*. Amerykańskie banki działy kredytobiorców na kredytobiorców *prime*, o wysokiej wiarygodności oraz kredytobiorców *sub-prime* - mniej wiarygodnych. Wielu kredytobiorców okazało się niewypłacalnym, szczególnie kredytobiorców nazywanych potocznie *ninja* (*no income, no job and assets*). Banki uważały jednak akcję kredytową za dość bezpieczną, bowiem mogły sprzedać dom, na zakup którego był udzielony kredyt. Ta sytuacja się jednak zmieniła w momencie w którym wartość nieruchomości przestała wzrastać, a później zaczęła spadać. Banki, w celu odzyskania, utraconych w kredytach, pieniędzy zamieniały kredyty na dłużne papiery wartościowe, które nie miały zabezpieczenia w majątku trwałym.

W połowie 2007 obligacje subprime okazały się papierami bez pokrycia. W marcu i kwietniu 2008 roku pięć banków USA (Merrill Lynch, Goldman Sachs, Morgan Stanley, Lehman Brothers, Citigroup) zostało dokapitalizowanych, by zapobiec ich upadłości. Działania te przyniosły tylko krótkotrwałą poprawę. W następnych miesiącach banki przestały sobie ufać, niechętnie pożyczaly sobie pieniądze z obawy przed niewypłacalnością kontrahenta. Rozprzestrzeniający się brak zaufania wśród banków, ponoszących ogromne straty na nietrafnych inwestycjach przyczynił się

> RYS. 1. BĄBEL SPEKULACYJNY

Pozostałe aktywa - 290 bln USD

Aktywa "cienie" - 62 bln USD

Tradycyjne aktywa banków - 39 bln USD

Pieniądz papierowy - 3,9 bln USD

Rezerwy złota centralnych banków - 0,845 bln USD

Bail-cut Money - (początek 2009) - 1,9 bln USD

ŹRÓDŁO: ALLEN, PADDY (2009-01-29). "GLOBAL RECESSION - WHERE DID ALL THE MONEY GO?". THE GUARDIAN. [HTTP://WWW.GUARDIAN.CO.UK/BUSINESS/DAN-ROBERTS-ON-BUSINESS-BLOG/INTERACTIVE/2009/JAN/29/FINANCIAL-PYRAMID](http://www.guardian.co.uk/business/dan-roberts-on-business-blog/interactive/2009/jan/29/financial-pyramid). RETRIEVED 2009-04-10.

do zaprzestania prowadzenia operacji na rynkach międzybankowych.

15 września 2008 4-ty co do wielkości bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił upadłość. 19 września 2008 zbankrutował największy bank oszczędnościowy USA, a także największy bank hipoteczny, Washington Mutual w Seattle w USA. 24.12.2008 roku Bank Rezerwy Federalnej przeznaczył kwotę prawie 1,2 bln USD na zakup różnych aktywów finansowych: zabezpieczenie kart kredytowych przedsiębiorstw, zabezpieczenie kredytów w bankach, środki dla AIG, Fannie Mae, Freddie Mac i Citi Group.

W ostatnich dniach września 2008 roku kryzys przeniósł się do Europy. 29 września rządy państw Beneluxu (Belgii, Luksemburga i Danii) przejęły kontrolę nad największym bankiem Belgii - Fortis. Europejski Bank Centralny zasilil rynek kwotą 789 mld euro.

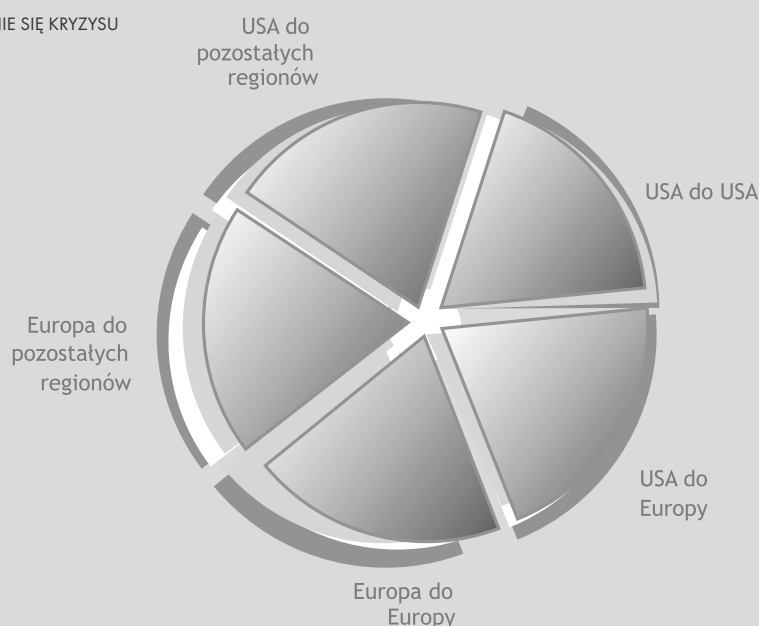
W wyniku kryzysu, w latach 2008-2009 upadło ponad 100 banków: w 2008 roku - 25 banków¹⁵, w 2009 roku (do 4 września 2009) - 89 banków¹⁶. Dla porównania w 2007 roku upadły trzy banki.

W okresie 2007-2008 suma kredytów utraconych, czyli niemożliwych do odzyskania przez największe banki światowe i inne instytucje finansowe wyniosła w marcu 2008 roku ponad 1 bilion USD (1059,3 mld. USD)¹⁷. Straty dotyczyły głównie banków i instytucji finansowych USA i Europy. Porównanie straty z sumą PKB USA i Europy (ca 30 bilionów USD) daje wartość strat około 3% PKB.

Negatywnym zjawiskom towarzyszył spadek popytu wewnętrznego, osłabienie handlu wewnętrznego i zagranicznego, spadek inwestycji. Eksport stał się głównym kanałem przenoszenia kryzysu na kolejne kontynenty i kraje. Przyjąć można, że kryzys rozprzestrzenił się w następujący sposób - rys. 2.

Jak widać na rysunku 2 kryzys przede wszystkim dotknął gospodarki krajów wysokorozwiniętych Europy i USA. Rozprzestrzenianie się kryzysu miało charakter intra- i interregionalny.

RYŚ. 2. ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ KRYZYSU

ŹRÓDŁO: P. HONOHAN, RISK MANAGEMENT AND THE COST OF THE BANKING CRISIS, "NATIONAL INSTITUTE ECONOMIC REVIEW", JOURNAL OF THE NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL RESEARCH, NO 2006, OCTOBER 2008, S. 17.

Stabilny wzrost światowej gospodarki będzie możliwy dopiero po wyrównaniu głębokiego stanu nierównowagi. Koszty stabilizacji sytuacji finansowej w okresie 2008-2009 wahają się od 12,7% PKB w Stanach Zjednoczonych, 9,1% PKB w Wielkiej Brytanii, 4,4% PKB w Kanadzie, 3,1% w Niemczech i 1,8% PKB we Francji - tabela 3.

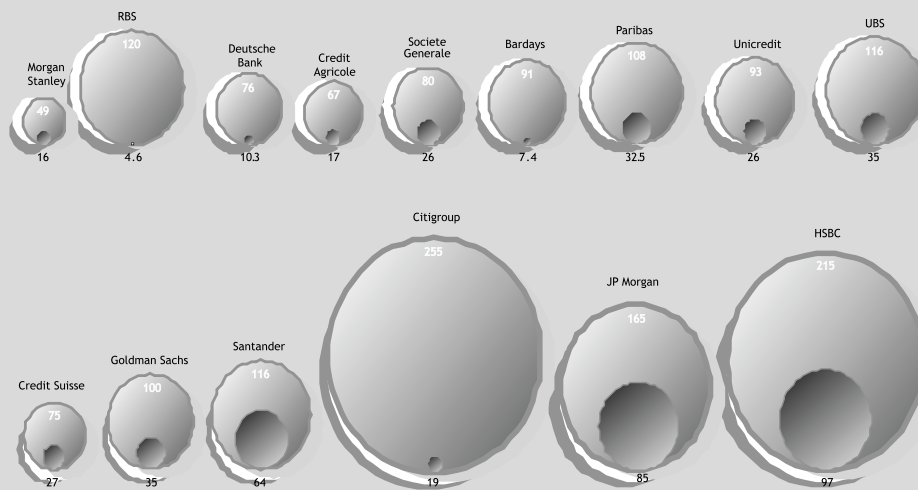
TABELA 3. KOSZTY STABILIZACJI SYTUACJI FINANSOWEJ I EKONOMICZNEJ (% PKB) (STAN NA POŁOWĘ LUTEGO 2009)

Lp	Wyszczególnienie	Koszty stabilizacji finansowej w okresie 2008-2009 (% PKB)
1	Kanada	4,4
2	Francja	1,8
3	Niemcy	3,1
4	Włochy	0,9
5	Japonia	1,7
6	Wielka Brytania	9,1
7	Stany Zjednoczone	12,7

ŹRÓDŁO: GLOBAL FINANCIAL STABILITY REPORT. RESPONDING TO THE FINANCIAL CRISIS AND MEASURING SYSTEMIC RISKS, INTERNATIONAL MONETARY FUND WASHINGTON DC, APRIL 2009, S. 48.

Kryzys doprowadził do znacznego spadku wartości rynkowej największych banków i instytucji ubezpieczeniowych na świecie - rys. 3. W ciągu jednego roku (IV kwartał 2007 - IV kwartał 2008) wartość rynkowa globalnych banków zmniejszyła się ponad połowę z 3,6 bln do 1,6 bln USD¹⁸.

Na rysunku 3 przedstawiono spadek wartości rynkowej wybranych banków USA i Europy.

- Wartość rynkowa 20 stycznia 2009 (w mld\$)
- Wartość rynkowa w drugim kwartale 2007 (w mld\$)

> RYS.3. WARTOŚĆ RYNKOWA
WYBRANYCH BANKÓW USA I EUROPY

Recesja okresu 2008-2009 postrzegana jest jako najgorszy spadek po drugiej wojnie światowej:

1. Średnioroczny spadek Produktu Krajowego Brutto Stanów Zjednoczonych jest największy od 1950 roku.
2. Popyt wewnętrzny w Stanach Zjednoczonych obniżył się do poziomu 1974-1975 roku.
3. Wykorzystanie mocy produkcyjnych w amerykańskim przemyśle spadło do 68% w czerwcu 2009 i jest najniższe od 1967 roku.
4. Wykorzystanie mocy produkcyjnych w strefie euro wynosi 70% wobec średniej z lat 2000-2008 na poziomie 81%
5. W połowie października 2008 roku *Baltic Dry Index*, który umożliwia pomiar wielkości produkcji statków obniżył się o 50% w ciągu jednego tygodnia.
6. W lutym 2009 roku *The Economist* napisał, że kryzys finansowy przekształca się w kryzys przemysłowy ponieważ największy spadek dotyczy produkcji przemysłowej w gospodarkach zorientowanych na eksport.
7. W marcu 2009 roku brytyjski *Daily Telegraph* zamieścił informację o następującym spadku produkcji od stycznia 2008 do stycznia 2009: Japonia - 31%, Korea - 26%, Rosja - 16%, Brazylia - 15%, Włochy - 14%, Niemcy - 12%.
8. Międzynarodowa Organizacja Pracy podaje, że co najmniej 20 milionów miejsc pracy zostanie utraconych w wyniku kryzysu na koniec 2009 roku, przede wszystkim w przemyśle, handlu nieruchomościami, usługach finansowych i sektorze produkcji samochodów. Liczba bezrobotnych na świecie wzrosła o ponad 50 milionów osób w 2009 roku.
9. W czerwcu 2009 roku stopa bezrobocia w USA wyniosła 9,5%. Jeżeli wliczymy do bezrobotnych zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy i osoby zniechęcone to stopa bezrobocia wynosi 15,9%. ■

PRZYPISY:

- ¹ D. Holland, R. Barrell, T. Fic, S. Gottschalk, I. Hurst, I. Liadze, A. Orazgani, *The World Economy*, "National Institute Economic Review", Journal of the National Institute of Economic and Social Research, No 2006, October 2008, s. 83.
- ² A.G. Haldane, G. Hoggarth, V. Saporta, *Assessing Financial System Stability, Efficiency and Structure at the Bank of England*, "BIS Papers", 2001, Nr 1, s. 138, za: A. Ostalecka, *Kryzysy bankowe i metody ich przewidywania*, Difin, Warszawa 2009, s. 45.
- ³ N. G. Mankiw, M. P. Taylor, *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2009, s. 301.
- ⁴ Dezintermediacja to ograniczanie roli banków w procesie pozyskiwania kapitału przez przedsiębiorstwa.
- ⁵ Obliczenia własne na podstawie: Laeven and Valencia, *Systemic Banking Crises: A New Database*, IMF Working Paper, 2008.
- ⁶ P. Honohan, *Risk Management and the Cost of the Banking Crisis*, "National Institute Economic Review", Journal of the National Institute of Economic and Social Research, No 2006, October 2008, s. 18.
- ⁷ G. Caprio, P. Honohan, *Starting over safely: rebuilding banking systems*, Washington 2005, za: P. Honohan, *Risk Management and the Cost of the Banking Crisis*, "National Institute Economic Review", Journal of the National Institute of Economic and Social Research, No 2006, October 2008, s. 18.
- ⁸ M. Iwanicz-Drozdowska (red.), *Kryzysy bankowe. Przyczyny i rozwiązania*, PWE, Warszawa 2002, s. 37.
- ⁹ M. Friedman, *Capitalism and Freedom*, University of Chicago Press, Chicago 1982, s. IX, za: N. Klein, *Doktryna szoku*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, Warszawa 2008, s. 174.
- ¹⁰ N. Klein, *Doktryna szoku*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, Warszawa 2008, s. 174.
- ¹¹ N. Klein, op. cit., s. 195.
- ¹² T. Józwiak, *Daleka droga do szybkiego wzrostu*, „Forbes” nr 9, 2009
- ¹³ Tamże.
- ¹⁴ *The Financial and Economic Crisis: a Decent Work Response*, International Labour Organization (International Institute for Labour Studies), Geneva 2009, s. 4.
- ¹⁵ "Failed Bank List". Federal Deposit Insurance Corporation. United States Government. Archived from the original on 2009-09-05. <http://www.webcitation.org/5jZje9Jic>. Retrieved 2008-09-25.
- ¹⁶ "Failed FDIC Bank Reports: 2009 - Present". Money Economics. Money Economics. Archived from the original on 2009-09-05. <http://www.webcitation.org/5jZje9Jic>. Retrieved 2009-08-17.
- ¹⁷ P. Honohan, *Risk Management and the Cost of the Banking Crisis*, "National Institute Economic Review", Journal of the National Institute of Economic and Social Research, No 2006, October 2008, s. 17.
- ¹⁸ *Global Financial Stability Report. Responding to the Financial Crisis and Measuring Systemic Risks*, International Monetary Fund Washington DC, April 2009, s. 31.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2009/ 2010

Inauguracja roku akademickiego to uroczystość, w której - wyjątkowo w tym roku licznie - wzięli udział znamienici goście: parlamentarzyści, władze wojewódzkie, miejskie, pracownicy UZ i studenci. Ponieważ od dłuższego już czasu trwa publiczna dyskusja na temat szkolnictwa wyższego i nowelizacji ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, znalazło to swój oddźwięk w wystąpieniach inauguracyjnych - zarówno Rektora UZ prof. Czesława Osękowskiego, jak i zabierających głos polityków. Co powiedział JM Rektor o przyszłości Uniwersytetu, mogliśmy przeczytać w poprzednim numerze miesięcznika (7/172), natomiast warto wiedzieć co powiedzieli parlamentarzyści i przedstawiciele lokalnych władz. A powiedzieli m.in.:

„... *Sięgnę do wszystkich możliwych narzędzi parlamentarnych, aby Uniwersytet Zielonogórski pozyskał niezbędne dla rozwoju środki finansowe...*” - Przewodniczący Lubuskiego Zespołu Parlamentarnego, były Marszałek Sejmu RP Józef Zych,

„... *Publicznie deklaruję osobiste zaangażowanie w działania na rzecz przedłużenia czasu do uzyskania uprawnień do doktoryzowania ...*” - Wojewoda Lubuski Helena Hatka,

„... *Ja takich deklaracji składać nie będę, ale Pan Rektor wie, że zrobię wszystko, aby nazwa Uniwersytet Zielonogórski nie zniknęła z mapy miasta ani mapy województwa ...*” - Prezydent Zielonej Góry Janusz Kubicki.

Z OBRAD SENATU

» Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 30 września 2009 r. podjął następujące uchwały:

- > **Nr 185** w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu członka Senatu.
Senat stwierdził wygaśnięcie mandatu członka Senatu mgr Beaty Brzozowskiej.
- > **Nr 186** w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2008/2009.
Senat przyjął sprawozdanie z działalności Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2008/2009.
- > **Nr 187** w sprawie oceny działalności Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2009/2009.
Senat pozytywnie ocenił działalność Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2008/2009.
- > **Nr 188** w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2008/2009 r.
Senat przyjął sprawozdanie z działalności administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2008/2009.
- > **Nr 189** w sprawie przyjęcia ramowego programu prac Senatu.
Senat przyjął ramowy program prac Senatu na rok akademicki 2009/2010, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- > **Nr 190** zmieniającą uchwałę nr 404 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie

przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2009/2010.

Senat przyjął zmiany w uchwale nr 404 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2009/2010, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

- > **Nr 191** zmieniająca uchwałę nr 97 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji oraz limitów miejsc na studia doktoranckie w roku akademickim 2009/2010 oraz uchwałę nr 167 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji oraz limitów miejsc na studia doktoranckie w roku akademickim 2010/2011.

Senat w uchwale nr 97 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji oraz limitów miejsc na studia doktoranckie w roku akademickim 2009/2010 wprowadził następujące zmiany:

1. w załączniku nr 1 w § 4 skreślił pkt 8;
2. w załączniku nr 1 w § 4 skreślił ostatnie zdanie w brzmieniu: „Kandydat, który wycofa dokumenty nie otrzymuje zwrotu opłaty rekrutacyjnej”;
3. w załączniku nr 2 zmienił termin postępowania kwalifikacyjnego: składanie dokumentów - do 17 września 2009 r.;
4. w załączniku nr 2 zmienił limit przyjęć na rok akademicki 2009/2010 ustalając go na 16 osób;
5. w załączniku nr 3 zmienił termin postępowania kwalifikacyjnego: przyjmowanie dokumentów - do 17 września 2009 r.

Natomiast w załączniku nr 1 do uchwały nr 167 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji oraz limitów miejsc na studia doktoranckie w roku akademickim 2010/2011, Senat wprowadził następujące zmiany:

1. w § 4 skreślił pkt 8;
2. w § 4 skreślił ostatnie zdanie w brzmieniu: „Kandydat, który wycofa dokumenty nie otrzymuje zwrotu opłaty rekrutacyjnej”.

- > **Nr 192** zmieniająca uchwałę Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 30 z dnia 29 października 2008 r. w sprawie powołania Rady Wydawniczej.

Ze smutkiem i głębokim żalem zawiadamiamy, że 28 października 2009 roku

z m a r ł

WOJCIECH WIECZOREK

z Instytutu Budownictwa Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska
Członek Senatu, wieloletni pracownik Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Politechniki Zielonogórskiej
i Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W Zmarłym tracimy życzliwego współpracownika, szanowanego
za swą postawę i uczciwość Przyjaciela i Kolegę.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie Zmarłego składają
Rektor, Senat, Kanclerz
oraz współpracownicy z Uniwersytetu Zielonogórskiego

Senat zmienił pkt 10 i pkt 12 uchwały Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 30 z dnia 29 października 2008 r. w sprawie powołania Rady Wydawniczej, które otrzymały następujące brzmienie:

„10. prof. dr hab. Beata Gabryś,
12. mgr Ryszard Błażyński - sekretarz.”

Po w/w zmianach skład Rady Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego przedstawia się następująco:

1. dr hab. Krzysztof Urbanowski, prof. UZ - Przewodniczący,
2. prof. dr hab. inż. Marian Adamski,
3. prof. dr hab. Andrzej Maciejewski,
4. prof. dr hab. Janusz Matkowski,
5. dr hab. inż. Maria Fic, prof. UZ,
6. dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ,
7. dr hab. Zdzisław Wołk, prof. UZ,
8. dr hab. inż. Michał Drab, prof. UZ,
9. dr hab. inż. Anna Walicka, prof. UZ,
10. prof. dr hab. Beata Gabryś,
11. dr Rafał Ciesielski,
12. mgr Ryszard Błażyński - sekretarz.

> **Nr 193** w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej struktury organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Nauk Biologicznych dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych Katedry Biologii wraz z następującymi pracownikami:

- 1) Pracownią Botaniki,
- 2) Pracownią Ekologii,
- 3) Pracownią Fizjologii Roślin,
- 4) Pracownią Zoologii Bezkręgowców,

- 5) Pracownią Zoologii Kręgowców,
- 6) Pracownią Fizjologii Zwierząt,
- 7) Pracownią - Muzeum Przyrodniczym.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Nauk Biologicznych dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych Katedry Botaniki i Ekologii wraz z następującymi pracownikami:

- 2) Pracownią Botaniki,
- 3) Pracownią Ekologii,
- 4) Pracownią Fizjologii Roślin.

W dalszej kolejności Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Nauk Biologicznych dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych Katedry Zoologii wraz z następującymi pracownikami:

- 1) Pracownią Zoologii Bezkręgowców,
- 2) Pracownią Zoologii Kręgowców,
- 3) Pracownią Fizjologii Zwierząt.

Ponadto Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Nauk Biologicznych dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych Muzeum Przyrodniczego.

> **Nr 194** w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

Senat wyraził pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Instytutu Socjologii Zakładu Socjologii Wychowania i Rodziny.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

» **JM Rektor wydał zarządzenia:**

> **Nr 41** z dnia 21 września 2009 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

JM Rektor wprowadził regulamin pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia. Regulamin wszedł w życie z dniem 1 października 2009 r.

> **Nr 42** z dnia 22 września 2009 r. zmieniające zarządzenie Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 3 z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie limitów przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2009/2010.

JM Rektor ustalił wielkości limitów rekrutacyjnych na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w roku akademickim 2009/2010 na następujących kierunkach:

- 1) edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - 17 osób,
- 2) filologia, filologia angielska - 201 osób,
- 3) pedagogika spec. edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - 111 osób,
- 4) pedagogika spec. pomoc społeczna i socjoterapia - 94 osoby,
- 5) wychowanie fizyczne - 111 osób.

Ponadto ustalił wielkości limitów rekrutacyjnych na studiach stacjonarnych drugiego stopnia w roku akademickim 2009/2010 na następujących kierunkach:

- 1) ochrona środowiska - 96 osób,
- 2) pedagogika spec. pomoc społeczna i socjoterapia - 49 osób,
- 3) pedagogika spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym - 64 osoby,
- 4) politologia - 139 osób,
- 5) zarządzanie - 182 osoby.

W dalszej kolejności JM Rektor ustalił następujące zmiany wielkości limitów rekrutacyjnych na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia w roku akademickim 2009/2010 na następujących kierunkach:

- 1) bezpieczeństwo narodowe - **179 osób**,
- 2) pedagogika spec. edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - **69 osób**,
- 3) pedagogika spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym - **110 osób**,
- 4) wychowanie fizyczne - **60 osób**.

JM Rektor ustalił także następujące zmiany wielkości limitów rekrutacyjnych na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia w roku akademickim 2009/2010 na następujących kierunkach:

- 1) pedagogika spec. pomoc społeczna i socjoterapia - **69 osób**,
- 3) pedagogika spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym - **117 osób**,
- 4) zarządzanie - **170 osób**

> **Nr 43 z dnia 29 września 2009 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich dla doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego.**

JM Rektor wprowadził Regulamin przyznawania stypendiów doktoranckich dla doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

> **Nr 44 z dnia 30 września 2009 roku w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych.**

JM Rektor zniósł w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych Katedrę Biologii wraz z następującymi pracownikami:

- Pracownią Botaniki,
- Pracownią Ekologii,
- Pracownią Fizjologii Roślin,
- Pracownią Zoologii Bezkręgowców,
- Pracownią Zoologii Kręgowców,
- Pracownią Fizjologii Zwierząt,
- Pracownią - Muzeum Przyrodniczym.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych JM Rektor powołał Katedrę Botaniki i Ekologii wraz z następującymi pracownikami:

- Pracownią Botaniki,
- Pracownią Ekologii,
- Pracownią Fizjologii Roślin.

W dalszej kolejności JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych powołał Katedrę Zoologii wraz z następującymi pracownikami:

- Pracownią Zoologii Bezkręgowców,
- Pracownią Zoologii Kręgowców,
- Pracownią Fizjologii Zwierząt.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Biologicznych powołał także Muzeum Przyrodnicze.

> **Nr 45 z dnia 20 września 2009 roku w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.**

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu w Instytucie Socjologii zniósł Zakład Socjologii Wychowania i Rodziny

> **Nr 46 z dnia 30 września 2009 r. w sprawie zmiany Regulaminu pracy Uniwersytetu Zielonogórskiego.**

JM Rektor w Regulaminie pracy Uniwersytetu Zielonogórskiego stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 40 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy

w Uniwersytecie Zielonogórskim (z p. zm.) wprowadził następujące zmiany:

1. § 55 Regulaminu otrzymał następujące brzmienie:

„Wyплаты wynagrodzeń nauczycieli akademickich są realizowane na początku miesiąca z góry, z wyłączeniem wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe. Dniem wypłaty jest pierwszy dzień miesiąca. Jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenia wypłacane są w następującym po nim pierwszym dniu roboczym.”

2. § 57 ust. 1 Regulaminu otrzymał następujące brzmienie:

„Wypłata wynagrodzenia za pracę do rąk pracownika lub upoważnionej przez niego osoby w wyznaczonym dniu następować będzie w obiekcie Uniwersytetu przy ul. Licealnej 9.”

> **Nr 47 z dnia 1 października 2009 roku w sprawie utworzenia jednostki administracyjnej o nazwie „Realizacja projektów unijnych - IFG UZ” w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Filologii Germańskiej.**

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Filologii Germańskiej utworzył jednostkę administracyjną o nazwie „Realizacja Projektów Unijnych - IFG UZ” do projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Profesjonalny pracownik” nr wniosku WND-POKL.08.01.01-08-023/09.

> **Nr 48 z dnia 15 października 2009 roku w sprawie zasad i trybu zbycia nieruchomości położonej w Lubiatowie przy ul. Sławskiej 17.**

JM Rektor określił zasady i tryb zbycia nieruchomości położonej w Lubiatowie przy ul. Sławskiej, w skład której wchodzi działki nr 14/2 i 225 o łącznej powierzchni 6.323 m², zabudowane dwoma budynkami, dla których Sąd Rejonowy we Wschowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste odpowiednio nr KW 24437 i KW 14033.

> **Nr 49 z dnia 16 października 2009 roku w sprawie powołania komisji konkursowej przyznawania studentom I roku kierunków technicznych i ścisłych stypendium Rektora pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra w roku 2009/2010.**

JM Rektor powołał komisję konkursową przyznawania studentom I roku kierunków technicznych i ścisłych stypendium Rektora pod patronatem Prezydenta Miasta Zielona Góra w roku akademickim 2009/2010 w następującym składzie:

- dr hab. Longin Rybiński, prof. UZ - Prorektor ds. Studenckich,
- dr inż. Anna Pławiak-Mowna - Prodziekan Wydziału Elektroniki, Informatyki i Telekomunikacji,
- dr hab. Van Cao Long - Prodziekan Wydziału Fizyki i Astronomii,
- dr hab. Urszula Kołodziejczyk, prof. UZ - Prodziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska,
- dr Alina Szelecka - Prodziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii,
- dr inż. Dariusz Michalski - Prodziekan Wydziału Mechanicznego.

Joanna Bojarska
Biuro Prawne

NOMINACJE PROFESORSKIE

> PROF. MAGDALENA GRACZYK

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 25 września 2009 r. nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych dr hab. inż. Magdalenie Graczyk.

Profesor Magdalena Graczyk jest związana z zielonogórskim środowiskiem naukowym od 1975 roku, ma za sobą 34-letni okres pracy naukowo dydaktycznej w zielonogórskich uczelniach - najpierw w Wyższej Szkole Inżynierskiej, następnie Politechnice Zielonogórskiej, a od 2001 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Stopnie naukowe - doktora nauk technicznych (1978 r.) oraz doktora habilitowanego nauk technicznych (1985 r.) uzyskała na Wydziale Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej. Tam również zostało przeprowadzone postępowanie o nadanie Jej tytułu naukowego profesora.

Na początku swojej kariery naukowej Pani profesor była związana z Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej, a jej zainteresowania badawcze koncentrowały się na procesach „końca rury” - zajmowała się gospodarką wodno-ściekową w zakładach przemysłowych, a zwłaszcza technologiami oczyszczania wysokostężonych ścieków oraz procesami stabilizacji osadów ściekowych. Uwieńczeniem tych badań była dysertacja habilitacyjna pt. *Autarkia energetyczna procesów stabilizacji osadów ściekowych*. Praca ta, z uwagi na jej aplikacyjny charakter i możliwość zastosowania w praktyce, została w 1986 r. wyróżniona indywidualną nagrodą naukową ogólnopolskiej Fundacji im. Profesora Goetla.

Od 1992 r. nastąpił zwrot w zainteresowaniach naukowych Pani Profesor, a impulsem do poszukiwań nowych nurtów badawczych była zmiana instytucjonalna w ramach uczelni - przejście z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej na Wydział Podstawowych Problemów Techniki, gdzie powierzono jej kierowanie Zakładem Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną w Instytucie Orga-

nizacji i Zarządzania. Przez tę decyzję weszła na drogę badań interdyscyplinarnych, a nawet międzydziedzinowych łącząc aspekt wiedzy technicznej (inżynierskiej) z naukami ekonomicznymi (ekonomią środowiska). Zajęła się badaniem procesów gospodarczych w kontekście realizacji paradygmatu rozwoju zrównoważonego oraz proekologicznymi systemami zarządzania na poziomie mikroekonomicznym, a zwłaszcza reorientacją procesów technologicznych „na początku rury” w celu zmniejszenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko. W nowym obszarze badawczym kluczowe miejsce w dorobku Pani Profesor zajmuje monografia wydana w 1999 r. pt. *Zarządzanie proekologiczne* będąca ciekawym i oryginalnym ujęciem problematyki zarządzania środowiskowego na tle bezpieczeństwa ekologicznego Polski i Europy. Jej niewątpliwym atutem jest korzystne połączenie wiedzy technologicznej z dobrym rozpoznaniem technik zarządczych związanych z zarządzaniem środowiskowym w przedsiębiorstwach.

Doświadczenia zebrane w kolejnym obszarze badawczym (w latach 2001-2007), dotyczące umiejscowienia procesów zarządzania inwestycjami ochrony środowiska w kontekście realizacji zrównoważonego rozwoju zaowocowały wydaniem w 2007 r. książki pt. *Zarządzanie inwestycjami komunalnymi*, w której autorka dyskontuje bogate doświadczenia inżynierskie w zakresie projektowania inwestycji ekologicznych oraz organizacji procesów inwestycyjno-budowlanych z uwzględnieniem ich wpływu na kształtowanie zrównoważonego rozwoju lokalnego, przy jednoczesnym wyeksponowaniu praktyki *good performan-*

ce w odniesieniu do projektów inwestycyjnych finansowanych z funduszy europejskich. Zdaniem recenzentów jest to pierwsza z tego zakresu praca w piśmiennictwie polskim, tak kompleksowo traktująca problematykę inwestycji komunalnych w aspekcie technicznym i zarządczym.

Całkowity dorobek naukowy i techniczny Profesor Magdaleny Graczyk można ocenić na podstawie intelektualnego wkładu w rozwój dyscypliny nauk technicznych - *inżynieria środowiska* oraz dyscypliny nauk ekonomicznych - *zarządzanie (z uwzględnieniem specjalności zarządzanie środowiskiem)*. Miarą tej oceny jest nie tylko liczba opublikowanych prac, ale także wartość dodana jaką te prace wnoszą do obydwu dyscyplin naukowych oraz ich poznawczy i użytkowy charakter.

Dorobek publikacyjny Profesor Magdaleny Graczyk wynosi łącznie 136 pozycji. Jest autorem i współautorem 6 monografii, 24 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, 106 artykułów opublikowanych w indeksowanych czasopismach o krajowym i zagranicznym zasięgu. Ponadto jest autorką 2 patentów i ponad 60 prac niepublikowanych (konceptyjnych projektów inżynierskich, ekspertyz i opinii wykonanych na rzecz przemysłu oraz samorządów). Za działalność naukową uzyskała wiele nagród i wyróżnień (m.in. nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nagrodę Fundacji Prof. Goetla, wielokrotnie nagrody JM Rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Politechniki Zielonogórskiej oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego). Znaczące są także osiągnięcia dydaktyczne Pani Profesor, a ich potwierdzeniem jest fakt wysokiej oceny Jej wykładów przez studentów oraz odznaczenie medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jako promotor czterech zakończonych przewodów doktorskich posiada również wymierny dorobek w zakresie kształcenia młodej kadry naukowej (w tym obszarze także konsekwentnie łączy swoje zainteresowania naukowe na styku dziedzin - dwóch doktorów wypromowała w naukach technicznych i dwóch w naukach ekonomicznych). Ponadto była promotorem ponad 500 prac magisterskich i licencjackich zrealizowanych na kierunkach *inżynieria środowiska* i *zarządzanie*.

Profesor Magdalena Graczyk pełniła wiele funkcji poza Uczelnią (m.in. w latach 1994-1998 - funkcję eksperta w Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska, w latach 1999-2005 - funkcję wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze). Jest wieloletnim członkiem Europejskiego Towarzystwa Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych. Obecnie pełni funkcję dziekana na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sama Pani profesor uważa, że największym Jej życiowym sukcesem jest kochający mąż oraz małe grono niezawodnych i od wielu lat tych samych przyjaciół, z którymi dzieli wspólne pasje (muzyka i malarstwo, zwłaszcza pejzażowe) oraz niekończące się dyskusje, jakie często prowadzą przy kieliszku dobrego wina i ...zawsze uśmiech na dobry początek dnia.

(red.)

> PROF. STANISŁAW BORAWSKI

We wrześniu 2009 roku zbiegły się dwa ważne wydarzenia w życiu zielonogórskiej polonistyki: nominacja profesorska dla Stanisława Borawskiego oraz 35-lecie Jego pracy naukowej i dydaktycznej.

Profesor Stanisław Borawski to filolog, sławista, a przede wszystkim historyk języka polskiego; Uczony, który nieustannie pokazuje, że językowa przeszłość (czyli zawodowa pasja Profesora) determinuje naszą teraźniejszość. Badacz, który objaśnia, że rozumienie tradycji i sięganie do niej jest możliwością, ale także - jakże często nie-świadomianą - koniecznością.

Zawodowa kariera Profesora rozpoczęła się na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie uzyskał magisterium w ramach seminarium prof. Antoniego Furdala na temat polskiej terminologii językoznawczej. W pełni świadoma droga naukowa Jubilata zapoczątkowana została pracą doktorską *Zarys odmian języka polskiego w oświetleniu przyczynowym*, której recenzentami byli prof. Maria Renata Mayenowa i prof. Jerzy Woronczak. Już tam zarysował Autor nowatorski pogląd na metodologię badań w zakresie językoznawstwa diachronicznego, który zdeterminował całą Jego dalszą działalność naukową. Kolejny etap tej konsekwentnej drogi to rozprawa habilitacyjna *Tradycja i perspektywy. Przeszłość i przyszłość nauki o dziejach języka polskiego*, w której Stanisław Borawski przedstawił swoje poglądy dotyczące sposobu myślenia o przeszłości języka polskiego, rozwijane w kolejnych książkach i licznych rozprawach.

Przez wiele lat Profesor Stanisław Borawski był pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, w roku 1995 związał swoje losy z uczelnią w Zielonej Górze. Od 2004 roku kieruje tu Zakładem Historii i Pragmatyki Języka Polskiego, z którego stworzył zespół badawczy o wykrystalizowanym warsztacie metodologicznym zgodnym z zaproponowaną przez siebie historiozofią.

Naukowe życie związał Profesor Stanisław Borawski z historią języka polskiego. Sam wielokrotnie podkreśla swoje naukowe korzenie, określając się jako uczeń Antoniego Furdala, Stanisława Rosponda i Henryka Borka. Podkreślając respekt dla tradycji myśli teoretycznej, dokonał Jubilat jednak jej rewizji, proponując ożywczą i wyrazistą ideę poznawczą. Ów sposób myślenia o językowej przeszłości można określić jako ujmowanie dziejów języka poprzez umieszczanie badań nad nim w szerszym kontekście dziejów narodu, a w jego obrębie wspólnot różnego rzędu, oraz łączenie w opisie lingwistycznym spojrzenia wielu dyscyplin. Praktycznym odzwierciedleniem takiego myślenia jest przygotowany we współpracy z Antonim Furdalem *Wybór tekstów do historii języka polskiego*.

Podstawowymi kategoriami historiozofii Stanisława Borawskiego stały się pojęcia *wspólnota komunikatywna*, *środek komunikatywny*, *współpraca nad językiem*, *zachowanie językowe*, *potrzeba komunikatywna*. Używane konsekwentnie od lat tworzą spójną wizję przeszłości językowej i dają możliwość ożywienia w zakresie metod badawczych. Pełnię swych poglądów przedstawił Stanisław Borawski w książce *Wprowadzenie do historii języka polskiego. Zagadnienia historiozoficzne*. Dzieło to należy do publikacji o znaczeniu fundamentalnym: prezentuje nowatorskie podejście do zagadnień historii języka i jednocześnie wyznacza nowy etap w badaniach nad dziejami jego użycia.

Stanisław Borawski wykorzystuje w badaniach językoznawczych swą profesjonalną wiedzę z zakresu zastosowań matematyki. Przykładem może być choćby najnowsza książka Profesora *Słownictwo potoczne listów Zygmunta Miłkowskiego do Juliana Łukaszewskiego (1867 - 1895)*.

Refleksji metodologicznej w pracy naukowej Profesora Stanisława Borawskiego towarzyszy ściśle z nią powiązana działalność edytorska. Teksty bowiem (pochodzące z różnych odmian funkcjonalnych języka) są przez Jubilita traktowane jako dokumenty funkcjonowania wspólnot komunikatywnych tworzących się na różnych podstawach (np.: ideologicznej, estetycznej, ekonomicznej) oraz jako indywidualna ekspresja estetyczna dokonująca się poprzez odwołanie do potencjału komunikatywnego, emocjonalnego i symbolicznego wytworzonego przez całą tradycję. Tego rodzaju podstawa programowa zaowocowała edycją XVI-wiecznej reguły zakonu świętej Klary (w różnych wersjach - dla czytelników bardziej lub mniej wyrobionych w odczytywaniu rękopisów), księgi protokołów opolskiego sądu wójtowskiego oraz innych ksiąg miejskich Opola, a także wielu innych tekstów.

Niezwykle ważna w życiorysie Profesora jest działalność zmierzająca do popularyzowania języka polskiego i polskiej kultury na świecie. Służyły temu wieloletnie poby-

ty zagraniczne w ramach pracy zawodowej oraz stypendiów (cykle wykładów, realizacja programów badawczych i uczestnictwo w dyskusjach panelowych) na uniwersytetach w Bukareszcie, Bonn, Münster, Bochum i Dreźnie.

Praca naukowa Jubilata została doceniona wielokrotnie, uhonorowano Go czterema nagrodami ministra i dziewiętnastoma rektora, otrzymał także Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i Złoty Krzyż Zasługi.

Działalność pracowników uniwersyteckich zwykło się dzielić na naukową i dydaktyczną. W wypadku Profesora Stanisława Borawskiego rozgraniczenia tego dokonać nie sposób i nie warto. Jest On bowiem jednym z tych uczonych, którzy konsekwentnie łączą pracę badawczą z kształceniem kadr, począwszy od magistrów, przez doktoraty, aż po habilitacje. Nie szczędzi przy tym czasu ze swego pracowitego życia. Wszyscy szczerze zainteresowani nauką zawsze mogą liczyć na Jego pomoc, na rzeczową i konkretną dyskusję.

To właśnie potrzeba wdrażania w życie idei łączenia nauki z dydaktyką zrodziła pomysł comiesięcznych spotkań pod nazwą *Zielonogórskie seminaria językoznawcze*, w ramach których młodzi badacze w swej codziennej praktyce zawodowej mogli na płaszczyźnie partnerskiej występować publicznie obok swoich i zapraszanych profesorów. Efektem tych działań są trzy tomy rozpraw.

Sam Profesor zwykł mawiać, że nie potrzebuje urlopu, ponieważ praca go nie męczy. Znaczy to, że jeszcze długo będziemy mogli cieszyć się, że jest z nami i korzystać z Jego wiedzy, erudycji i doświadczenia.

Magdalena Hawrysz

ZRÓWNOWAŻONA ENERGIA Z WĘGLA BRUNATNEGO PROJEKT GUBIN

21 października odbyło się uroczyste podpisanie umowy konsorcjum w sprawie inicjatywy budowy elektrowni wraz z kopalnią węgla brunatnego na terenie gmin Gubin i Brody. Celem powstania konsorcjum będzie zastosowanie przy realizacji zadania w postaci budowy elektrowni oraz kopalni węgla brunatnego na terenie gminy Gubin i związanych z nimi przedsięwzięciami infrastrukturalnymi i budowlanymi, najnowocześniejszych metod technicznych, technologicznych i organizacyjnych, prowadzących do zminimalizowania wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze oraz skutki społeczne, uwzględniając jednocześnie ekonomiczne skutki podejmowanych działań oraz pełną podmiotowość mieszkańców. W tym celu podejmowane będą próby działań proinnowacyjnych, głównie w zakresie technicznym i organizacyjnym, a planowane osiągnięcia na bieżąco konsultowane w zakresie nauk o Ziemi, społecznych i humanistycznych

W wyniku powstania odkrywki nastąpi zakłócenie warunków wodnych oraz flory i fauny na obszarze objętym odkrywką i w jej sąsiedztwie. Zakres tych zakłóceń będzie zależał głównie od głębokości odkrywki, jej powierzchni i zasięgu leja depresji. Wcześniej podjęte działania przedprojektowe, wczesne planowanie, właściwy monitoring w trakcie eksploatacji złoża i systematyczna rekultywacja pozwolą na minimalizowanie strat, w wielu miejscach, na odtworzenie stanu sprzed eksploatacji, a nieodwracalnie stracone siedliska mogą być zastąpione nowymi stworzonymi w wyniku działania kopalni i wcześniej zaplanowanych działań. Jak wykazują doświadczenia z wielu krajów, uzyskać można dodatkowe wartości związane z przyrodą, kulturą, turystyką.

Wszystkie przedsięwzięcia inwestycyjne powinny być podejmowane w trosce o jakość życia człowieka, jego przywiązania do miejsca zamieszkania i wyzwolenia jego naturalnej aktywności kiedy czuje się gospodarzem terenu, na którym mieszka

Po obu stronach granicy planuje się budowę nowych

kopalni węgla brunatnego: w Polsce w gminie Gubin, w Niemczech na terenie Jänschwalde-Nord w regionie Lausitz-Spreewald. W wyniku tych działań może powstać Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej (EUWT), wspólna struktura prawna, której celem jest usprawnienie i promowanie współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej.

Tadeusz Kuczyński

Umowa została podpisana pomiędzy:

- > **PWE GUBIN Sp. z o.o.** siedzibą w Sękowicach - inwestor konsorcjum
  - > **Politechniką Wrocławską** - koordynator konsorcjum
  - > **Uniwersytetem Zielonogórskim** - współkoordynator konsorcjum
  - > **Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu** - współkoordynator konsorcjum
- oraz członkami konsorcjum:
1. Politechniką Poznańską
  2. Politechniką Łódzką
  3. Politechniką Śląską
  4. Uniwersytetem Wrocławskim
  5. Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu
  6. Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu
  7. Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
  8. „Poltegor - Instytut” Instytutem Górnicztwa Odkrywkowego
  9. Instytutem Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu
- Umowę parafowali również:
10. Kopalnia Węgla Brunatnego w Kleczewie S.A.
  11. ENEA S.A.

Po podpisaniu umowy odbyła się Sesja konferencyjna pt.: **Społeczne i środowiskowe aspekty Projektu Gubin**

1. **Wprowadzenie do konferencji** - prof. Tadeusz Kuczyński, Uniwersytet Zielonogórski
2. **Zagrożenia zasobów wodnych wynikające z budowy i eksploatacji kopalni węgla brunatnego i możliwości przeciwdziałania im** - prof. Piotr Kowalczak, prof. Andrzej Kędziora, Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu
3. **Zachowanie bioróżnorodności na terenach eksploatowanych złóż węgla brunatnego** - prof. Jerzy Karg, Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu
4. **Szanse i zagrożenia dla mieszkańców regionu, w którym eksploatowane są złoża węgla brunatnego i budowana infrastruktura dla produkcji i dystrybucji energii elektrycznej** - prof. Anna Oleszkiewicz, Uniwersytet Wrocławski
5. **Droga do realizacji Projektu Gubin** - prof. Janina Kopietz-Unger, Uniwersytet Karlsruhe, Forum ds. Współpracy Przygranicznej w Europie

esa

KRONIKA REKTORSKA

(WYBRANE WYDARZENIA - WRZESIEŃ/PAŹDZIERNIK)

18 września - Rektor prof. Czesław Osękowski uczestniczył w Lubuskim Forum Gospodarczym 2009 - Polska 2030, Lubuskie 2030, które każdego roku organizuje Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej.

W spotkaniu, które odbyło się w Bukowym Dworcu w Łagowie, wzięli udział przedsiębiorcy, samorządowcy, parlamentarzyści i partnerzy Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej. Gośćmi specjalnymi Forum byli: minister-członek Rady Ministrów Michał Boni oraz Prezydent PKPP Lewiatan Henryka Bochniarz.

19 września - w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Podgórznej 50 odbyła się uroczystość z okazji 30-lecia Zespołu Szkół Akademickich (wcześniej Liceum Lotnicze) w Zielonej Górze. Podczas uroczystości Gimnazjum nr 10, które wchodzi w skład ZSA nadano imię gen. pil. Stanisława Skalskiego i wręczono sztandar. W uroczystości uczestniczył Rektor UZ prof. Czesław Osękowski. Szkoła została utworzona we wrześniu 1979 roku, jako filia szkoły w Dęblinie. Od 2 lutego 1982 roku Liceum Lotnicze stało się samodzielną szkołą. W tym też roku, 13 września, szkoła otrzymała sztandar. Liceum Lotnicze prowadziło kształcenie młodzieży męskiej w zawodzie mechanik osprzętu lotniczego. Głównym celem, jaki stał przed szkołą, było przygotowanie kandydatów do „dęblińskiej szkoły orląt”.

Od 1 września 1992 roku szkoła funkcjonuje jako IV Liceum Ogólnokształcące. Szkoła utrzymała imię nadane Liceum Lotniczemu i podtrzymuje tradycje swej poprzedniczki. Charakterystyczną cechą tej szkoły jest eksperymentalny program nauczania (oprócz naszej szkoły jest tylko jedna tego typu placówka w Polsce).

22 września - na Uniwersytecie Zielonogórskim odbył się II Zielonogórski Salon Maturzystów „PERSPEKTYWY” 2009. W ramach Salonu Uniwersytet przedstawił swoją prezentację, na którą zaproszono maturzystów wraz z nauczycielami i wychowawcami.

W spotkaniu z maturzystami wzięł udział Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Prorektor ds. Studenckich prof. Longin Rybiński, Wiceminister edukacji Narodowej Lilla Jaroń, Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej z Poznania Zofia Hryhorowicz, Wiceprezydent Miasta Zielona Góra Dariusz Lesicki i Kurator Lubuski Roman Sądej.

22 września - w godzinach popołudniowych Rektor prof. Cz. Osękowski uczestniczył w obradach Konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy, Zielonej Góry (KRUWOCZ) we Wrocławiu.

24 września - Rektor prof. Czesław Osękowski wzięł udział w uroczystości wręczenia sztandaru Lubuskiemu Okręgowi Związku Nauczycielstwa Polskiego i nadania mu najwyższego związkowego odznaczenia. Sztandar lubuskim nauczycielom przekazał Sławomir Broniarz - przewodniczący ogólnopolskiej organizacji.

25 września - Siedziba Rektoratu przy ul. Licealnej 9 w konkursie na najlepszy obiekt budowlany województwa lubuskiego uzyskała tytuł „Lubuski Mister Budowy - edycja 2008” w kategorii *adaptacje i remonty*. W Filharmonii Zielonogórskiej odbyła się Gala Budownictwa, podczas której Rektor Uniwersytetu

Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski odebrał statuetkę. Jest to już kolejne wyróżnienie jakie Komisja Konkursowa przyznała obiektowi zielonogórskiej uczelni.

26 września - w Instytucie Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się Konferencja Międzynarodowa: *Łemkowie, Bojkowie, Huculi, Rusini - historia, współczesność, kultura materialna i duchowa*. Konferencję otworzył Rektor prof. Czesław Osękowski, a wykład inauguracyjny wygłosił prof. Paul J. Best (Łemko Sojuz USA i Kanady).

28 września - Instytuty: Historii i Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego były organizatorami konferencji naukowej: *Druga i Trzecia Niepodległość: bilans 20 lat*, która odbyła się w dn. 28-29 września w Sali Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Licealnej 9. Konferencję otworzył Rektor prof. Czesław Osękowski.

28-29 września - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński wziął udział w Konferencji Rektorów Państwowych Uczelni Technicznych (KRPUT) w Poznaniu

30 września - odbyło się posiedzenie Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

30 września - w Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości odbyła się uroczystość opuszczenia Inkubatora przez pierwsze cztery firmy, które po trzech latach funkcjonowania pod opiekuńczymi skrzydłami AIP uzyskały już pełną samodzielność i są w stanie utrzymać się na trudnym dziś rynku. Samodzielność uzyskały firmy: DWD Systems, GRT Studio, Studio Bozon i Human Technology. Opuszczające Inkubator firmy pożegnał Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński

Wiceprezydent Miasta Dariusz Lesicki. W uroczystości wzięli udział właściciele firm oraz ich goście, tj. przedstawiciele niektórych tylko przedsiębiorstw, z którymi firmy opuszczające AIP nawiązały współpracę. Obecni byli m.in. Pan Marcin Janicki (Postęp

Sp. z o.o.) oraz Pani Ewa Minge. Działające w Inkubatorze firmy z powodzeniem funkcjonują już na rynku osiągając liczne sukcesy wprowadzając na rynek krajowy i zagraniczny

udane produkty. Współuczestniczyły w tworzeniu znanych w kraju portali internetowych takich jak spryciarze.pl, na-stopa, e-bon.

1 października - inauguracja roku akademickiego 2009/2010.

2 października - Rektor prof. Czesław Osękowski wziął udział w otwarciu zielonogórskiego Biura Poselskiego europoła Artura Zasady.

6 października - w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Podgórznej odbyła się inauguracja roku akademickiego Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W inauguracji uczestniczył Rektor prof. Czesław Osękowski, a wykład inauguracyjny pt.: *Zielona Góra i jej mieszkańcy w okresie przemian systemowych. Perspektywa socjologiczna* wygłosiła Dyrektor Instytutu Socjologii UZ prof. Maria Zielińska

7 października - w ramach wystaw Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki, Kraków 2009 w Galerii Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul Licealnej 9 odbyła się prezentacja prac najwybitniej-

szych twórców polskiej grafiki współczesnej i zagranicznej z Kolekcji Arto-teki Grafiki Biblioteki Sztuki.

Patronat nad wystawą objął JM Rektor Uniwersytetu

Zielonogórskiego prof. dr hab. Czesław Osękowski, a w jej otwarciu wzięła udział Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek.

8 października - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński wziął udział w Inauguracji Roku Akademickiego w Brandenburgskim Uniwersytecie Technicznym w Cottbus

12 października - Uniwersytet Zielonogórski w ramach programu pn.: „PITAGORAS 2007 - program pomocy osobom z uszkodzeniem słuchu” otrzymał dofinansowanie w wys. 173 562 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zakup i montaż urządzeń wspomagających słyszenie. Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski podpisał umowę w siedzibie Lubuskiego Oddziału PFRON. Umowa ma być zrealizowana do 5 grudnia 2009 r. Pętle indukcyjne zostaną zamontowane na Wydziale Humanistycznym oraz Wydziale Matematyki Informatyki i Ekonometrii. W salach Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska oraz Wydziału Nauk Biologicznych znajdują się instalacje dźwiękowe i świetlne wspomagające odbiór dźwięku studentom niesłyszącym i niedosłyszącym. Natomiast na Wydziałach: Mechanicznym i Nauk Biologicznych zakupione zostaną przenośne indywidualne wzmacniacze dźwięku.

12 października - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński uczestniczył w Inauguracji Roku Akademickiego na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą

12 października - Rektor UZ prof. Czesław Osękowski wręczył nauczycielom akademickim Nagrody Rektora.

12 października - Prorektor ds. Studenckich prof. Longin Rybiński uczestniczył w koncercie inauguracyjnym VII Dni Niemieckie na

Uniwersytecie Zielonogórskim. W koncercie wzięła udział Niemiecko-Polska Orkiestra Młodzieżowa z Frankfurtu/O. i Zielonej Góry.

12 października - Rektor prof. Czesław Osękowski spotkał się z Wojewodą Lubuskim Heleną Hatką.

15 października - Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek otworzyła Międzynarodową Konferencję Naukową *Szkoła - Nauczyciel - Uczeń*. Organizatorem konferencji był Zakład Teorii Wychowania i Pedagogii Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

18-19-20 października - Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego wziął udział w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w Krakowie (Akademia Górniczo - Hutnicza)

21 października - na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyło się uroczyste podpisanie umowy konsorcjum w sprawie inicjatywy budowy elektrowni wraz z kopalnią węgla brunatnego na terenie gmin Gubin i Brody. Koordynatorem konsorcjum jest Politechnika Wroclawska.

22-24 października - Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek uczestniczyła w Konferencji Prorektorów ds. Studenckich i ds Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych w Poznaniu.

28 października - podczas sesji Sejmiku Samorządowego Rektor UZ prof. Czesław Osękowski przedstawił sytuację Uniwersytetu w zakresie posiadanych uprawnień do doktoryzowania oraz możliwości pozyskania dalszych.

REKRUTACJA 2009/2010

(RAPORT OGÓLNY)

1. Frekwencja:

- > Kandydaci - 8988
  - Studia stacjonarne - 6057
    - pierwszy stopień - 4955
    - drugi stopień - 1102
  - Studia niestacjonarne - 2931
    - pierwszy stopień - 1767
    - drugi stopień - 1164
- > Przyjęci - 7182
  - Studia stacjonarne - 4416
    - pierwszy stopień - 3320
    - drugi stopień - 1096
  - Studia niestacjonarne - 2766
    - pierwszy stopień - 1621
    - drugi stopień - 1145
- > Studia doktoranckie (osobne podliczenie, nie wliczeni wcześniej do ogólnych sum):
  - Kandydaci - 40
  - Przyjęci - 29

2. Czasowe ramy rekrutacji:

- > Studia stacjonarne:
  - od 23 czerwca - do 30 września
- > Studia niestacjonarne
  - od 23 czerwca - do 30 października

3. Ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów spośród zaofferowanych kierunków nie zostały uruchomione następujące kierunki:

- > Studia stacjonarne (liczba oferowanych kierunków/ liczba nieuruchomionych kierunków)
  - pierwszy stopień: (39/2 - uruchomiono 95% kierunków)
    1. astronomia
    2. edukacja techniczno-informatyczna
  - drugi stopień: (25/3 - uruchomiono 88% kierunków)
    1. elektrotechnika
    2. informatyka
    3. mechanika i budowa maszyn
- > Studia niestacjonarne
  - pierwszy stopień: (35/14 - uruchomiono 60% kierunków)
    1. architektura i urbanistyka
    2. biologia
    3. edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
    4. edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
    5. edukacja techniczno-informatyczna
    6. filologia polska
    7. filologia, filologia romańska
    8. filologia, filologia rosyjska
    9. filozofia
    10. grafika

11. historia
  12. informatyka i ekonometria
  13. matematyka
  14. ochrona środowiska
  15. pedagogika / spec. edukacja medialna i informatyczna
- drugi stopień: (23/8 - uruchomiono 65 % kierunków)
    1. biologia
    2. *budownictwo / spec. renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych*
    3. *budownictwo / spec. technologia i organizacja budownictwa*
    4. *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*
    5. *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*
    6. *filologia, filologia rosyjska*
    7. *filozofia*
    8. *informatyka i ekonometria*
    9. *malarstwo*
    10. *matematyka*
    11. *pedagogika / spec. edukacja medialna i informatyczna*

4. Największym powodzeniem cieszyły się kierunki (pięć najbardziej obleganych w I naborze):

- > Studia stacjonarne
  - pierwszy stopień:
    1. bezpieczeństwo narodowe
    2. filologia, filologia angielska
    3. *pedagogika / spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym*
    4. *budownictwo*
    5. *socjologia*
  - drugi stopień:
    1. zarządzanie
    2. politologia
    3. *pedagogika / spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym*
    4. *socjologia*
    5. *historia*
- > Studia niestacjonarne
  - pierwszy stopień:
    1. bezpieczeństwo narodowe
    2. filologia, filologia angielska, budownictwo
    3. zarządzanie
    4. *pedagogika / spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym*
    5. *ekonomia*
  - drugi stopień:
    1. zarządzanie
    2. *pedagogika / spec. resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym*
    3. *politologia*
    4. *pedagogika / spec. praca socjalna i socjoterapia*
    5. *pedagogika / spec. opieka i profilaktyka niedostosowania społecznego*

5. Zwiększono limity ze względu na duże zainteresowanie wybranymi kierunkami:

- > Studia stacjonarne
  - pierwszy stopień - o 939 miejsc
  - drugi stopień - o 195 miejsc
- > Studia niestacjonarne -
  - pierwszy stopień - o 163 miejsca
  - drugi stopień - o 168 miejsc

Agnieszka Łaszczowska

PO CO PROMOWAĆ?

> CZYLI WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD
KANDYDATÓW NA STUDIA

Anna Urbańska
Biuro Promocji

Uniwersytet Zielonogórski od kilku lat prowadzi badanie efektywności podejmowanych przez uczelnię działań promocyjnych. W tym roku Biuro Promocji po raz trzeci przeprowadziło badanie ankietowe wśród kandydatów na studia. Tym razem po raz drugi zastosowano w tym celu internetową aplikację dostępną w formularzu elektronicznej rejestracji kandydatów. Otrzymano 1503 wypełnione ankiety. Zdecydowana większość respondentów oświadczyła, że nie miała problemów ze znalezieniem informacji na temat oferty Uniwersytetu Zielonogórskiego (1363 odpowiedzi).

W tym roku ankietę wzbogacono pytaniem o województwo, z którego pochodzi kandydat oraz typ kończącej szkoły ponadgimnazjalnej. Okazało się, że zdecydowana większość naszych kandydatów to mieszkańcy województwa lubuskiego (62 proc.). Co nie jest zaskakujące, ponieważ jest to tendencja ogólnopolska, że młodzież wybiera uczelnię znajdującą się w bliskiej odległości od swojego miejsca zamieszkania. Wielu naszych studentów pochodzi także z województw: dolnośląskiego (22,6 proc.) i wielkopolskiego (7,5 proc.). Mamy także kandydatów z woj. zachodniopomorskiego (1,4 proc.) oraz nielicznych (poniżej 1 proc.) z: mazowieckiego, śląskiego, opolskiego, łódzkiego, kujawsko-pomorskiego, a nawet pomorskiego,

warmińsko-mazurskiego, czy świętokrzyskiego, małopolskiego, lubelskiego, podlaskiego oraz podkarpackiego. W pytaniu o typ ukończonej szkoły ankietowani najczęściej wskazywali liceum ogólnokształcące (68,9 proc.), a rzadziej technikum (15,9 proc.) i liceum profilowane (11,8 proc.) (3,4 proc. respondentów określała typ ukończonej szkoły jako „inny”).

Nadal także niezmiennie podstawowym źródłem informacji na temat uczelni i studiów jest internet, a przede wszystkim strona www Uniwersytetu Zielonogórskiego. Informacje znalezione na stronie internetowej www.uz.zgora.pl przekonały do studiowania na Uniwersytecie Zielonogórskim ponad 65 proc. kandydatów. Równie skuteczne są opinie znajomych. Pod wpływem informacji przekazanych przez kolegów, czy rodzeństwo studiami na Uniwersytecie Zielonogórskim zainteresowało się blisko 40 proc. kandydatów. Nadal króluje wyszukiwarka Google. Zachęcające informacje o naszej uczelni znalazło w Google aż 32 proc. młodych ludzi. O wiele gorzej w tym wypadku sprawdził się Onet (1,2 proc.). Tak wysoka pozycja Google w tym badaniu jest w dużej mierze zasługą kampanii reklamowej na linkach sponsorowanych, którą Uniwersytet Zielonogórski prowadził w lipcu i sierpniu. W czasie trwającej ok. 40 dni kampanii zarejestrowano 446 707 wyświetleń i 14 639 kliknięć w reklamę UZ. W promocji internetowej pewną rolę odegrały także portale edukacyjne. Wśród nich ankietowani najczęściej wskazywali Uczelnie.pl i Kierunkistudiuow.pl (po 4 proc.). Kolejnym bardzo ważnym narzędziem zachęcającym do studiowania na UZecie jest *Informator dla kandydatów na studia*. Nim sugerowało się blisko 16 proc. kandydatów. W tym przypadku nastąpił zdecydowany wzrost w porównaniu z pozycją Informatora w ubiegłym roku (ok. 8 proc.). Najprawdopodobniej tym razem to narzędzie zwiększyło swój zasięg z uwagi na wersję internetową, która została zamieszczona na stronie uniwersyteckiej.

Piątym z kolei źródłem informacji o uczelni są zewnętrzne informatory o studiach. Na nie wskazywało ok. 6 proc. respondentów. Następnie akcja promocyjna „bUZ do kariery” (5,4 proc.) i targi edukacyjne (ok. 4 proc.). Nasze plakaty rekrutacyj-

ne w szkołach zauważyło 3,6 proc. maturzystów, a udział w *Salonie Maturzystów* zachęcił do studiowania na UZ blisko 2,5 proc. ankietyowanych. Na reklamę prasową (należy zaznaczyć, że UZ prowadzi w tym zakresie działalność znikomą) wskazało 2,3 proc. kandydatów, a nasze trzy billboardy zlokalizowane przy uczelni spostrzegło ok. 2 proc. z nich.

Część kandydatów wskazała także inne działania promocyjne. Wśród nich m.in.: informację otrzymaną pocztą e-mailową (Biuro Promocji przeprowadziło e-mailing do maturzystów - z wykorzystaniem własnej bazy oraz korzystając z usługi Wirtualnej Polski), opinie przekazywane przez nauczycieli, czy wyczytane na portalu UZetka.pl.

Z akcją „bUZ do kariery” spotkało się ok. 17 proc. respondentów. Uzyskała ona ocenę kandydatów na poziomie 3,43 pkt. w skali od 0 do 5 pkt.

77 osób, które wzięły udział w ankiecie uczestniczyło w projekcie realizowanym przez Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii „Zdaj matkę na maksa!”. Ci uczestnicy przyznali jej średnio 3,36 pkt. (w skali 0-5 pkt.).

W ankiecie pytaliśmy także o to, co szczególnie wydało się kandydatom interesujące w naszych działaniach promocyjnych i reklamowych.

Badani wymieniali m.in.:

- > duży wybór ciekawych kierunków,
- > atmosferę studencką,
- > dobrą opinię o wykładowcach,
- > dobrze wyposażone pracownie,
- > możliwość wyjazdów na studia za granicą,
- > ciekawe koła naukowe i organizacje studenckie,
- > możliwość kreatywnego rozwijania się w ciekawych dziedzinach naukowych,
- > czytelną i przystępną stronę internetową,
- > interesujące spotkania w ramach akcji „bUZ do kariery”,
- > precyzyjny przekaz i konkretne informacje.

Poprosiliśmy także kandydatów, aby podzielili się z nami swoimi pomysłami na temat promocji uczelni. Ankieta proponowała m.in.:

- > w większym stopniu wykorzystać internet,
- > reklamę w komunikatorach,
- > reklamę w gazetach, reklamę w telewizji,
- > pomagać i promować studentów, którzy są najlepszą reklamą dla uczelni,
- > prowadzenie promocji UZ w całej Polsce,
- > więcej targów informacyjnych,
- > zamieszczać informacje dla studentów obcokrajowców,
- > przeznaczyć więcej środków na promocję uczelni na targach edukacyjnych, zastosować w tym zakresie skuteczniejsze zabiegi marketingowe,
- > reklamę w popularnych portalach, np. aukcyjnych,
- > więcej imprez studenckich, jednakże nie tylko dla studentów, ale przede wszystkim zorganizowanych przez studentów dla uczniów szkół średnich,
- > organizować ciekawsze dni otwarte uczelni,
- > zamieścić reklamę w radiu,
- > ujednoczyć szatę graficzną stron internetowych dla poszczególnych wydziałów,
- > billboardy w całej Polsce,
- > udział w targach w innych regionach. ■

REFORMA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO PRZYJĘTA PRZEZ RZĄD

> źródło:

[HTTP://WWW.NAUKA.GOV.PL/MN/INDEX.
JSP?PLACE=LEAD09&NEWS_CAT_ID=13&NEWS_ID=90
97&LAYOUT=6&PAGE=TEXT](http://www.nauka.gov.pl/mn/index.jsp?PLACE=LEAD09&NEWS_CAT_ID=13&NEWS_ID=9097&LAYOUT=6&PAGE=TEXT)

28 października 2009 r.

Większa autonomia uczelni, większe finansowe i systemowe wsparcie dla najlepszych uczelni, badaczy i studentów, koniec nepotyzmu w szkołach wyższych - takie m.in. rozwiązania znalazły się w przyjętych w środę przez Radę Ministrów założeniach reformy szkolnictwa wyższego.

Nowe prawo może wejść w życie już w roku akademickim 2010/11.

GLÓWNE ZAŁOŻENIA REFORMY:

> Większe pieniądze dla najlepszych uczelni

Finansowanie uczelni ma być oparte na efektach pracy naukowej. Najwięcej pieniędzy otrzymają najlepsi, a coraz większa część środków będzie rozdzielana w drodze konkursów.

Powstanie specjalny fundusz pro Jakościowy, z którego będą finansowane m.in. wydziały uczelni, instytuty i jednostki badawcze, które uzyskają status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) lub wyróżniającą ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W 2011 r. w drodze konkursów zostaną wyłonione 4 KNOW-y, które przez 5 lat będą otrzymywać dodatkowo ponad 10 mln zł. Status KNOW będzie dawał pierwszeństwo w ubieganiu się o środki budżetowe i unijne na finansowanie inwestycji i aparatury badawczej. KNOW będzie mógł być przyznany zarówno wydziałom szkół publicznych, jak i niepublicznych.

> Większa autonomia szkół wyższych

Uczelnie, które nadają habilitacje, będą mogły samodzielnie otwierać nowe kierunki studiów. Szkoły wyższe będą mogły także łatwiej gospodarować swoim majątkiem. Zwiększyć się ma ponadto powiązanie uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przewidziano w tym celu możliwość

wspólnego kształcenia z pracodawcą i na jego zamówienie.

> Prostsza kariera naukowa

Przewidziano przejrzyste procedury konkursowe na stanowiska w uczelniach i większe otwarcie na badaczy z zagranicy. Zmieniają się także zasady uzyskiwania stopnia doktora i przeprowadzania procedury habilitacyjnej. Procedura nadawania stopnia doktora habilitowanego skróci się z 11 do ok. 6 miesięcy. Zmieniają się również zasady nadawania tytułu profesora.

> Większa przejrzystość na uczelniach

Wylimitowana zostanie możliwość zatrudniania pracowników naukowych na kilku uczelniach. Będą mogli pracować maksymalnie na dwóch etatach. Zakazana będzie podległość służbowa, która mogłaby powodować stronnicze decyzje i nieobiektywne oceny naukowe. Chodzi o wylimitowanie nepotyzmu w uczelniach i instytucjach związanych ze szkolnictwem wyższym.

> Bezpłatny drugi kierunek studiów dla najzdolniejszych studentów

Każdy student uczelni państwowej otrzyma pulę punktów, która zapewni mu darmowe studia na jednym kierunku. Po wyczerpaniu punktów, jego kolejne studia będą płatne. Na dwóch darmowych kierunkach jednocześnie będą mogli studiować jedynie najlepsi studenci. Będzie to ok. 10 proc. studentów z danego kierunku, czyli tyłu co obecnie. Studiowanie na dwóch kierunkach, przez osoby nie zawsze do tego przygotowane, blokuje miejsce dla innych, którzy są zmuszeni uczyć się na studiach płatnych. Limit punktów nie obejmie studentów studiów międzywydziałowych.

> Większa pomoc dla studentów

Zmieniają się zasady przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom. Na pomoc materialną trafi 75 proc. wszystkich środków. Podniesione mają być także progi dochodowe związane ze stypendium socjalnym. Zaproponowano ponadto katalog bezpłatnych usług dla wszystkich studentów (uczelni państwowych i niepublicznych). Darmowe byłyby np.: egzaminy (także poprawkowe i komisyjne), egzamin dyplomowy, a także złożenie i ocena pracy dyplomowej oraz wydanie suplementu do dyplomu.

SZTUKA W OBSZARACH DZIAŁAŃ BI- BLIOTEKI UNI- WERSYTECKIEJ

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

7 października w Galerii Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się wystawa towarzysząca Międzynarodowemu Triennale Grafiki - Kraków 2009. Krakowskiemu triennale - największemu światowemu konkursowi i prezentacji grafiki współczesnej towarzyszyła wystawa prac z kolekcji Artoteki Grafiki Biblioteki Sztuki. Na wystawie zaprezentowano kilkanaście dzieł z kolekcji Artoteki reprezentatywnych dla grafiki współczesnej ostatnich kilkadziesiąt lat. Znalazły się tam prace wybitnych artystów polskich i obcych: J. Berdyszaka, M. Berdyszaka, A. Bobrowskiego, S. Fijałkowskiego, D. Gajewskiego, J. Grabowskiego,

I. Gustowskiej, T. Horversa, J. Jankoviča, J. Kraupe-Świderskiej, Z. Lutomskiego, W. Müllera, U. Otto, J. Pamuty, M. Pawłowskiego, A. Romaniuka, M. Surzyckiego, M. Szpakowskiego, P. Szurka¹.

Wystawa prac z bibliotecznej kolekcji zainaugurowała działalność nowej galerii artystycznej - Galerii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mieści się ona w rektoracie uczelni przy ulicy Licealnej, a jej kierownikiem jest Zenon Polus, adiunkt z Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej.

Wystawa była swoistym jubileuszem, 50. już bowiem przedsięwzięciem Artoteki Grafiki działającej od 2002 roku pod kierunkiem dr Janiny Wallis. To kolejny sukces Jej organizatorki i splendor dla biblioteki i uczelni.

Wystawa jest sumą działań biblioteki w zakresie działalności artystycznej. To tylko część usług bibliotecznych wykraczających poza jej tradycyjną rolę i tylko część różnorodnych działań wynikających z akademickich preferencji uczelni. Przy tej okazji warto przypomnieć tę sferę działalności bibliotecznej, która związana jest ze sztuką od początków funkcjonowania instytucji.

Sztuka w bibliotece - konieczność czy wybór?

W ostatnich latach biblioteki naukowe stanęły przed szeregiem wyzwań wynikających z wielu potrzeb i oczekiwań użytkowników o bardzo różnorodnych i wygórowanych wymaganiach. Rolą biblioteki stało się nie tylko organizowanie warsztatów pracy i wspieranie dydaktyki, ale także popularyzowanie działalności naukowej i artystycznej własnego środowiska, organizowanie dostępu do myśli, dzieł i pracy twórczej innych. Biblioteki jako istotny element całego organizmu uniwersyteckiego współtworzą kulturalne środowisko jej uczestników. Gromadzone przez nią dobra są świadectwem wiedzy i kultury, potwierdzeniem narodowej tożsamości, dziedzictwa kulturowego, osiągnięć cywilizacyjnych. Walorem bibliotek stała się nie tylko różnorodność i wielostronność gromadzonych przez nią zbiorów, ale także ich szeroka prezentacja. Jest to możliwe dzie-

PIERWSZY WERNISZAŻ W GALERII UNIWERSYTECKIEJ, 7 PAŹDZIERNIKA

JAN MŁODOŻENIEC,
KONFORMISTA - BERNARDO BERTOLUCCI, PLAKAT FILMOWY

WIKTOR GÓRKA,
KABARET - BOB FOSSE, PLAKAT FILMOWY

JAN LENICA,
MĄŻ I ŻONA - ALEKSANDER FREDRO, PLAKAT TEATRALNY, 1977

ki łączeniu tradycji z nowoczesnością, dawnych zbiorów z nowymi, najnowszych technik informacyjnych z metodami tradycyjnymi. Nowe technologie umożliwiają czytelnikom elektroniczny dostęp do zbiorów, doskonałe kopie i reprodukcje multimedialne, pozwalają łatwo korzystać ze światowych zasobów informacyjnych. Nie zastąpią jednak bezpośrednich kontaktów z twórcami i ich dziełami. I jeżeli fachowa literatura będzie miała raczej ściśle określony krąg odbiorców, to literatura, kultura i sztuka bliskie są wszystkim. W czasach powszechnego internetu ważne stało się nie tylko organizowanie dostępu do zasobów wiedzy czy kultury, ale też pielęgnowanie i upowszechnianie tych form działalności, które umożliwiają odbiorcom bezpośredni kontakt z twórcami i ich dziełami. W repertuarze możliwości Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki Sztuki leży szereg takich działań.

Zbiory i kolekcje artystyczne biblioteki

Zbiór Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego z zakresu sztuki i dziedzin pokrewnych liczy około 50. tysięcy woluminów. Obejmuje dzieła z zakresu szeroko pojętych sztuk plastycznych: malarstwa, rysunku, grafiki, fotografii, rzeźby, wzornictwa i rzemiosła artystycznego, urbanistyki, architektury, filmu, telewizji, a także historii sztuki, edukacji artystycznej, kultury, etnografii, filozofii, estetyki i socjologii. Wśród nich znajduje

się kilka tysięcy wydawnictw albumowych, monografie, dzieła krytyczne, eseistyka i specjalistyczne pisma. Zaso- b o charakterze interdyscyplinarnym, zbierany początko- wo jako uzupełnienie naukowego warsztatu humanistów, głównie polonistów i historyków teraz również artystów, służy w tej chwili niemal wszystkim. Równolegle ze zbio- rem bibliotecznym tworzone są kolekcje artystyczne. Są one źródłem wiedzy o kulturze czasów współczesnych i historycznych, dokumentacją różnych przejawów arty- stycznej twórczości. Biblioteka gromadzi je od początków swojej działalności, czyli od 1972 roku. Zbiór liczy obecnie około 13. tysięcy dzieł i obejmuje: grafikę dawną i współ- czasną, fotografię artystyczną, plakaty, ekslibrisy, dawne pocztówki i wydawnictwa ilustracyjne².

Grafika dawna obejmu- je ryciny od XVII do XIX wieku, głównie drzewory- ty, miedzioryty i litogra- fie. Są to w przeważającej części dzieła o tematyce biblijnej, portrety pisa- rzy, artystów, uczonych i świętych, widoki miast, pomniki architektury i sceny rodzajowe.

Współczesna grafika polska (od 1900 roku po lata dziewięćdziesiąte) obejmuje dzieła wybit- nych artystów kilku po- koleń, wykonane różnymi technikami graficznymi. W kolekcji znajdują się prace: W. Skoczylasa, T. Kulisiewicza, L. Lewi- ckiego, M. Mianowskiego, S. Dawskiego, K. Szred- nickiego, J. Tarasina, J. Kraupe-Świdorskiej, R. Artymowskiego, M. Ja-

KONRAD SZREDNICKI, ZALOTY, 1977, AKWAFORTA Z AKWATINTA, BARWINA, 75,8X56,3

JAN BERDYSZAK, REINSTALACJA SYTUACYJNA, 1993, FOT. CZ-B, 97.5 X 70

romskiego, J. Berdyszaka, J. Gaja, L. Rózgi, B. Rosiaka, M. Bocianowskiego, I. Snarskiej, E. Geta-Stankiewicza, P. Lasika i wielu innych. Są one przeglądem pewnych zjawisk, tematów, technik, stylów i tendencji w sztuce najnowszej. Tę kolekcję Biblioteki Uniwersyteckiej rozwija i kontynuuje Biblioteka Sztuki tworząc reprezentację współczesnej grafiki polskiej z ostatnich kilkudziesięciu lat.

Specyfiką zbiorów specjalnych jest **współczesna grafika lubuska**. Jest ona przeglądem plastyki lubuskiej od pionierskiego okresu lat pięćdziesiątych (S. Stocki, K. Felchnerowski, M. Szpakowski, W. Nowicki, A. Kowalski) do lat późniejszych (A. Gordon, J. Zdrzalik, B. Cajdler-Gruszkiewicz, A. Buchalik-Drzyzga, S. Antosz, S. Para, A. Stefanowski, W. i B. Michorzewscy, A. Górnik, A. Bagiński, A. Falkiewicz, G. Graszka i wielu innych). Autorzy kolekcji założyli, że obejmie ona prace działających w regionie twórców.

Na szczególną uwagę zasługują **współczesne plakaty artystyczne**, głównie o tematyce teatralnej, filmowej i muzycznej, projektowane, między innymi przez twórców *Polskiej Szkoły Plakatu*: H. Tomaszewskiego, E. Lipińskiego, R. Cieśliewicza, J. Lenicę, J. Młodożeńca, W. Świerzego, a także przez innych wybitnych artystów: F. Starowiejskiego, M. Wasilewskiego, M. Górskiego, A. Sadowskiego, W. Wałkuskiego, J. Czerniawskiego, A. Klimowskiego, A. Pągowskiego i innych. Jest to jeden z największych zbiorów bibliotecznych w Polsce, liczy on 4.500 dzieł.

Zbiór ekslibrisów wielu polskich i obcych twórców, przedstawia i charakteryzuje znanych i nieznaną ko-

lekcjonerów, miłośników i właścicieli księgozbiorów prywatnych, bibliotek, wydawnictw i instytucji. Pokazuje mistrzów znaku i alegorii w wielu twórczych wymiarach.

Dużym zainteresowaniem historyków i kolekcjonerów cieszą się **dawne karty pocztowe** z widokami miast i wsi Ziemi Lubuskiej. Zbiór przedstawia głównie pejzaż miejski - widoki ulic, placów, parków, znanych miejsc, ale także ważne wydarzenia życia codziennego i sceny rodzajowe. Najstarsze karty wieloobrazkowe pochodzą z końca XIX w., większość jednak z początków XX w. i z lat międzywojennych.

Najmłodszą kolekcją jest fotografia artystyczna. Zawiera ona prace: B. Schlabsa, J. Beneša, A. Lukysa, M. Nakayamy, J. Salmon, S. Wojneckiego, N. Lach-Lachowicz (Natalii LL), Z. Rytki, M. Smoczyńskiego, L. Szurkowskiego, A. Żakowicza J. Berdyszaka, a także pełną dokumentację artystyczną J. Olka i G. Przyborka. Zbiór zachowuje fragmentaryczne, jednostkowe świadectwa ludzkich działań w czasie. Jest przykładem poszukiwań artystycznych i intelektualnych, eksperymentów formalnych, próbą szukania nowych dróg dla fotografii. Kolekcja ta zainicjowana została w ramach działania Artoteki Fotografii.

Biblioteka Sztuki ma ponad 13 tysięcy zbiorów. Księgozbiór obejmuje 6 tysięcy książek ze wszystkich dziedzin sztuk plastycznych i nauk pokrewnych o charakterze historycznym, monograficznym, problemowym i krytycznym. Zbiór biblioteczny uzupełniają publikacje i materiały zbierane w dziale dokumentacji i informacji artystycznej przynależnej do biblioteki. Jest to ponad 7 tysięcy wydaw-

nictw: katalogów z najważniejszych miejsc wystawienniczych w Polsce, filmów video, wydawnictw elektronicznych i publikacji dotyczących mediów w sztuce, materiałów ze spotkań, wykładów i działań otwartych organizowanych przez bibliotekę w ramach programu Artoteki. Kolekcja dzieł artystycznych tworzona jest w Bibliotece Sztuki od 2002 roku. Obejmuje ona prace współczesnych artystów polskich i obcych głównie z dziedziny grafiki, także z rysunku, fotografii i malarstwa. Jest to znakomity zbiór sztuki, składający się z około 200. dzieł. Kontynuuje on i uzupełnia kolekcję współczesnej grafiki ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej o prace z ostatnich kilkadziesiąt lat. Kolekcja Artoteki Grafiki składa się wyłącznie z darów artystów, którzy zaprezentowali swoją twórczość w Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki. Działa ona od 2002 roku a jej celem jest prezentacja artystów różnych pokoleń z różnych ośrodków artystycznych w kraju i zagranicą. Wystawy połączone są z wykładami, pokazami i spotkaniami otwartymi. Biblioteka zorganizowała w ramach Artoteki 50 wystaw i 10 spotkań z artystami³.

Artoteka

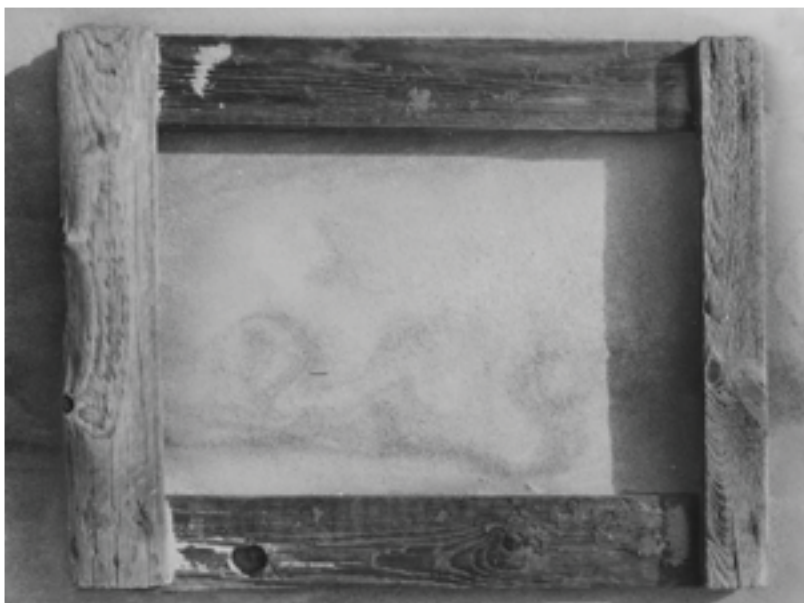
Obok Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej w strukturze bibliotecznej działu założona w 2002 roku wspomniana już Artoteka. Jej zadaniem jest „uchwycenie”

najważniejszych osiągnięć sztuki najnowszej w dziedzinie grafiki, mediów i fotografii artystycznej. Artoteka zakłada nie tylko tworzenie kolekcji artystycznych, dokumentowanie sztuki, gromadzenie specjalistycznych zbiorów, ale także organizowanie szeregu różnorodnych działań otwartych dla środowiska: wystaw, pokazów, prezentacji, wykładów, dyskusji i spotkań z najwybitniejszymi twórcami. Ma być obrazem sztuki najnowszej, informować o jej stanie i osiągnięciach, koncentrować się na najbardziej doniosłych wydarzeniach w kulturze oraz sztuce⁴. Artoteka jest wspólną inicjatywą bibliotekarzy i artystów z Instytutu Sztuk Pięknych. Jej idea uzyskała poparcie wielu wybitnych artystów z różnych środowisk, którzy przyjęli zaproszenie do uczestniczenia w wystawach i spotkaniach, zadeklarowali chęć współtworzenia kolekcji sztuki, biblioteki i działu dokumentacyjnego. Artotekę wspiera Rada Programowa, która jest gwarantem założonej idei. Artoteka jest dla biblioteki szansą zdobycia wiedzy i informacji o sztuce najnowszej, możliwością pomnażania zbiorów, stworzenia znaczącej kolekcji sztuki. Dla całego środowiska akademickiego jest to okazja do uczestniczenia

w wydarzeniach artystycznych z udziałem najwybitniejszych twórców, przeglądu sztuki w najlepszym wyborze. To również forma integracji środowisk twórczych i naukowych, a także promocja uczelni, miasta i regionu.

Artoteka Grafiki działająca przy Bibliotece Sztuki obejmuje galerię grafiki, kolekcję dzieł artystycznych, specjalistyczny księgozbiór, dział dokumentacji i informacji artystycznej, oraz otwarte dla środowiska działania z udziałem wybitnych twórców. Artoteka Grafiki ma na swoim koncie 60 zorganizowanych wystaw, wykładów i spotkań z wybitnymi artystami⁵.

Artoteka Fotografii działająca przy Bibliotece Uniwersyteckiej zakłada tworzenie kolekcji, kompletowanie księgozbioru, dokumentacji fotograficznej oraz działań z udziałem twórców. Chcemy nie tylko zachować ślad fotografii, ale także zapoznać środowisko z problemami i teorią fotografii współczesnej⁶.

ALYDAS LUKYS, THING FROM THE SEE, 1984, FOT. OPARTA NA SREBRZE 17.7 X 12.5

Biblioteka jako organizator działań artystycznych

Biblioteka Uniwersytecka i Biblioteka Sztuki działające wspólnie w obszarach artystycznych tworzą wybrane kolekcje dzieł oraz inicjują szereg przedsięwzięć, których celem jest prezentacja zbiorów własnych oraz promowanie artystów z różnych śro-

doświadczeń twórczych. Zbiory biblioteczne eksponowane są w środowisku akademickim podczas wystaw towarzyszących konferencjom naukowym, a także przy okazji innych ważnych wydarzeń uczelnianych, między innymi podczas Festiwalu Nauki. Prezentowane są także w muzeach regionu oraz w Polsce i zagranicą. Przykładem są choćby ostatnie pokazy: plakatów filmowych na tegorocznym festiwalu w Edynburgu czy grafiki współczesnej w ramach międzynarodowego triennale (w najbliższym czasie wystawa zaprezentowana zostanie także w Katowicach).

W latach 1975-1990 Biblioteka Główna WSP miała swoją stałą galerię, która zorganizowała ponad 90 wystaw prezentując głównie twórców regionalnych, także jednak artystów krajowych i zagranicznych. Jej założycielem i opiekunem był prof. Franciszek Pilarczyk, ówczesny dyrektor biblioteki, także inicjator kolekcji artystycznych. Galeria integrowała artystyczne środowisko regionu, rozszerzyła też zakres zbiorów i usług bibliotecznych, wprowadzając sztukę działań bibliotecznych⁷. Od roku 2002 przy Bibliotece Sztuki działają Galeria Grafiki, jej organizatorką i opiekunem jest dr Janina Wallis, która ma już na swoim

koncie 60 spektakularnych wydarzeń artystycznych. Konsekwentnie realizuje ona artystyczny projekt pt. *Grafika na tle sztuki XX i XXI wieku - problem artykulacji w sztuce nowych mediów. Cykl wystaw, spotkań i seminariów*. Program rozpoczęty w 2002 r., składa się z różnorodnych działań rozszerzających wiedzę o sztuce. Przeznaczony jest dla pedagogów i studentów oraz dla osób spoza środowiska akademickiego. Są to otwarte dla wszystkich prezentacje, debaty, dyskusje i spory na temat aktualnej problematyki sztuki współczesnej z jej problemami merytorycznymi, wynikającymi z nowych technologii.

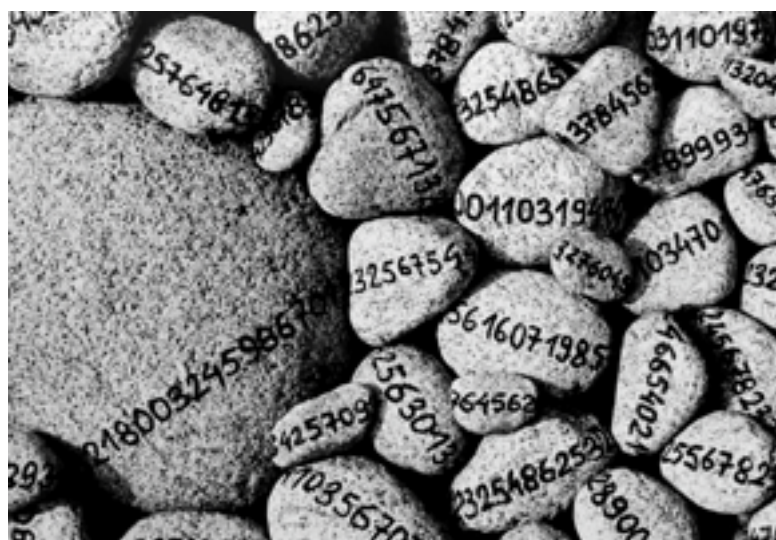
Profesjonalna galeria sztuki zaprojektowana została w nowym budynku Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego, który oddany zostanie do użytku w 2012 roku. Galeria wprowadzi czytelników przez atrakcyjnie zaaranżowany trakt komunikacyjny holu do części bibliotecznej. Obszar galerii i auli przeznaczony do różnorodnych spotkań: artystycznych, naukowych, literackich, a także projekcji filmowych i muzycznych koncertów kameralnych w części użytkowej, w połączeniu z częścią wydzieloną dla działań artystycznych w obszarach bibliotecznych, umożliwią obcowanie z dziełami, ale także sprzyjać będą kontaktom międzyludzkim. Wymiana myśli i poglądów, uczestnictwo w spotkaniach, wystawach i dyskusjach to część bibliotecznej oferty promującej dorobek intelektualny i artystyczny społeczności lokalnej oraz osobowości ze świata kultury i nauki.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa i jej kolekcje artystyczne

Biblioteki akademickie łącząc umiejętnie dwie przestrzenie swojej działalności: rzeczywistą i cyfrową oferują swoim czytelnikom kolejną możliwość, zdalny dostęp do biblioteki i jej zbiorów. Biblioteka wirtualna to uzupełnienie biblioteki tradycyjnej. Budowanie i rozwój cyfrowej infrastruktury związany jest z przeniesieniem informacji z tradycyjnego papierowego nośnika na nośnik elektroniczny. Jego rolę doceniły biblioteki, które wprowadziły do swoich zasobów zbiory elektroniczne: bazy, książki, czasopisma, wydawnictwa audiowizualne. Skorzystały one z bogatej oferty usług oferowanych przez wydawców, same także podjęły wyzwanie digitalizacji swoich zbiorów i udostępniania ich w postaci cyfrowej, dodały do swoich usług możliwość korzystania z biblioteki na odległość.

Biblioteki cyfrowe lub cyfrowe repozytoria buduje większość uczelni wyższych, Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa⁸ jest jedną z nich. Umożliwia ona szeroki zdalny dostęp do źródeł wiedzy, zasobów edukacyjnych, cyfrowych kopii najcenniejszych zabytków kultury piśmienniczej, kolekcji dzieł sztuki oraz materiałów regionalnych. Jedną z jej czterech kolekcji jest **dział kultura i sztuka**. Obejmuje on najcenniejsze zabytki kultury piśmienniczej (rękopisy, starodruki, zbiory ikonograficzne, kartograficzne), a także kolekcje dzieł sztuki ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki Sztuki (rysunki, grafikę, malarstwo, plakaty, fotografię artystyczną, ekslibrisy). W zbiorach cyfrowych znajduje się ok. 3.500 dzieł z kolekcji artystycznych bibliotek zielonogórskich. Jest tam zaprezentowana cała kolekcja Artoteki Grafiki oraz systematycznie powiększana część kolekcji Biblioteki Uniwersyteckiej.

Biblioteka jest częścią całego systemu wiedzy i komunikacji, reaguje na wszystkie zmiany zachodzące w świecie

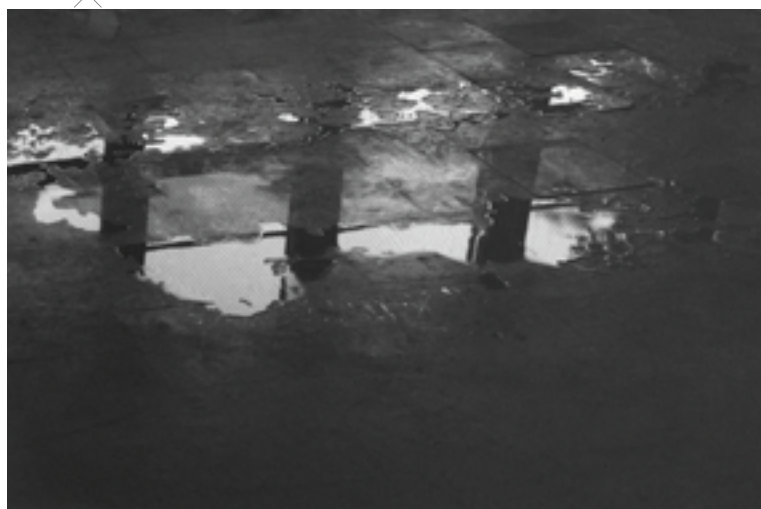

BRONISŁAW SCHLABS, FOTOGRAF; POMIĘDZY 1957-1960, CLICHE VERE, 29.8X40.3
ZYGUNT RYTKA
CŁAGŁOŚĆ NIESKONCZONOŚCI, 1984-2004, FOT. CZ-B, 30.3X20.2

nauki i technologii. Jej czynny udział w globalnej infrastrukturze informacyjnej, między innymi poprzez rozpowszechnianie informacji w formatach cyfrowych, wymuszony jest wyraźnym wzrostem zapotrzebowania społecznego na otwarty dostęp do informacji, nieograniczony przez czas i przestrzeń. Dzięki nowoczesnym technologiom otworzyły się dla nas zasoby muzeów i bibliotek świata. Niedostępne dzieła, kolekcje, zbiory możemy oglądać, podziwiać i czytać w dowolnej chwili, o ile oczywiście zaakceptujemy fakt, że nie obcujemy z oryginałem lecz z jego wierną ale cyfrową kopią. Działania te dotyczą również sfery artystycznej. I choć nic nie zastąpi przyjemności ob-

STEFAN WOJNECKI, THE SECRET PERFORMANCE, 1986, FOT. CZ-B, 103.8X74.8
 TWARZ (KAZIMIERZA OBUCHOWSKIEGO), 1956-2005, FOT. BARWIŃA, 40X30

cowania z książką czy dziełem artystycznym to przecież nie zrezygnujemy już z możliwości, jakie daje internet, tym bardziej, że atrakcyjnych propozycji jest coraz więcej. Cyfrowe kopie umożliwiają kontakt z zasobami, chronionymi ze względu na swoją wartość, kwalifikowaną do zasobów narodowych. ■

PRZYPISY:

- ¹ Zob. Kolekcja Artoteki Grafiki ze zbiorów Biblioteki Sztuki. Wystawa towarzysząca Międzynarodowemu Triennale Grafiki Kraków 2009: katalog, Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski, 2009.
- ² Zob. też E. Nodzyńska: Dział grafiki, *Głos Uczelni* 1998 nr 2, s. 12.
- ³ Zob. materiały przygotowane przez J. Wallis, zaprezentowane na stronach internetowych Biblioteki Sztuki pod adresem: http://www.isp.uz.zgora.pl/o_bibliotece.htm
- ⁴ Wszystkie prace z kolekcji Artoteki Grafiki i Artoteki Fotografii można zobaczyć w Zielonogórskiej Bibliotece Cyfrowej, oraz na stronie internetowej Artoteki pod adresem http://www.bu.uz.zgora.pl/bu/pl/o_artoteka.html
- ⁵ Zob. J. Wallis: Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki, *Uniwersytet Zielonogórski* 2009 nr 7 (172), s. 28 ; J. Wallis: Biblioteka Sztuki-Artoteka Grafiki [W:] Kolekcja Grafiki ze zbiorów Biblioteki Sztuki, op. cit., s. 5 ; J. Wallis: Biblioteka Sztuki-Artoteka Grafiki, *Uniwersytet Zielonogórski* 2004/2005 nr 10/1 (128-129), s. 23-24.
- ⁶ Zob. Prezentacja internetowa Artoteki Fotografii: http://www.bu.uz.zgora.pl/bu/pl/o_prezentacje.htm; materiały na stronie internetowej biblioteki pod adresem: http://www.bu.uz.zgora.pl/bu/pl/o_artoteka.html; E. Adaszyńska, Sztuka w bibliotece? Konieczność czy wybór, *Uniwersytet Zielonogórski* 2004/2005 nr 10/1 (128-129), s. 20-22.
- ⁷ Zob. E. Nodzyńska, Spotkania ze sztuką: Galeria WSP, *Głos Uczelni* 1997 nr 5, s. 18.
- ⁸ Bibliotekę można przeszukiwać pod adresem www.zbc.zgora.pl

NATALIA LL, SFERA PANICZNA, 1991, FOT. CZ-B, 23.5 X 23.5

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

> WYDZIAŁ
ARTYSTYCZNY

51 GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

> JAN TARASIN, PRZEMIJANIE XV/XV, 1986, SERIGRAFIA, FORMAT 35 X 45 CM

MIEJSCA MOJEJ ZIEMI

A kiedy będzie lato i gorąco,
Z promieni się nam dzień utka,
Rzeka niebieska mrugnie drwiąco,
I błysnie wiosto i łódka.

Łozy zielone zaszeleszczą,
Wierzбина listki poda,
I wciąż pod wiosto - jeszcze i jeszcze -
Podbiegnie pachnąca woda.

A potem miłym Górom Pieprzowym
Uprzejmie się uklonisz,
Patrz, miła, oto na chmurze różowej
Podpływa nasz Sandomierz.

Jarostaw Iwaszkiewicz „Ciemne ścieżki” 1956

W piątek, 20 listopada 2009 r. o godz. 11.00 Galeria Grafiki na Wydziale Artystycznym przy ul. Wiśniowej zaprasza na otwarcie wystawy pt. MIEJSCA MOJEJ ZIEMI. Pokażemy prace z Kolekcji Artoteki Grafiki Biblioteki Sztuki UZ. Prezentowana «Teką» jest zbiorem prac złożonym przez współczesnych artystów w hołdzie Jarostawowi Iwaszkiewiczowi, jako jeden z dowodów, że nie zapomniano o nim i o jego twórczości, żywej, budzącej podziw i wzruszenie po dziś dzień, które szczególnie mogą inspirować malarzy i grafików.

Inicjatywa wydania tej teki wyszła z Sandomierza, miasta szczególnie bliskiego Iwaszkiewiczowi. Zachwycony urodą tego miejsca poświęcił mu wiele swoich wierszy.

Artyści postanowili utrwalić w dziełach sztuki graficznej zainteresowanie sandomierską ziemią, iwaszkiewiczowską sztuką, polskim krajobrazem i losem. To piękne przesłanie jednemu z największych pisarzy XX. wieku dedykują: Roman Artymowski, Andrzej M. Bartczak, Jan Berdyszak, Grzegorz Chojnacki, Ryszard Gancarz, Andrzej Gieraga, Ryszard Hunger, Włodzimierz Kotkowski, Kazimierz Makowski, Andrzej Nawrot, Janusz Przybylski, Adam Styka, Jan Tarasin, Zbigniew Warpechowski i Władysław Winiecki.

Wystawa potrwa do końca grudnia 2009 roku.

Janina Wallis

» KATEDRA SZTUKI I KULTURY PLASTYCZNEJ

> Grand Prix Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla Sławomira Czajkowskiego w 9. Konkursie im. Gepperta

Sławomir Czajkowski, absolwent Wydziału Artystycznego UZ wygrał 9. Konkurs im. Gepperta.

Już w czasie studiów Sławek dał się poznać jako bardzo aktywny i twórczy artysta. Jego działalność zarówno artystyczna jak i organizatorska pozwalały przypuszczać, że mamy do czynienia z ukierunkowanym, świadomym podejściem do własnej drogi życiowej, tożsamej w tym wypadku z zawodową.

ków i teoretyków sztuki pobudza zawsze do istotnych podsumowań i dyskusji na temat nowych impulsów i tendencji we współczesnym polskim malarstwie, współtworząc jego obraz na kolejne dwa lata. Skupiając się na zagadnieniu malarstwa i malarskości, konkurs odzwierciedla, co nieuniknione, również szersze zjawiska, które określają jego relacje z innymi mediami. Nie zawsze operując jedynie tradycyjnym blejtrmem i farbą, niejednokrotnie sięgając po takie nośniki jak wideo czy instalacja, artyści odnoszą się do fascynującej siły i inspiracji płynącej z malarstwa. Tę dynamikę zmiennego pulsu malarstwa jako medium wśród innych mediów i strategii artystycznych, w sposób maksymalnie otwarty, konkurs usiłuje w każdej swojej kolejnej edycji reprezentować, śledzić i odzwierciedlać.

Zgodnie z misją konkursu, utworzonego w 1989 roku jako platforma konfrontacji i promocji debiutujących malarzy, kolejne edycje, mimo iż odbywają się na nieco róż-

Jak piszą jego organizatorzy, ASP we Wrocławiu i Galeria BWA "Awangarda":

9. Konkurs Gepperta to kolejna edycja konkursu dedykowanego wyłącznie młodemu polskiemu malarstwu. Specjalna formuła tego wydarzenia, polegająca na zgłaszaniu jego uczestników przez wybitnych organizatorów i komentatorów życia artystycznego, stanowi o jego jakości i mocy poruszania dyskusji, która zawsze odbija się szerokim echem w świecie sztuki.

Konkurs E. Gepperta koncentruje się nie tylko na zadaniu wskazania nazwisk i dzieł. Udział kuratorów, dydakty-

nych zasadach, restrykcyjnie ograniczają limit wiekowy uczestników. W tym roku w konkursie mogli brać udział malarze, którzy ukończyli uczelnie artystyczne maksymalnie trzy lata temu. Przypomnijmy, że w poprzednich edycjach konkursu brali udział tak świetni dziś malarze jak Wilhelm Sasnal, Zbigniew Rogalski, Grzegorz Sztwiertnia, Jacek Dłużewski, Paulina Ołowska, Laura Paweła, oraz wielu, wielu innych.

Uzasadnienie jury dla przyznania nagrody głównej Sławomirowi Czajkowskiemu:

Grand Prix Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

za radosne, promienne malarstwo, cieszące swoją energią, śmiałością i dobitnością, w którym udało się zachować spontaniczność i świeżość opowiadając o trudnych kwestiach społecznych. Autor bardzo przekonująco wykorzystał przestrzeń galerii do stworzenia wielowarstwowej wielkowiejskiej epopei, w której żywioł przemocy, subkulturowych rytuałów i plemiennych gestów stał się przedmiotem żartobliwej analizy, jednocześnie będąc pretekstem do odświeżenia języka malarstwa.

Wojciech Kozłowski

> **All the drugs in this world wont save us from our selfs / BWA Awangarda / Wrocław/2009**

Wszystkie narkotyki tego świata, traktuje o odurzaniu. Nie tym chemicznym, bądź bliższym natury, ale o użytkach wytwarzanych w sercach i duszach, rozprowadza-

nych w mediach, zalegalizowanych przez naszą kulturę i historię. Pragnienie posiadania, czegoś lub kogoś jest tak ludzkie, i tak niszczyielskie i uzależniająca.

All the drugs in this world, wont save us from ourselves, jest cytatem. Jest przytoczeniem z utworu muzycznego, ale również z naszego życia. Człowiek jest mistrzem w budowie fasad, pięknych, wyniosłych, zbudowanych by trwały na wieki., łudzących nas co do słuszności ich bytu, przystaniających realny sens, absurd, cynizm i ironie reprezentowanych przez nie idei.

Narkotyki dają złudną nadzieję, lecz zawsze pozostaną iluzją, wytworem wyobraźni która zakłada nam na nos różowe okulary. Religie, ideologie, pieniądze dają wirtualne poczucie szczęścia, prowadząc do patologicznej potrzeby zaspokojenia tej potrzeby. Sami zamykamy się w klatki, budujemy mury, oddalamy się od siebie, licząc że jesteśmy kimkolwiek innym.

Sławomir Czajkowski

Sławomir Czajkowski,

ur. 1982, dyplom na kierunku *Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*

w pracowni prof. UZ Ryszarda Woźniaka w 2006, Uniwersytet Zielonogórski.

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

- Zbiok&Remed: It Hurts, BrooklyniteGallery, Nowy Jork, 2009
- Urban Portraits #9: No! Non Va!!, Rialto, Rzym, 2009
- ZBK&Coxie:2gether, Baraka, Kraków [razem z Coxie], 2008
- ZBK&Joe83: WetWet Galeria JaguarShoes, Londyn [razem z Joe83], 2008
- Important things of an unimportant mans life, Vicious Gallery, Hamburg, 2007
- WetWet, Galeria Nabrezi, Praga, Czechy, 2006
- Billboard Galeria 238x504, Klub Ucho, Gdynia, 2006
- Gil Scot said it, Galeria BWA Zielona Góra, 2006
- The Final Chapter, Galeria PWW, Zielona Góra, 2006
- Centrum Reanimacji Kultury, Wrocław, 2005
- Zbk vs Stiopa, Galeria Viakunst oraz Squaters Vitrine, Rotterdam, 2005
- Kawiarnia Bohomaz, BWA, Zielona Góra, 2004
- Galeria Czarna Łódź Podwodna, Wrocław, 2003

WYSTAWY ZBIOROWE:

- Kto mnie słyszy? Nic nie widzę, Galeria Studio, Warszawa, 2009
- Vicious Gallery meets Stillwerk, Vicious Gallery, Hamburg, 2009
- Reprezent, Buduar, Wrocław, 2009
- Creature Fest, Lodi, Włochy, 2009
- Miejsce do mieszkania, Miejsce do kochania, Galeria Miejska, Wrocław, 2008
- Amaze, St. Nikolas Belgia, 2008
- Vlepka, Kordegarda, Warszawa, 2008
- Strzały z Nieba, PGR art, Gdańsk, 2008
- Intruder Art, BWA Zielona Góra, 2008

- Names Fest, Trafacka Gallery, Praga
- Varsavia saluta Roma, Instytut Polski, Rzym, 2008
- Artyści zewnętrzni. Out of Sth, bwa Awangarda, Wrocław, 2008 [kurator wystawy]
- Viva Mexico, BWA Awangarda, Wrocław, 2008
- Autonomus Art, Londyn, 2007
- Festiwal Sztuki Współczesnej Winiarnia, Zielona Góra, 2007
- Odczarowanie, BWA Zielona Góra, 2007
- Najpierw smutna a potem płacze, Galeria PGR art, Stocznia Gdańska, Gdańsk, 2007
- Młode Miasto, Galeria tak Świnoujście, 2006
- Laktacje Nieholenderskie, Galeria Koneser, Warszawa, 2005
- Tęsknota za malarstwem, część I Galeria Winiarnia, Zielona Góra; część II Galeria ZPAP, Poznań, 2005
- 0,5 metra tragedii, Galeria Winiarnia, Zielona Góra, 2005
- I Biennale Euroart, Świnoujście [malarstwo uliczne], 2004
- Forum Ulicy, Galeria PWW, Zielona Góra, 2004
- No i cóż że ze Szwecji, Galeria PWW, Zielona Góra, 2004
- Art Gallery Dymlingen w Jonkoping, Szwecja, 2004
- Wystawa dla podróżnych, Dworzec PKP, Zielona Góra, 2003

PUBLIKACJE:

- Clark Mag, publikacja dot. sztuk wizualnych, Paryż, 2009
- Modart, publikacja dot. sztuk wizualnych, Barcelona, 2008
- Arteon, Poznań, 2008, 2005
- Street Sketchbook, publikacja dot. sztuki ulicy, Wielka Brytania, 2007
- Activist, Warszawa, 2006
- Exclusiv, Warszawa, 2006
- Brain Damage, publikacja dot. sztuki ulicy, Warszawa, 2006
- 44Flavours, publikacja dot. ilustracji, Niemcy, 2005
- ColorsZoo, publikacja dot. sztuki ulicy, Hiszpania, 2004

NAGRODY:

- wyróżnienie w kategorii ilustracja, Magazyn Exclusiv, 2006, 2005
- pierwsze miejsce w kategorii malarstwa Salon Jesienny, Żary, 2005
- wyróżnienie w kategorii malarstwo Salon Jesienny Żary 2003

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Szanowna Pani Profesor,
Stokrotne gratulacje!

14 Października 2009 otrzymaliśmy niezwykłą i ważną wiadomość, którą społeczność akademicka Wydziału Ekonomii i Zarządzania przyjęła z olbrzymim zadowoleniem i satysfakcją. Pani Profesor Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania Magdalena Graczyk uzyskała tytuł naukowy profesora nauk technicznych.

Pragniemy złożyć najserdeczniejsze gratulacje i życzenia Pani Profesor. Życzymy dużo zdrowia, wytrwałości w kierowaniu Wydziałem Ekonomii i Zarządzania oraz wielu lat owocnej, dającej satysfakcję pracy na niwie nauki. Jesteśmy przekonani, że doświadczenie Pani Profesor w służbie na rzecz społeczności akademickiej jest ogromnym atutem przy realizacji nietrywialnych zadań w budowaniu pomostów łączących działania na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym naszej uczelni. Jednocześnie pragniemy wyrazić szacunek dla wrażliwości i zaangażowania Pani Profesor w pomoc w budowaniu relacji naukowych, społecznych poprzez projekty badawcze i dydaktyczne z przedsiębiorstwami i instytucjami finansowymi.

Dziękujemy Pani Profesor za troskę jako opiekunowi, który zawsze podnosi nas na duchu, gdy nasze skrzydła zapominają jak latać.

W imieniu pracowników Wydziału Ekonomii i Zarządzania
Ilona Politowicz, Krzysztof Witkowski

> Nowe projekty na Wydziale Ekonomii i Zarządzania

1. Projekt - Studia podyplomowe *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro* z zakresu historii i funkcjonowania strefy Euro (Unii Gospodarczej i Walutowej) przeprowadzony zostanie na terenie całego kraju w 16 ośrodkach akademickich w tym również w Uniwersytecie Zielonogórskim na wydziale Ekonomii i Zarządzania. Jego celem jest edukacja ekonomiczna elit zasad funkcjonowania strefy euro oraz historii Unii Gospodarczo-Walutowej. Projekt jest dofinansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego Program studiów składa się z 13 bloków tematycznych, z których każdy obejmuje od 10 do 15 godz. zajęć realizowanych podczas cyklicznych spotkań sobotnio-niedzielnymi. Projekt skierowany jest do osób z wyższym wykształceniem z zakresu nauk ekonomicznych: absolwentów studiów licencjackich i magisterskich, przedsiębiorców, nauczycieli ekonomii i pracowników administracji samorządowej.

Głównym celem projektu jest przekazanie uczestnikom studiów podyplomowych wszechstronnej wiedzy na temat procesu wymiany narodowej waluty oraz mechanizmów funkcjonowania strefy euro, albowiem bliska perspektywa wejścia Polski do strefy Uczestnictwo Polski w Unii Gospodarczej i Walutowej leży w strategicznym interesie naszego kraju, jednakże standardowa droga wejścia do strefy euro wymaga speł-

nienia wielu warunków. Dlatego niezbędny jest transfer wiedzy związanej z upowszechnieniem tych warunków do różnych środowisk (przedsiębiorców, nauczycieli, urzędników samorządowych), jak również informacji o korzyściach i szansach wynikających z uczestnictwa w unii walutowej oraz kosztach i zagrożeniach na gruncie teorii i doświadczeń strefy euro jest głównym celem niniejszego projektu edukacyjnego. Projekt umożliwi beneficjentom (uczestnikom studiów podyplomowych) nabycie niezbędnej wiedzy do podejmowania działań na korzyść polskiej i regionalnej gospodarki w oparciu o kreacje pieniądza międzynarodowego. Przewidywana grupa odbiorców bezpośrednich będzie równa liczbie studentów studiów podyplomowych (50 osób), a pośrednich będzie zwiększona o studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania, którzy także będą mogli uczestniczyć w wykładach monograficznych realizowanych w ramach projektu (zwłaszcza wygłoszonych przez zaproszonych wybitnych praktyków). Szczegółowy opis działań znajduje się na stronie internetowej: www.wez.uz.zgora.pl/projekt_nbp/index.html

2. Projekt Sieć Edukacyjna Innowacyjnej Przedsiębiorczości Akademickiej SEIPA

Program SEIPA jest dofinansowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Programu „Kreator innowacyjności - wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”. Uczelnią koordynującą jest Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, zaś funkcję kierownika merytorycznego pełni dr hab. Jerzy Cieślak. Program wsparcia i platforma wymiany doświadczeń wykładowców i szkoleniowców inicjują-

cych różnorodne programy edukacyjne i szkoleniowo-doradcze w zakresie ambitnej, innowacyjnej przedsiębiorczości studentów i kadry naukowej wyższych uczelni. Do projektu zakwalifikowano 20 wykładowców w Polsce z najbardziej interesującym, innowacyjnym programem dydaktycznym z całej Polski. Z Uniwersytetu Zielonogórskiego Wydziału Ekonomii i Zarządzania zakwalifikowano prof. Ilonę Politowicz i mgr Ewę Antonowicz z przedmiotem: Innowacyjne metody promocji w przedsiębiorstwie. Oferta wsparcia dla wykładowców i szkoleniowców obejmuje praktyczne szkolenia i doradztwo związane z uruchomieniem zajęć dydaktycznych w dziedzinie innowacyjnej przedsiębiorczości dla studentów i kadry naukowej, możliwość wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w trakcie organizowanych seminariów i konferencji, a także poprzez wykorzystanie dedykowanej platformy elektronicznej www.seipa.edu.pl. Ważnym obszarem współpracy są projekty aktywizujące przedsiębiorczość akademicką, dofinansowane z funduszy unijnych. Będziemy też pokazywać interesujące dokonania naszych partnerów, wykorzystujących w realizacji różnorodnych projektów doświadczenia i dobre praktyki SEIPA oraz Programu Przedsiębiorczość dla Ambitnych, przeznaczonego dla studentów zainteresowanych ambitnymi formami przedsiębiorczości. SEIPA uczestniczy w we współpracy międzynarodowej, zwłaszcza z udziałem uczelni europejskich w ramach powstającej Europejskiej Sieci Wykładowców Przedsiębiorczości. Więcej informacji na stronie internetowej www.zkz.wcz.uz.zgora.pl/seipa/index.html

3. Projekt unijny Nowy zawód - nowe możliwości

Analiza rynku pracy w województwie lubuskim pozwoliła zdiagnozować firmy, których kierownictwo rozpoczęło już proces zwolnień grupowych oraz firm, które z uwagi na swoją kondycję finansową, obciążone są dużym prawdopodobieństwem wystąpienia tego procesu w najbliższych miesiącach. Według informacji uzyskanych z WUP do firm restrukturyzowanych w województwie lubuskim należy zaliczyć: IGA Nowa Sól (687 osób zwolnionych), Eldrob (223 os.), Lub. Fabryka Mebli (108 os.), Kico (29 os.), Keiper (126 os.), Sprick Rowery, ZCB Gozdnica, Xella Polska, Stelmet.

Celem głównym projektu jest dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących w restrukturyzowanych przedsiębiorstwach do potrzeb regionalnej gospodarki. Projekt zakłada objęcie wsparciem 75 pracowników posiadających zatrudnienie w restrukturyzowanych przedsiębiorstwach, którzy w obliczu ryzyka utraty zatrudnienia, otrzymają kompleksowe wsparcie tj. szkolenia przekwalifikowujące wraz z usługami doradczymi w zakresie wyboru nowego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz zastosowanie indywidualnych planów działań.

Działania w ramach projektu realizowane są zgodnie z polityką równych szans. Polega to na dopuszczeniu do uczestnictwa w projekcie w równym stopniu kobiet i mężczyzn, osób w różnym wieku, wykształceniu, zamieszkałych na terenach wiejskich i miejskich, osób niepełnosprawnych itp. Szkolenia zostaną wzmocnione utworzonym na UZ ogólnodostępnym punktem indywidualnego doradztwa zawodowego. Konsultacje przeznaczone będą dla BO chcących osobiście przedyskutować swoją sytuację zawodową, dalszą karierę, problemy związane ze znalezieniem zatrudnienia. Doradztwo będzie również polegać na wyszukiwaniu konkretnych ofert pracy pod indywidualne umiejętności każdego BO a także na świadczeniu usług przy pomocy forum internetowego. BO zainteresowany poradą będzie mógł z niego skorzystać w domu co znacznie poszerzy obszar oddziaływania punktu. Uruchomienie punktu zostanie poprzedzone rozbudowaną akcją informacyjno - promocyjną.

Zajęcia prowadzone będą przez specjalistów z wykorzystaniem nowoczesnych technik komunikacyjnych we własnych salach wykładowych (UZ). Zajęcia będą prowadzone w weekendy (szkolenia 2 x m-c po 8 h, punkt doradztwa 2 x m-c po 5 h). Aby zagwarantować wysoką jakość oferowanego wsparcia zaplanowano bezpłatne materiały szkoleniowe. Na zakończenie każdego szkolenia zorganizowane zostanie spotkanie podsumowujące, a kursanci otrzymają certyfikaty w języku polskim i angielskim. Więcej informacji na stronie internetowej www.wcz.uz.zgora.pl.

Ilona Politowicz, Krzysztof Witkowski

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość
o tragicznej śmierci naszej Studentki i Koleżanki

Anety Diżewskiej

na zawsze pozostanie w naszej pamięci

Wyrazy współczucia dla rodziny i najbliższych składa
Dziekan, Rada Wydziału Ekonomii i Zarządzania oraz Studenci

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

Wydział posiada I Kategorię MNiSW
Odznaczony został Medalem im. Prof. Janusza Grosz-
kowskiego

> Inauguracja roku akademickiego 2009/2010

Każda inauguracja jest okazją do podsumowania osiągnięć w minionym roku akademickim.

Realizacja programów nauczania, stan kadry i bazy dydaktycznej oraz dorobek naukowy pracowników są oceniane przez Państwową Komisję Akredytacyjną. W roku akademickim 2008/2009 członkowie Państwowej Komisji Akredytacyjnej gościli na wydziale, oceniając kierunek *informatyka*. Na podstawie wniosków zawartych w protokole zespołu wizytującego Państwowa Komisja Akredytacyjna wystawiła **ocenę pozytywną, udzielając akredytacji na**

maksymalny możliwy okres 6 lat. Z przekazanych nieoficjalnie informacji wynika, że Wydział jest nominowany do wyróżnienia kierunku *informatyka*. Wcześniej, w kwietniu 2007 roku ocenę pozytywną PKA otrzymały kierunki *elektrotechnika* oraz *elektronika i telekomunikacja*.

Studenci mają możliwość studiowania za granicą. W ramach programu Sokrates/Erasmus w zeszłym roku akademickim 6 studentów wyjechało do 3 uczelni w Wielkiej Brytanii (University of Sheffield, University of Southampton, University of Hull) i Niemczech (FH Giessen-Friedberg) oraz 3 doktorantów do FH Wiengarten-Ravensburg.

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji dzięki 10-letniej współpracy z Fachhochschule Giessen-Friedberg stwarza studentom z kierunków *elektrotechnika* i *informatyka* możliwość odbycia części studiów na uczelni niemieckiej w ramach tzw. *Zintegrowanych Studiów Zagranicznych FH Giessen-Friedberg i Uniwersytetu Zielonogórskiego*. Absolwenci otrzymują dyplomy ukończenia obydwu uczelni, mgr. inż. naszej uczelni i inżyniera uczelni niemieckiej. Do chwili obecnej podwójne dyplomy otrzymało 30 studentów WEliT. Większość z nich, dzięki dyplomom obu uczelni i bardzo dobrej znajomości języka niemieckiego, znalazła interesującą pracę, w tym również w niemieckich firmach działających na obszarze Polski i Niemiec.

Nowością w tym programie jest wyjazd studentów na jednosemestralne praktyki do firm w rejonie Giessen. W ramach praktyk studenci realizują prace dyplomowe o tematyce zgłoszonej przez firmy. W przygotowaniu znajdują się studia zintegrowane w trybie studiów dwustopniowych.

Studenci Wydziału mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych w kilku kołach naukowych, działających przy instytutach:

- > Studenckie Koło Naukowe Testowania Oprogramowania, Sprzętu Komputerowego i Aparatury Pomiarowej **TEST IT**
- > Studenckie Koło Naukowe Grafiki Komputerowej,

- > Studenckie Koło Naukowe Grafiki Komputerowej i multi-mediów - *Cyfrowa kinematografia*,
- > Studenckie Koło Naukowe Informatyki *UZ.NET*,
- > Studenckie Koło Naukowe Projektowania Układów Cyfrowych *fantASIC*,
- > Studenckie Koło naukowe Power Electronics System - Studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego (PESUZ),
- > Studenckie Koło Naukowe SEP.

Efekty prac kół przyjmują różne formy. Corocznie organizowane są turnieje walki wirtualnych robotów, czy formy bardziej praktyczne - elektryczny samochód, energometr itp. Elektryczny samochód stał się ostatnio wizytówką wydziału biorąc między innymi udział w międzyregionalnej sztafecie promującej Środkowo-europejski Korytarz Transportowy.

Na Wydziale studiuje około 1700 studentów, w tym około 1100 na studiach stacjonarnych. W poprzednim 2008/2009 roku akademickim ukończyło studia 260 absolwentów naszego wydziału. W tym roku akademickim rozpocznie studia 425 studentów, w tym 45 na międzywydziałowym kierunku *inżynieria biomedyczna* oraz 16 słuchaczy studiów III stopnia. W ciągu istnienia wydziału zostało wypromowanych około 7200 absolwentów (90 oczekuje na obronę). W tegorocznej rekrutacji przyjęliśmy o około 90 osób mniej w stosunku do roku poprzedniego (około 20%).

Studenci naszego wydziału korzystają z różnych form pomocy materialnej. W poprzednim roku akademickim udzielono pomocy finansowej w wysokości 1,5 mln złotych.

Na wydziale pracuje 132 nauczycieli i pracowników administracyjno-technicznych. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez 102 nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale w pełnym wymiarze, w tym 28 prof. i doktorów habilitowanych oraz 51 doktorów.

Systematyczny rozwój kadry naukowej wydziału przejawiający się wzrostem liczby pracowników posiadających tytuł profesora, stopień doktora habilitowanego i doktora nauk technicznych, liczba i jakość publikacji oraz poziom prowadzonych badań naukowych daje Wydziałowi wysoką pozycję w rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Aktualnie Wydział ma **I kategorię**.

Miarą rozwoju kadry jest liczba uzyskiwanych tytułów i stopni naukowych. W 2008 roku przygotowano wniosek do Rady Wydziału Wojsk Lądowych Akademii Obrony Narodowej o nadanie tytułu profesora dr hab. inż. Janowi Jagielskiemu. W chwili obecnej wniosek o nadanie tytułu oczekuje w kancelarii Prezydenta RP.

W roku akademickim 2008/2009 dwóch pracowników naukowych uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych: Sławomir Nikiel oraz Krzysztof Patan.

Dziesięciu nauczycieli akademickich naszego Wydziału uzyskało stopień doktora nauk technicznych: Piotr Bubacz, Arkadiusz Bukowiec, Tomasz Gratkowski, Marcin Jarnut, Elżbieta Kawecka, Emil Kot, Mariusz Krajewski, Przemysław Prętki, Jacek Tkacz oraz Remigiusz Wiśniewski.

Z analizy dorobku naukowego poszczególnych pracowników wynika, że w ciągu trzech lat możliwe jest uzyskanie tytułu profesora przez kolejnych czterech nauczycieli oraz przez pięciu stopnia doktora habilitowanego.

Pracownicy wydziału są autorami ponad 160 publikacji, realizowali kilkadziesiąt projektów badawczych finansowanych przez Unię Europejską, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz przemysł, są członkami wielu

renomowanych międzynarodowych i krajowych komitetów i stowarzyszeń naukowych. Prof. Józef Korbicz jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk.

Każdy z Instytutów jest organizatorem przynajmniej jednej cyklicznej konferencji naukowej. W poprzednim roku akademickim Wydział zorganizował 6 konferencji międzynarodowych i krajowych. Wydział prowadzi działalność wydawniczą w

dwóch seriach: Monografie i Prace Naukowe. W Instytucie Sterowania i Systemów Informatycznych wydawany jest kwartalnik naukowy *International Journal Applied of Mathematics and Computer Science*, który od 2008 roku jest na tzw. liście filadelfijskiej.

Wydział uczestniczy w 6 projektach badawczo-rozwojowych, m. in. 1 projekt własny i 1 habilitacyjny oraz 2 promotorskie. Ponadto Wydział prowadzi:

- > 5 tematów w ramach pracy statutowej (1 173 000 zł, 7),
- > 7 tematów w ramach prac badawczych własnych (83 000 zł),
- > 10 umów bilateralnych dotyczących zleczonych prac badawczych.

W sumie Wydział realizuje projekty badawcze na kwotę ok. 3 700 000 zł.

W 2008 roku zakupiono bardzo precyzyjną aparaturę w postaci mikroskopu skaningowego, który wzbogaci Centrum Innowacji *Technologie dla zdrowia człowieka*, budowane w ramach Parku Naukowo-Technologicznego UZ. Zbudowano dwa bardzo nowoczesne laboratoria z Automatyki i Robotyki oraz Elektroniki i Telekomunikacji.

W czerwcu 2009 roku Uniwersytet Zielonogórski nadał na wniosek naszego Wydziału tytuł DHC prof. **Janowi Węglarzowi** z Politechniki Poznańskiej. Jest to już czwarty Doktor Honoris Causa nadany na wniosek naszej Rady Wydziału.

Wydział boryka się z kilkoma problemami, najważniejsze to:

bardzo zły stan techniczny budynku, spadająca liczba studentów w ostatnich rekrutacjach (spadek o około 20%) oraz niedoinwestowanie bazy laboratoryjnej.

SAMOCHÓD ELEKTRYCZNY WYKONANY W KOLE NAUKOWYM PESUZ

GLÓWNE KIERUNKI PRAC WYDZIAŁU W NAJBLIŻSZEJ PRZYSZŁOŚCI:

Dydaktyka: wprowadzenie kształcenia zgodnie z procesem bolońskim, rozwój wymiany międzynarodowej studentów. Prowadzone są prace nad rozwijaniem oferty zajęć w języku angielskim.

Badania: planuje się rozwój projektów badawczych w zakresie innowacyjnych technologii. W ramach Parku Naukowo-Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego zespoły pracowników Wydziału kierują budową trzech laboratoriów:

- > Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii,
- > Centrum Innowacji „Technologie Dla Zdrowia Człowieka”,
- > Centrum Technologii Informatycznych.

Publikowanie w prestiżowych czasopismach pozostaje na ważnym miejscu wśród zadań stawianych przed pracownikami Wydziału. Na kolejny konkurs zgłoszono 6 wniosków o granty badawcze.

Organizacja konferencji międzynarodowych i krajowych.

W najbliższym czasie odbędzie się *7th Workshop on Advanced Control and Diagnosis* - warsztaty organizowane przez European Institute for Applied Research (IAR), które odbędą się w dniach 19-20 listopada 2009 w Zielonej Górze - organizatorem jest Instytut Sterowania i Systemów Informatycznych.

Współpraca z jednostkami gospodarczymi regionu.

Planuje się wraz z przedsiębiorstwami i władzami samorządowymi intensyfikację prac związanych z udziałem w programach operacyjnych LRPO, w ramach działań *gospodarka innowacyjna* oraz w EFS.

We współpracy z placówkami medycznymi regionu trwają prace nad rozwijaniem *Centrum Telemedycyny Ziemi Lubuskiej*.

Rozszerzenie zakresu realizacji prac dyplomowych o tematykę zgłaszanej przez jednostki gospodarcze regionu.

Rozwinięcie współpracy z jednostkami gospodarczymi poprzez realizację wybranych form zajęć ze studentami na terenie jednostek gospodarczych regionu.

Podnoszenia rangi Wydziału

Ważnym zadaniem w tej dziedzinie jest przygotowanie wniosków do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów w celu uzyskania kolejnych uprawnień nadawania stopnia doktora nauk technicznych.

Zgłoszono wniosek do MNiSW o grant badawczy dla powstałej sieci naukowej „Techniki informacyjne w zaawansowanych systemach sterowania i wspomaganie decyzji” (TISTER).

W przygotowaniu jest aneks do umowy tworzącej konsorcjum, którego liderem jest Politechnika Wroclawska.

Konsorcjum przygotowuje projekt *Technologie Mobilne i Telemedycyna*.

Wydział jest członkiem konsorcjum Teleradiologia Lubuska, którego liderem jest Wojewódzki Szpital w Zielonej Górze. Konsorcjum aplikowało do LRPO - wniosek został wpisany na listę indykacyjną województwa. Wydział będzie koordynował prace związane z budową Centrum Telemedycyny Lubuskiej, który docelowo ma funkcjonować w Parku Naukowo-Technologicznym UZ.

W związku z planowaną budową kopalni węgla brunatnego i elektrowni w naszym regionie oraz spodziewanym wzrostem rynku pracy, rośnie ranga działań Wydziału związana z promocją kierunków kształcenia.

Remont budynku ciągle jest zadaniem przerastającym możliwości wydziału i pozostaje na ważnym miejscu na liście zadań do realizacji w najbliższej przyszłości.

W obecnym roku akademickim wydział będzie gospodarzem finału olimpiady przedmiotowej EUROELEKTRA. Kontakt ze szkołami ponadgimnazjalnymi pozwala na promocję Wydziału wśród ucz-

PROF. ANDRZEJ OBUCHOWICZ W CZASIE WYKŁADU INAUGURACYJNEGO

niów. Odbłyły się dwa spotkania z nauczycielami. Przedstawiono ofertę dydaktyczną wydziału. Wymieniono poglądy na temat form współpracy wydziału ze szkołami. Wydział planuje udostępnienie bazy laboratoryjnej uczniom zainteresowanym w rozwijaniu swoich zainteresowań.

Podczas tegorocznej Inauguracji Wydziałowej kolejni przedstawiciele firm województwa lubuskiego otrzymali podziękowania za życzliwe nastawienie do współpracy. W tym roku Dyplomy z podziękowaniami i złotą odznaką WEIT otrzymali inż. Mirosław Jagoda, prezes IT SERWIS z Zielonej Góry oraz Łukasz Rut, kierownik Oddziału Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej z Nowej Soli.

Zaproszono również dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych

Immatrykulacja i wykład inauguracyjny to stałe pozycje każdej inauguracji. W tym roku wykład poprowadził prof. Andrzej Obuchowicz. Tematem wykładu było *Rozpoznawanie obrazów w diagnostyce nowotworów*.

Wysoka aktywność wszystkich pracowników pozwoli osiągać coraz lepsze wyniki. Władze Wydziału pragną podziękować wszystkim tym pracownikom i studentom, którzy przyczynili się do dobrego wizerunku wydziału. Najlepsi zostali wyróżnieni odznaczeniami państwowymi i nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Wszystkim wyróżnionym pracownikom Wydziału, również tym, którzy bardzo aktywnie uczestniczyli w rozwoju Wydziału a nie ma ich wśród wyróżnionych, składam serdeczne gratulacje za uzyskane sukcesy te duże i te małe oraz życzę dalszych sukcesów.

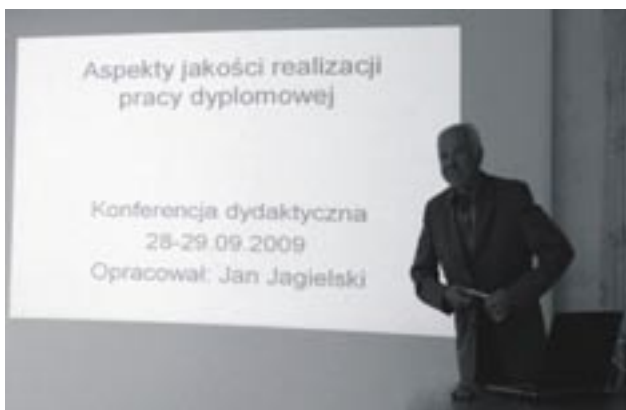
opracował Sławomir Piontek

» INSTYTUT METROLOGII ELEKTRYCZNEJ

> VII Konferencja Dydaktyczna Instytutu Metrologii Elektrycznej

28 i 29 września 2009 roku w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Master w Lubiatowie nad Jeziorem Sławskim, odbyła się VII Konferencja Dydaktyczna Instytutu Metrologii Elektrycznej.

Celem konferencji, organizowanej corocznie, jest pre-

zentacja oraz dyskusja zagadnień dotyczących stanu aktualnego oraz perspektyw rozwoju Instytutu Metrologii Elektrycznej w obszarze dydaktyki oraz działalności naukowo-badawczej. Podczas tegorocznej konferencji przeprowadzono dyskusje nad wybranymi aspektami jakości realizowanych prac dyplomowych, wybranymi paragrafami nowego regulaminu studiów, stanem aktualnym i modelem docelowym nowych laboratoriów dydaktycznych uruchamianych po raz pierwszy w roku akademickim 2009/2010 na kierunkach: *elektrotechnika, elektronika telekomunikacja, automatyka i robotyka oraz inżynieria biomedyczna*. Omówiono również sprawy organizacyjne dotyczące rozpoczynającego się roku akademickiego. Podczas konferencji odbyło się posiedzenie Rady Instytutu oraz spotkanie koleżeńskie przy ognisku.

Leszek Furmankiewicz

> Mariusz Krajewski doktorem nauk technicznych

29 czerwca 2009 roku na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji UZ odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. inż. Mariusza Krajewskiego pt. *Analiza właściwości wybranych algorytmów cyfrowego przetwarzania sygnałów w pomiarze zespolonego stosunku napięć*. Promotorem rozprawy był prof. Wiesław Miczulski. Recenzentami pracy byli: prof. dr hab. inż. Marian Mitek z Uni-

wersytetu Zielonogórskiego i dr hab. inż. Andrzej Bień z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Rada Wydziału podjęła uchwałę o wyróżnieniu rozprawy i nadaniu mgr. Mariuszowi Krajewskiemu stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika o specjalności metrologia elektryczna.

Dr inż. Mariusz Krajewski ukończył studia magisterskie na kierunku *elektrotechnika* o specjalności *cyfrowe systemy pomiarowe* na Politechnice Zielonogórskiej w 2001 roku. W latach 2001-2009 pracował w Instytucie Metrologii Elektrycznej na stanowisku asystenta.

Rozprawa doktorska dotyczyła problematyki dokładnego pomiaru stosunku dwóch napięć sinusoidalnych, który można zapisać w postaci zespolonej. Dokładna znajomość zespolonego stosunku napięć z niepewnością na poziomie ppm wymagana jest między innymi w dokładnych pomiarach impedancji, mocy czy przekładni dzielników indukcyjnych. Pomiaru te oparte są o metodę próbkowania, z wykorzystaniem której na podstawie próbek analizowanych sygnałów wyznaczany jest zespolony stosunek napięć z wykorzystaniem odpowiedniego algorytmu cyfrowego przetwarzania sygnałów. W pracy porównano właściwości wybranych algorytmów cyfrowego przetwarzania sygnałów w dokładnych pomiarach zespolonego stosunku napięć, z uwzględnieniem ograniczeń układu pomiarowego. Wyniki badań potwierdziły tezę pracy, że zastosowanie algorytmu dyskretnego przetwarzania sygnałów DFT i metody najmniejszych kwadratów (MNK) umożliwia w dokładnych pomiarach zespolonego stosunku napięć wyznaczenie jego składowych z jak najmniejszą niepewnością uwzględniającą właściwości toru pomiarowego.

Składamy serdecznie gratulacje i życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i pomyślności z życiem osobistym.

Leszek Furmankiewicz

> Seminaria Naukowe

W semestrze zimowym przewidziano następującą problematykę:

26.10.2009

Eksploracyjna analiza danych. Przykłady i wnioski - prof. dr hab. inż. Jan Jagielski (IME),

23.11.2009

Zastosowanie sieci neuronowych do prognozowania państwowej skali czasu - mgr inż. Maciej Cepowski (IME),

14.12.2009

Aplikacje pomiarowe w środowisku programowym LabView do automatyzacji wzorcowań wybranych typów multimetrów i kalibratorów - dr inż. Mariusz Krajewski, mgr inż. Sergiusz Sienkowski (IME),

18.01.2010

Prezentacja wyników pomiarów w oprogramowaniu służącym do monitorowania i diagnostyki - dr inż. Marek Florczyk (IME).

Seminaria odbywają się w sali konferencyjnej WELiT (bud. A-2, sala 6a) o godz. 9.30.

Seminaria prowadzi dr hab. inż. Ryszard Rybski.

Leszek Furmankiewicz

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

INSTYTUT HISTORII

Francusko-niemiecko-polska konferencja o oświeceniu w Paryżu

W dniach 20.07-02.08 2009 roku w Paryżu odbyła się druga francusko-niemiecko-polska konferencja poświęcona problematyce porównawczego ujęcia oświecenia z udziałem pracowników naukowych oraz studentów Instytutu Historii oraz - zaproszonych do współpracy przez Dyrektora Instytutu Historii - reprezentantów Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Konferencja odbyła się w ramach programu Erasmus: *Compa/Raisons: Oświecenia we francusko-niemiecko-polskim porównaniu*, finansowanego przez Unię Europejską. Projekt obejmuje cykl trzech spotkań, z których pierwsze odbyło się w Poczdamie w dniach 14-27 lipca 2008 roku, zaś ostatnie przewidziane jest w Zielonej Górze i Warszawie na przełomie lipca i sierpnia przyszłego roku. Koordynatorem projektu jest Prof. Iwan-Michelangelo D'Aprile z Uniwersytetu w Poczdamie, a partnerami: Université de Versailles Saint Quentin-en-Yvelines, Université Paris X, Universität Jena, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Instytut Historii UZ.

Celem tych corocznych spotkań pracowników naukowych oraz studentów Francji, Niemiec i Polski jest przede wszystkim stworzenie międzynarodowego forum osób zainteresowanych problematyką oświecenia i - poprzez uczestnictwo studentów - poszerzenie jego kręgu. Temu służą codzienne wykłady, seminaria i warsztaty. Istotnym założeniem programu Erasmus jest także umożliwienie nawiązywania kontaktów studentów różnych krajów, kultur, kontaktów zarówno naukowych, jak i prywatnych. Natomiast prowadzone podczas spotkań dyskusje nad zagadnieniami transferu idei oświecenia na obszarze trzech państw w XVIII wieku i pocz. XIX wieku prowokują do stawiania pytań o korzenie współczesności, bowiem dotyczą między innymi tak istotnych dzisiaj problemów jak tolerancja, równość, prawa człowieka, miejsce jednostki w społeczeństwie i państwie, miejsc Europy na mapie rozwoju kulturalnego świata też globalizacja. Pytania te, choć stawiane w odniesieniu do wieku XVIII i pocz. XIX, są pytaniami o stan współczesnego świata.

W konferencji wzięło udział około pięćdziesiąt osób, w tym czternaście z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Instytut Historii reprezentowali: prof. Dariusz Dołański, dr Jarosław Kuczer, natomiast Instytut Filologii Polskiej: prof. Sławomir Kufel oraz dr Magdalena Hawrysz. Spośród studentów obu jednostek udział wzięli: Joanna Mikołajczyk, Monika Mielcarek, Magdalena Krzeszowska, Aleksandra Wawrzyńczyk, Katarzyna Kapitan, Maciej Lubik, Maciej Dec, Mateusz Pazgan, Damian Łobacz oraz Anna Janczys.

Program konferencji obejmował wykłady badaczy zajmujących się wiekiem oświecenia oraz odbywające się po wykładach dyskusje, prowadzone w trakcie codziennych seminariów. Podczas konferencji studenci mieli możliwość przedstawienia własnych referatów. Największym zain-

teresowaniem cieszyły się jednak warsztaty przygotowane przez studentów, bowiem dawały możliwość pracy w międzynarodowych grupach. Konferencja miała charakter interdyscyplinarny. Zapewnił go udział historyków, filologów (polskich i niemieckich) oraz historyków filozofii. Prezentowane przez referentów tematy wykładów koncentrowały się na różnych aspektach i płaszczyznach przejawiania się idei oświeceniowych. Politycznej problematyce poświęcone były między innymi wykłady zatytułowane: „Wpływ Rousseau na Konstytucję 3 Maja”, „Rozważania o rewolucji we Francji Edmunda Burke'a”, jak również warsztaty przygotowane przez studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego poświęcone porównaniu trzech konstytucji: amerykańskiej z 1776, francuskiej z 1791 i polskiej z 1791 roku. W takich wykładach jak „Recepcja teorii prawa karnego Cesare Beccarii we Francji, Niemczech i Polsce” czy też „Recepcja procesu Jana Calasa w Niemczech i Polsce” poruszane były problemy rozpowszechniania na obszarze trzech państw idei humanitaryzmu w prawie sądowym oraz idei tolerancji w sferze wyznaniowej. Nie zabrakło także wykładów z zakresu życia codziennego społeczeństwa osiemnastowiecznego. Przedmiotem kilku z nich był wpływ spożycia kawy i herbaty na rozwój intelektualny elit w XVIII wieku czy też charakterystyka gospody jako miejsca postoju w trakcie, tak modnych w XVIII wieku, podróży.

W pierwszych dniach uczestnicy spotkali się w pałacu w Wersalu, gdzie też odbyła się część wykładów. Natomiast w ośrodku jansenizmu, na terenie dawnego Zakonu Cystersów Port Royal, wygłosili swe referaty prof. Sławomir Kufel poświęcony rokowi w literaturze polskiego oświecenia oraz dr Jarosław Kuczer na temat Żydów w Polsce czasów

PROF. SŁAWOMIR KUFEL I PROF. BERNARD COTTRET W PORT ROYAL

PROF. DARIUSZ DOŁAŃSKI I DR MAGDALENA HAWRYSZ

stanisławowskich i w początkach XIX wieku. W wersalskich murach uniwersyteckich wygłosiła swój referat dr Magdalena Hawrysz poświęcony portretowi Reginy Pilsztynowej jako kobiety nowoczesnej. Referat o Adamie Naruszewiczu jako reprezentancie monarchicznej koncepcji dziejów w historiografii oświeceniowej wygłosiła w Wersalu mgr Anna Janczys.

Warto również dodać, że oprócz corocznych spotkań uczestnicy programu mają możliwość konfrontowania wyników badań nad oświeceniem dzięki wspólnej internetowej stronie, na której, obok forum, zamieszczane są referaty uczestników i teksty źródłowe.

> XVIII Powszechny Zjazd Historyków w Olsztynie

16-19 września 2009 roku odbył się w Olsztynie Powszechny Zjazd Historyków Polskich. Było to już osiemnaste spotkanie czołowych historyków z Polski, w tym roku pod hasłem przewodnim: „Powrót do źródeł”. Zjazdy organizowane są cyklicznie przez Polskie Towarzystwo Historyczne pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Tegoroczny koordynowany był przez Oddział PTH w Olsztynie, a miejscem obrad było Centrum Konferencyjne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. W zjazdach biorą udział przede wszystkim polscy historycy reprezentujący większość ośrodków akademickich w kraju, zaproszeni historycy zagraniczni, oraz nauczyciele, doktoranci i studenci. W tym roku uczestnicy mieli okazję zapoznać się z wynikami badań ponad 170 naukowców, by wymienić kilka nazwisk wybitnych profesorów: Henryka Samsonowicza, Andrzeja Chwalby, Marcina Kuli czy Andrzeja Paczkowskiego.

Istotny udział w tegorocznej konferencji miało zielonogórskie środowisko naukowe licznie reprezentowane przez grono profesorskie i doktorskie. Referaty wygłosili

Prof. Bogumiła Burda, Prof. Dariusz Dolański, Prof. Tomasz Nodzyński, Dr Robert Skobelski i Dr Andrzej Gillmeister z Instytutu Historii, oraz Prof. Bernadeta Nitschke i Prof. Bohdan Halczak z Instytutu Politologii.

Hasło powrotu do źródeł skłania do przypomnienia korzeni powszechnych zjazdów. Ich tradycja sięga roku 1880, kiedy to odbył się pierwszy Powszechny Zjazd w Krakowie w 400. rocznicę śmierci Jana Długosza. Był to okres formowania się Towarzystwa Historycznego, które od momentu powstania w 1886 roku wzięło na siebie obowiązek koordynacji kolejnych zjazdów. Założycielem PTH był Ksawery Liske - dożywotni prezes PTH, oraz najważniejsi wówczas historycy, by wymienić tylko kilku: Ludwik Finkel, Wojciech Kętrzyński, Tadeusz Wojciechowski. Każdy kolejny zjazd odbywał się pod innym hasłem przewodnim.

O randze zjazdów świadczy nie tylko ich ponad stuletnia tradycja, ale z roku na rok coraz liczniejsze grono referentów. Honorowy patronat objął w tym roku Lech Kaczyński, który 17 października oficjalnie zainaugurował rozpoczęcie konferencji. W Komitecie Honorowym zasiadli Marszałkowie Sejmu i Senatu oraz Ministrowie Edukacji Narodowej, Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obrady odbywały się w ramach sympozjów specjalistycznych oraz sekcji. Sympozja odbywały się 16 września. Referaty wygłosili w tym dniu: Prof. D. Dolański (*Polska i jej sąsiedzi w XVIII wieku w ujęciu ówczesnej historiografii*) w ramach sympozjum poświęconemu historii nowożytnej *Staropolski ogląd świata*, oraz dr A. Gillmeister wspólnie z Prof. Danutą Musiał z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*„Studia nad religią rzymską”*) w ramach sympozjum poświęconemu polskim badaniom nad historią starożytną.

Wyróżnieniem dla Instytutu Historii było zaproponowanie prof. Bogumile Burdzie z Zakładu Dydaktyki Historii organizacji sympozjum poświęconego problematyce pogranicza: *Spojrzenie na pogranicza - Regiony ojczyzste, regiony świata*. W ramach tego sympozjum, które odbyło się 18 września, referaty wygłosili: prof. B. Nitschke (*Uciezki, wysiedlenia i wyjazdy z terenów polsko-niemieckiego pogranicza we współczesnej polskiej historiografii i polityce pamięci*), prof. B. Burda (*Pojęcie regionu ojczyzste, regionów świata, „dużej” i „małej” ojczyzny. Kształtowanie świadomości historycznej, narodowej i regionalnej na przykładzie Dolnego Śląska*), prof. B. Halczak (*Współczesna sytuacja ludności „przybyłej” po 1945 roku na pograniczu polsko-niemieckim. Łemkowie - ludność pogranicza kulturowego*) oraz dr R. Skobelski (*Pogranicze i granica polsko-enerdowska pod ciśnieniem ideologii w latach 1949-1971*).

W dzień po oficjalnym zakończeniu Zjazdu odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Historycznego. Jako delegaci uczestniczyli w nim prof. D. Dolański, prof. B. Burda, dr R. Skobelski. W trakcie Walnego Zgromadzenia do władz PTH został wybrany prof. D. Dolański.

W dniu inauguracji zjazdu odbyły się dwie uroczystości, mianowicie nadanie tytułu doktora honoris causa prof. Janusowi Małtkowi, historykowi epoki wczesnonowożytnej związanemu przede wszystkim z Uniwersytetem im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, oraz otwarcie przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Alei Ofiar Katyńskich w dniu 17 września.

Anna Janczys

» INSTYTUT POLITOLOGII

> Konferencje

22-24 września 2009 r. odbył się w Warszawie I Kongres Politologii. W ciągu trzech dni odbywały się obrady plenarne, panele dyskusyjne, spotkania z zaproszonymi gośćmi. Drugiego dnia prelegentem był pierwszy premier III RP Tadeusz Mazowiecki, a trzeciego były prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski. Zjazd politologów odbył się z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akade-

mii Nauk, a zorganizowany został przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego. Celem spotkania było doprowadzenia do spotkania jak największej liczby polskich politologów, aby pomóc w konsolidacji środowiska, określić stan badań oraz ustalić kierunki rozwoju i zainteresowań nauk politycznych w przyszłości. Tematem głównym tegorocznego zjazdu było zagadnienie *Demokratycznej Polski w globalizującym się świecie*. Kongres zgromadził czołówkę polskich politologów ze wszystkich subdyscyplin, m.in. teorii polityki, metodologii badań politycznych, stosunków międzynarodowych czy systemów politycznych oraz obserwatorów życia politycznego, ludzi biznesu czy czynnych polityków jak, np. Andrzej Olechowski. W sumie ponad 500 uczestników. Niewątpliwym sukcesem imprezy pozwala mieć nadzieję, że takie spotkania będą odbywać się cyklicznie. Uniwersytet Zielonogórski reprezentowany był przez pracowników Instytutu Politologii. Instytut przygotował pod kierownictwem dyrektora prof. Bernadetty Nitschke panel tematyczny pt. *Przesiedlenia i migracje ludności w Europie XX wieku w historiografii i*

polityce pamięci, w którym udział brał osoby z Instytutu oraz zaproszeni goście. Więcej informacji o Kongresie dostępne jest na stronie internetowej: www.kongrespolitologii.pl.

Piotr Pochyły

* * *

26 września 2009 roku w gmachu głównym Uniwersytetu Zielonogórskiego miała miejsce międzynarodowa konferencja *Łemkowie, Bojkowie, Huculi, Rusini - historia, współczesność, kultura materialna*. Organizatorem obrad był Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego wraz z Zakładem Dziejów Europy Wschodniej Akademii Pomorskiej w Słupsku, Instytutem Historii Uniwersytetu im. Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Oddziałem Nauk Społecznych Słowackiej Akademii Nauk w Koszycach, Instytutem Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, Ukraińskim Towarzystwem Historycznym w Polsce, Zielonogórskim Oddziałem Związku Ukraińców w Polsce. Wykład inauguracyjny wygłosił gość ze Stanów Zjednoczonych, Paul Joseph Best, profesor studiów euroazjatyckich na wydziale nauk politycznych Uniwersytetu Stanowego Southern Connecticut w New Haven. Jest on również wiceprezydentem Lemko Association (Stovarysynja Lemkiv) oraz członkiem Carpathian Institute i Carpatho-Rusyn Society (USA). Inni zagranicznymi gośćmi konferencji byli m.in. profesorowie Pteror Svorc i Marian Gajdos ze Słowacji. Zielonogórską kadram naukową reprezentowali m.in. profesorowie Stefan Dudra i Bohdan Halczak. Na zakończenie obrad odbył się koncert chóru „Żurawli” w uczelnianej Palmiarni.

Piotr Pochyły

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŁĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

> KONFERENCJE NAUKOWE

XII Sympozjum Stateczności Konstrukcji

W dniach od 07 do 11-go września, w zakochanym w końcu lata Zakopanem, odbywało się XII Sympozjum Stateczności Konstrukcji. Patronat honorowy nad Sympozjum objął JM Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Stanisław Bielecki.

Organizatorami byli:

- >Katedra Wytrzymałości Materiałów i Konstrukcji Politechniki Łódzkiej;
- >Zespół Stateczności Konstrukcji Komitetu Budowy Maszyn PAN;
- >Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.
- >Przewodniczącym Komitetu Naukowego Konferencji był prof. Marian Królak.

W trakcie XIII-tu sesji problemowych wygłoszono i przedyskutowano prawie 60 referatów naukowych.

W Konferencji, która miała charakter międzynarodowy, wzięli udział przedstawiciele nauki z różnych ośrodków akademickich w Polsce, a także naukowcy z Wielkiej Brytanii, Ukrainy i z Japonii.

Z dumą należy podkreślić, iż również Uniwersytet Zielonogórski był reprezentowany na tym Sympozjum.

Prof. **Jakub Marcinowski** z Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska, zaprezentował referat: *Ocena nośności wiotkiej powłoki walcowej poddanej ścisłaniu osiowemu*, natomiast dr **Jacek Korentz** z Instytutu Budownictwa przedstawił referat pt. *Wpływ granicy plastyczności na niesprężyste wyoboczenie prętów zbrojeniowych*.

Konferencja Krynicka

W dniach od 20 do 25 września odbyła się w Krynicy jubileuszowa, 55-ta Konferencja Naukowa Komitetu Inżynierii Łądowej i Wodnej PAN i Komitetu Nauki PZITB. Od bez mała kilku dziesięcioleci nazywana jest Konferencją Krynicką i właściwie każdy wie o co chodzi. Jest to chyba najważniejsza i najpoważniejsza Konferencja w kraju zajmująca się od przeszło pół wieku problemami budownictwa, a jej epicentrum merytoryczne i naukowe zawsze znajduje się na najwyższym poziomie.

Organizatorami tegorocznej Konferencji byli: Komitet Inżynierii Łądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, Komitet Nauki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Świętokrzyskiej oraz Fundacja im. Stanisława Staszica w Kielcach. Patronat honorowy nad Konferencją objęli:

- >Barbara Kudrycka - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

- >Katarzyna Hall - Minister Edukacji Narodowej;
- >Cezary Grabarczyk - Minister Infrastruktury;
- >Wojciech Radomski - Przewodniczący Komitetu Inżynierii Łądowej i Wodnej PAN;
- >Andrzej Ajdukiewicz - Przewodniczący Komitetu Nauki PZITB;
- >Stanisław Adamczak - Rektor Politechniki Świętokrzyskiej;
- >Zbigniew Grabowski - Prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa;
- >Wiktor Piwkowski - Przewodniczący PZITB.

Obrazy Konferencji podzielono na 17 specjalistycznych sesji, w czasie których wygłoszono łącznie 104 referaty, w tym 15 referatów tzw. zamawianych przedstawionych w części problemowej Konferencji i poświęconych następującym problemom:

- >Ocena systemu kształcenia w zakresie budownictwa na poziomie zasadniczym i średnim wraz z propozycjami zmian systemowych;
- >Ogólna ocena jakości kształcenia inżynierów budownictwa w Polsce;
- >Analiza i propozycje zmian systemowych w kształceniu akademickim inżynierów;
- >Kształcenie podyplomowe i doksztalcanie inżynierów.

W Konferencji, jak co roku zresztą, czynny udział wzięli pracownicy i także absolwenci Instytutu Budownictwa UZ, prezentując następujące referaty:

- >**Paweł Błazejewski** i **Jakub Marcinowski** - *Koncepcja wzmocnienia stalowego silosu na zboże zagrożonego awarią*;
- >**Jacek Korentz** - *Model zależności moment - krzywizna dla belek żelbetowych - ocena ciągliwości*;
- >**Janusz Szelka, Krzysztof Hołownia** - *Wykorzystanie konstrukcji składanych w budownictwie mostowym*;
- >**Janusz Szelka, Zbigniew Wrona** - *Racjonalizacja przedsięwzięć inżynierskich z wykorzystaniem technologii informatycznych*.

Tegoroczna Konferencja Krynicka ze szczególną troską i być może z uzasadnionym zaniepokojeniem zwraca się między innymi do nas - nauczycieli zawodów budowlanych - z apelem, aby poprawić jakość kształcenia młodych ludzi w tym, fantastycznie różnorodnym, aczkolwiek bardzo trudnym i odpowiedzialnym zawodzie.

Organizatorzy Konferencji potrzebę taką sformułowali w słowie wstępnym, z którego fragmenty pozwolę sobie zacytować poniżej:

Tematyka części problemowej pojawiła się jako wyraz zaniepokojenia środowiska konsekwencjami zmian systemowych w kształceniu kadr technicznych na potrzeby budownictwa, w tym kadr na poziomie zasadniczym i średnim, jakie nastąpiły w Polsce po przetomieniu w 1989 roku. W coraz większym stopniu dostrzega się także ułomności w systemie kształcenia akademickiego i podyplomowego inżynierów. Globalizacja rynku pracy i usług budowlanych z jednej strony oraz pochodne wstąpienia Polski do Unii Europejskiej z drugiej strony, wymagają przekształceń systemowych. Jaki model z uwzględnieniem sytuacji ekonomicznej powinniśmy kształtować? Na to pytanie nie ma prostej odpowiedzi, lecz Konferencja może się przyczynić do ujednoczenia poglądów w tej istotnej sprawie.

PROF. MARCINOWSKI NA TLE MUZEUM NAUKI W WALENCJI

JEDNO Z DZIEŁ CALATRAVY - THE PRINCIPLE FELIPE SCIENCE MUSEUM

Konferencja w cieniu genialnych dzieł Santiago Calatravy

28.09.2009-2.10.2009 w Walencji, w budynkach Uniwersytetu Technicznego (Universidad Politecnica de Valencia), odbyło się doroczne sympozjum IASS - International Association for Shell and Spatial Structures. Tegoroczne sympozjum zostało zatytułowane: Evolution and Trends in Design, Analysis and Construction of Shell and Spatial Structures. Było to jubileuszowe, 50-te sympozjum IASS, świadczące o bogatej tradycji tego stowarzyszenia zrzeszającego naukowców, konstruktorów i architektów zajmujących się konstrukcjami powłokowymi i przestrzennymi. W konferencji uczestniczył, prof. Jakub Marcinowski, który wygłosił referat zatytułowany *Imperfection modes determining the buckling resistance of pressurized spherical caps* (formy imperfekcji determinujące nośność wyboczeniową powłok w postaci wycinka sfery, obciążonych ciśnieniem zewnętrznym).

Konferencja ta spina symboliczną klamrą dwudziestoletni okres aktywności prof. Marcinowskiego w dziedzinie stateczności powłok. W roku 1989 w Madrycie odbyła się 30 konferencja IASS, na której był prezentowany referat *Nonlinear Stability Analysis of Elastic Shells* wygłoszony wtedy przez współautora prof. Marcinowskiego, prof. H. A. Hadida.

Tegoroczny, jubileuszowy kongres, zgromadził około trzystu uczestników z całego świata, przy czym tylko pięciu (troje z Wrocławia, jeden z Warszawy i jeden z Zielonej Góry) z Polski. W księdze abstraktów opublikowano ponad 250 skróconych wersji referatów, a ich pełna postać (10 i więcej stron) została opublikowana w wersji elektronicznej na CD. Ta pełna wersja materiałów konferencyjnych liczy ponad 3 tys. stron. Świadczy to o nadęstaniu niezwy-

kle bogatego materiału naukowego na tę szczególną, bo jubileuszową konferencję.

Prof. Marcinowski wygłosił swój referat podczas specjalnej sesji zorganizowanej przez TWG8.4 ECCS (Task Working Group 8.4, European Convention of Constructional Steelwork), której jest członkiem od kilku lat. Sesją był zainteresowany sam prezydent IASS, prof. John Abel z USA (z uwagą wysłuchał wszystkich referatów), a wszystko dlatego, że członkowie tej grupy roboczej mają utworzyć nową grupę roboczą w ramach IASS. Celem tej nowotworzonej grupy miałyby być opracowanie nowych norm projektowania zbiorników i silosów. W sesji uczestniczył także prof. Mungan z Turcji, sławny uczyony o uznanym dorobku z zakresu hiperboloidalnych chłodni kominowych.

Spotkanie grupy roboczej TWG8.4 odbyło się po zakończeniu sesji, zgodnie z wcześniejszymi planami. Spotkanie zakończyło się istotnym ustaleniem: kolejne spotkanie grupy roboczej TWG8.4 odbędzie się w maju w 2010 roku w Zielonej Górze!

Walencja, stolica prowincji o tej samej nazwie, to trzecie co do wielkości miasto Hiszpanii (800 tys. mieszkańców) leżące nad rzeką Turią w miejscu gdzie rzeka ta wpada do Morza Śródziemnego. Po tragicznej dla miasta powodzi w 1957 wytyczono nowe koryto rzeki, a stare wykorzystano na obiekty rekreacyjne i kulturalne zachowując istniejące obiekty komunikacyjne i uzupełniając je o nowe. To właśnie w starym korycie rzeki Turii zostało ulokowane słynne Miasto Sztuki i Nauki (Ciudad de las Artes y las Ciencias). Pod taką nazwą funkcjonuje zespół obiektów muzealnych z wielką operą/salą widowiskową wraz z oceanarium i obiektami niezbędnej infrastruktury z pasażem i wspaniałym mostem wantowym. Całość zaprojektował urodzony w Walencji Santiago Calatrava, a dzieło to przyniosło mu światowy rozgłos.

> SEMINARIA NAUKOWE

>07.10. - odbyło się Seminarium Wydziałowe, na którym gościliśmy Pana Profesora Radostawa Iwankiewicza z Uniwersytetu Technicznego w Hamburgu (Niemcy). Szanowny Gość przedstawił temat *Modelowanie stochastyczne w mechanice: wybrane zagadnienia*.

>13.10. - w Zakładzie Konstrukcji Budowlanych IB mgr Jarosław Gil omówił zagadnienie pt. *Muzyka a izolacyjność akustyczna*.

> GALA BUDOWNICTWA 2009

25 września w Filharmonii Zielonogórskiej odbyła się doroczna Gala Budownictwa organizowana przez Lubuską Izbę Budownictwa. Patronat nad Konkursem objął w tym roku Marszałek Województwa Lubuskiego, Marcin Jabłoński, który zaszczylił uroczystość swą obecnością. Obecny był również Wicewojewoda Lubuski Jan Świrepo. Opiekę medialną sprawowali: Gazeta Lubuska, Radio Zachód i TVP-3 Oddział w Gorzowie Wlkp.

W trakcie Gali przedstawiono między innymi laureatów corocznego Konkursu promocyjnego „Lubuski Mister Budowy”, który to konkurs organizowany jest od 15 lat na najlepszy obiekt budowlany województwa lubuskiego.

Celem Konkursu jest, cyt. „zachęcanie inwestorów do

stałego podnoszenia jakości budownictwa zarówno na etapie projektowania jak i realizacji”. Oceniana jest nie tylko architektura i zagospodarowanie terenu w istotny sposób kształtujące efekt końcowy całego procesu inwestycyjnego, ale również funkcjonalność, konstrukcja i poziom wykończenia obiektów, jako elementy mające zdecydowany wpływ na ich ogólną ocenę”.

Tytuł Lubuskiego Mistra Budowy za rok 2008 uzyskały obiekty różnej kategorii, w tym reprezentujące budownictwo mieszkaniowe (np. budynek przy ul. Wojska Polskiego nr 9 w Zielonej Górze), obiekty użyteczności publicznej (budynek usługowo-handlowo-mieszkalny przy Placu Matejki w Zielonej Górze), a także, co należy z dumą podkreślić, w kategorii adaptacje i remonty, budynek Rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Licealnej 9, głównie za rzetelną renowację zabytkowego obiektu zgodną z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wysoką jakość wykonawstwa i bardzo dobre zagospodarowanie terenu.

Wyróżnienie w konkursie na najlepszy obiekt budowlany województwa lubuskiego i tytuł „Lubuski Mister Budowy - edycja 2008” w kategorii budownictwo przemysłowe za realizację bazy zakładu „LUMEL” w Zielonej Górze, autorstwa mgr inż. arch. Alicji Sapeńko, aktualnie zatrudnionej na stanowisku asystenta w Zakładzie Budownictwa Ogólnego i Architektury Instytutu Budownictwa, uzyskała firma Lindschulte Polska z Zielonej Góry.

I jeszcze jedna niezwykle satysfakcjonująca sprawa, mianowicie podczas finalnej uroczystości Gali Budownictwa, wręczone zostały nagrody i wyróżnienia premiujące prace dyplomowe najlepszych absolwentów kierunku budownictwo na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Uroczystego wręczenia

nagród dokonał JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski.

W celu oceny wytypowanych do Konkursu prac dyplomowych została powołana Kapituła pod przewodnictwem Przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego NOT w Zielonej Górze pana inż. Tadeusza Wawrzyniaka. Sekretarzem Kapituły był prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński z UZ.

GALA BUDOWNICTWA - WRĘCZANIE NAGRÓD ABSOLWENTOM UZ

Kapituła na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2009 r. dokonała oceny 11 przedstawionych prac dyplomowych i postanowiła zaprezentować do nagrody głównej i do wyróżnienia następujące prace:

- >w kategorii **konstrukcje budowlane i inżynierskie**:
nagroda główna - **Paweł Błażejowski**
za *Ocenę stanu technicznego oraz koncepcję wzmocnienia silosu na zboże o pojemności 9000 m³*
promotor: **prof. Jakub Marcinowski**
wyróżnienie - **Marcin Rzepka**
za *Projekt kościoła o rozpiętości nawy głównej 18 m*
promotor: **dr inż. Gerard Bryś**
- >w kategorii **renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych**:
nagroda główna - **Dawid Jankowiak**
za *Projekt rekonstrukcji kościoła ewangelickiego w Zbąszyniu*
promotor: **dr inż. Wojciech Eckert**
- >w kategorii **drogi i mosty**
nagroda główna - **Wojciech Walkowiak**
za *Most belkowy ze sprzężeniem zewnętrznym typu EKSTRA DOSED*
promotor: **prof. Czesław Machelski**

Wyróżnionym dyplomantom oraz ich promotorom serdecznie gratulujemy, gdyż szczególnie oni gwarantują, że polskie budownictwo zmierza we właściwym kierunku.

Marek Dankowski

28 października, w środę, zupełnie niespodziewanie odszedł od nas na zawsze Wojtek Wiczorek.

Z wieloma z nas był obecny przez prawie 40 lat. To szmat czasu. Był nie tylko naszym Kolegą z pracy. Przyjaźniliśmy się. O Przyjaciółach tej klasy co Wojtek trudno jest pisać cokolwiek w czasie przeszłym, gdyż jeszcze nie dociera do nas ta okrutna prawda, że już Go nie zobaczymy. A może kiedyś?

Przez ostatnie kilka dni, gdy przychodzę do pracy, zawsze patrzę, tak jak zresztą i kiedyś, w stronę drzwi warsztatu instytutowego. Zawsze były otwarte i wiadomo było, że Wojtek coś tam robi. Od kilku dni są zamknięte za głuchą zasłoną ciszy. Nikt nie stukną młotkiem, nie słychać dźwięku piły czy wiertarki.

A Wojtek od początku swego zatrudnienia w Instytucie Budownictwa, to znaczy od roku 1970, zawsze prowadził warsztat instytutowy. I tak przeszedł przez wszystkie zielonogórskie uczelnie techniczne, począwszy od WSI, poprzez Politechnikę, a ostatnio Uniwersytet Zielonogórski.

Wojtek nie był zwykłym rzemieślnikiem, był rzemieślnikiem - twórcą. Miał we krwi wymyślanie nowych zastosowań dla tradycyjnych przyrządów, umiał przystosować jakiś aparat pomiarowy do nowych badań i standardów. W czasach WSI współpracował między innymi z jednym z pierwszych Rektorów Uczelni - nieżyjącym już prof. Zygmuntem Szafrańcem, realizował różne rozwiązania techniczne dla również śp. prof. Stanisława Misztala. Ostatnio brał udział w wielu poważnych pracach badawczych, między innymi uczestniczył, z prof. Jakubem Marcinowskim - Dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska w próbnym obciążeniu nowo wybudowanych przepraw mostowych.

Pomagał w badaniu właściwości technicznych różnych materiałów i wyrobów budowlanych. Obsługiwał specjalistyczne maszyny, których pokrętła teraz nadaremno czekają na dotyk Jego dłoni. Jego ulubiona „zielona” prasa hydrauliczna stoi teraz nieczynna, gdyż tylko On umiał ją właściwie wykorzystać.

Ale Wojtek, to nie tylko wspomnienia z pracy. Wojtek był przede wszystkim człowiekiem dobrym w pełni tego słowa znaczeniu. Umiał pomagać innym z dobroci swego serca i ze szlachetnych pobudek, nie oczekując nic w zamian.

Niespełnioną niestety pasją Wojtka było poznawanie świata. W lecie tego roku z niezwykłym pietyzmem przygotowywał się do rodzinnej wyprawy samochodowej do Chamonix we Francji u stóp Mont Blanc, gdzie pracuje jego młodszy syn. Był dumny z tego, że w ciągu jednego dnia przejechał prawie 1500 km. Uległ fascynacji widoków wysokich gór, lodowców i także obiektów inżynierskich mijanych na trasie, zwłaszcza zaś tuneli.

Przez te kilkadziesiąt lat byliśmy razem z Nim i z Jego Rodziną. W latach 70-tych i 80-tych jeździliśmy latem na zakładowe wczasy do nadmorskiej niezapomnianej i wspaniałej Wisetki. Wówczas Jego syn Bartek był malutkim chłopcem. Dzisiaj jesteśmy dumni z tego, że właśnie on jest również pracownikiem naszego Instytutu i wierzymy, iż wypełni lukę po swoim Ojcu.

Wojtek, to cześć! To na razie tyle. Trzymaj się tam w tych niebieskich warsztatach ... i czekaj na nas ... kiedyś dołączymy ... i to chyba całkiem niedługo.

Twoi Przyjaciele

*Są ludzie, których nie odznacza się medalami i krzyżami zastugi,
ale to właśnie oni budują ten kraj.*

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

> Wiadomości bieżące

> **30 września 2009 r.** odbyło się uroczyste spotkanie pracowników Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii na cześć Profesora Aleksandra Grytczuka, który w tym roku przechodzi na emeryturę mając za sobą naprawdę piękny dorobek naukowy i aż 48 lat pracy na naszej uczelni. We wrześniu tego roku Profesor obchodził swoje 70-te urodziny. Życzymy wszystkiego najlepszego!

Joanna Skowronek-Kaziów

JUBILAT Z MAŁŻONKĄ

> W dniach 1 - 18 września profesor Janusz Matkowski przebywał w Caracas, w Wenezueli, na zaproszenie Instytutu Matematyki Centralnego Uniwersytetu Wenezueli. Koszty podróży i pobytu pokrywała strona zapraszająca. Profesor Matkowski wygłosił tam dwa wykłady:

1. *On some generalization of convex functions;*
2. *On locally defined operators.*

W trakcie seminariów naukowych zorganizowanych przez prof. dr. Nelsona Merentesa rozważano jednostaj-

nie ciągłe operatory kompozycji działające w przestrzeniach funkcyjnych Riesza i Winera. W rezultacie prowadzonej współpracy pojawi się kilka publikacji.

Dorota Krassowska

> Od 2 września do 2 października dr Justyna Jarczyk i prof. Witold Jarczyk, pracownicy Zakładu Równań Funkcyjnych, złożyli wizytę naukową w Chinach. Odwiedzili Sichuan University w Chengdu i Normal University w Neijiang (prowincja Sichuan) oraz Normal University w Zhanjiang (prowincja Guangdong).

Na zaproszenie organizatorów wizyty wygłosili pięć dwugodzinnych referatów:

dr Justyna Jarczyk, *On an equation involving weighted quasi-arithmetic means* (Chengdu, 9 września, i Zhanjiang, 22 września), prof. Witold Jarczyk, *Some recent results in functional equations and iteration theory* (Neijiang, 11 września) i *Convexity on Abelian groups* (Chengdu, 18 września, i Zhanjiang, 24 września). Została istotnie rozwinięta współpraca z kolegami z

PROFESOR JARCZYK PODCZAS REFERATU

SERDECZNE POWITANIE PRZEZ GOSPODARZY W ZHANJIANG

Chengdu (prof. prof. Weinian Zhang, Bing Xu, Lin Li), a także nawiązano współpracę z matematykami z Zhanjiang (prof. Xiaopei Li) i Neijiang (prof. Yongguo Shi). Uzyskane wspólnie nowe wyniki zostaną przedstawione w przygotowywanych do druku publikacjach. Rozpoczęto także nowe badania w dziedzinie równań funkcyjnych i teorii iteracji.

Nasi pracownicy spotkali się w Chinach z wielką gościnnością i bardzo gorącym przyjęciem. Prócz wydarzeń stricte naukowych odbyły się oficjalne spotkania z rektorem Normal University w Zhanjiang, a także z dziekanem wydziału matematycznego Normal University w Neijiang.

Dorota Krassowska

> **21 października 2009 roku** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Agnieszki Oelke**, napisanej pod kierunkiem promotora profesora Mariana Nowaka. Tytuł rozprawy: „Operatory liniowe na przestrzeniach Orlicza”. Recenzentami rozprawy byli: dr hab. Witold Wnuk, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) oraz dr hab. Ryszard Pluciennik, prof. PP (Politechnika Poznańska).

Dorota Krassowska

> **Semantic Web Technologies - wykłady w ramach programu Erasmus**

W dniach od 12 do 16 października gościliśmy na naszym Wydziale dr. Konstantinosa Kotisa z University of the Aegean z Grecji.

Dr Konstantinos Kotis przyjechał na zaproszenie prof. Silvy Robak w ramach wymiany kadry w celach dydaktycznych i naukowych programu Erasmus z cyklem wykładów z zakresu Technologii Sieci Semantycznych.

W czasie pięciodniowego pobytu studenci i pracownicy naszego Wydziału uczestniczyli w wykładach z następujących tematów:

1. Introduction to Ontologies and the Semantic Web Languages/Applications
2. From XML to RDF(S)
3. The OWL Language
4. Ontology Matching
5. Semantic Web Services

Celem wykładów było zaprezentowanie zagadnień Technologii Sieci Semantycznych (Semantic Web Technologies, SWT), przedstawienie możliwości ich wykorzystania w nowoczesnych systemach informatycznych oraz pokazanie rozwiązań stosowanych w usługach sieciowych opartych na architekturze SOA zorientowanej na usługi.

Sieć Semantyczna (Semantic Web, SW) skoncentrowana na danych jak i Usługi Sieciowe (Web Services, WS) skoncentrowane na wiadomościach, to kolejna faza w rozwoju współczesnego Internetu, mająca na celu nie tylko semantyczne wyszukiwanie informacji, ale również dająca nową jakość korzystania z szeroko rozumianych zasobów i usług internetowych, poprzez możliwość formułowania zapytań i zlecania zadań w języku naturalnym.

Dzisiejsze "tradycyjne systemy informatyczne" często nie radzą sobie z problemami wynikającymi ze skali współczesnego Internetu.

Mobilność użytkowników, potrzeby interakcji z innymi systemami, potrzeby wykonywania automatycznych zadań przez maszyny czy też bogactwo i różnorodność treści współczesnego Internetu stanowią wyzwania dla nowoczesnych aplikacji.

Obecne kierunki badań w zakresie rozwoju tych technologii obejmują zarówno tworzenie ontologii jak i opracowywanie inteligentnych aplikacji potocznie nazywanych agentami, które umożliwią realizację zadań powierzonych im przez użytkownika.

Usługi nowej generacji wykorzystujące koncepcję sieci semantycznej umożliwią powstanie nowych aplikacji wyposażonych w cechy sztucznej inteligencji.

Efektom wykładów dr. K. Kotisa było zainteresowanie naszych studentów i pracowników wspomnianymi zagadnieniami, wskazanie kierunków badań i popularyzacja wiedzy, związanej z nowoczesnymi technologiami informatycznymi oraz zaprezentowanie własnych, praktycznych doświadczeń w tym zakresie.

W czasie pobytu gościa omówiono możliwości współpracy, prowadzenia wspólnych badań naukowych i wymiany doświadczeń w zakresie zagadnień związanych z jego wykładami.

W najbliższym czasie planowane są wspólne publikacje oraz ewentualne dalsze wyjazdy w ramach programu Erasmus.

Zdobyte doświadczenia pozwolą również na wzbogacenie procesu dydaktycznego w nauczaniu technologii przysięgo Internetu.

Opiekunem gościa w czasie jego pobytu na naszym Wydziale był mgr inż. Andrzej Majczak, pracownik Zakładu Zastosowań Informatyki.

Andrzej Majczak

> **Współpraca Wydziału z branżą informatyczną**

W ramach podpisanego w czerwcu br. porozumienia o współpracy pomiędzy Stream-Soft Sp. z o.o. reprezentowaną przez jednego z założycieli, a Wydziałem Matematyki, Informatyki i Ekonometrii reprezentowanym przez Dziekana Wydziału w dniach 06-07.10.2009 r. zostało przeprowadzone szkolenie dotyczące praktycznego wykorzystania narzędzi informatycznych w biznesie. Podpisana umowa umożliwiła nieodpłatne wykorzystanie w szkoleniu oprogramowania PC-BiznesPro firmy Stream-Soft, dla celów szkolenia wykorzystany został moduł finansowo-księgowy.

UCZESTNICY SZKOLENIA Z DZIEKANEM WYDZIAŁU

W TRAKCIE ZAJĘĆ

Szkolenie skierowane było do studentów wyższych roczników studiów z zamiarem podniesienia ich kwalifikacji oraz zwiększenia ich atrakcyjności na rynku pracy. Duże zainteresowanie taką formą dokształcania wskazuje, iż studenci zainteresowani są zdobywaniem umiejętności również praktycznych, a Uniwersytet Zielonogórski stara się wychodzić naprzeciw zapotrzebowaniu studentów oraz przedsiębiorców, proponując różne formy współpracy dla procesu edukacji, również wspierając realizację kursów dokształcających. Istotne w takich inicjatywach jest w jakim zakresie przedsiębiorstwa zgłaszające zapotrzebowanie na spolaryzowane kształcenie chcą ponosić obciążenia związane z możliwością skorzystania z różnorodnej oferty Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wśród uczestników szkolenia było kilkoro studentów, którzy odbyli staż w firmie Stream-Soft i obecnie są pracownikami firmy. Chęć uczestniczenia w szkoleniu zadeklarowało ponad 50 studentów Wydziału, jednakże ze względu na ograniczenia techniczne możliwe było przeprowadzenie szkolenia dla połowy zainteresowanych osób. Zarówno szkolący, jak również samo szkolenie, zebrano pozytywne opinie wśród uczestników - w zakresie treści i formy - ćwiczenia praktyczne. Certyfikat uczestnictwa w szkoleniu otrzymało 25 studentów Wydziału. Przedstawiciel firmy Stream-Soft zadeklarował możliwość przygotowania następnej edycji szkolenia skierowanej zarówno do studentów, którzy ze względów technicznych nie mogli uczestniczyć w pierwszej edycji jak również do kolejnych zainteresowanych studentów z WMiE i innych wydziałów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Niebawem chęć uczestnictwa w szkoleniu można będzie deklarować poprzez stronę internetową Wydziału www.wmie.uz.zgora.pl, gdzie znajduje się odnośnik do kursu, jak również wysyłając zgłoszenie na adres J.Jablonski@wmie.uz.zgora.pl.

Janusz Jabłoński

www.cid.uz.zgora.pl

> CID 2009

Colourings, Independence and Domination
13th WORKSHOP ON GRAPH THEORY
September 20-25, 2009, Szklarska Poręba, POLAND

20 - 25 września 2009 roku odbyła się konferencja CID 2009 Colourings, Independence and Domination będąca kontynuacją serii międzynarodowych warsztatów matematycznych. Było to już trzynaste spotkanie specjalistów z teorii grafów od 1993 roku. Konferencję zorganizowali pracownicy Zakładu Matematyki Dyskretnej i Informatyki Teoretycznej Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, pod patronatem Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wśród uczestników znaleźli się znamienici goście z krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich. Nie zabrakło uczestników z takich krajów jak: Armenia, Francja, Hiszpania, Iran, Meksyk, Niemcy, RPA, Słowacja, Słowenia, Tajwan, USA i Węgry. Łącznie w konferencji wzięło udział 98 osób w tym zaproszeni przez przewodniczącego komitetu organizacyjnego konferencji prof. **Mieczysława Borowieckiego** wybitni naukowcy z dziedziny teorii grafów. Wygłosili oni następujące referaty: **Andreas Brandstädt** (University of Rostock, Rostock, Niemcy) *On Independent Vertex Sets and Induced Matchings*, **Jan Kratochvíl** (Charles University, Praga, Czechy) *Distance Constrained Graph Labeling: From Frequency Assignment to Graph Homomorphisms*, **Douglas Rall** (Furman University Greenville, South Carolina, U.S.A.) *Recent Work on Vizing's Conjecture*, **Andre Raspaud** (Université Bordeaux, Talence, Francja) *Star Coloring of graphs*, **Zsolt Tuza** (Hungarian Academy of Sciences, Budapeszt, Węgry) *New types of problems on hypergraph coloring*, **Margit Voigt** (University of Applied Sciences, Drezno, Niemcy) *List colorings of graphs*, **Adam Paweł Wojda** (AGH, Kraków, Polska) *Cyclic partitions of complete uniform hypergraphs*. Oprócz 7 wykładów plenarnych, w czasie konferencji wygłoszono 67 referatów w kilku sekcjach tematycznych. Zaprezentowane wyniki

FOTO: M. BOROWIECKI

REFERAT PELEN EKSPRESJI WYGŁOSIŁ PETER SLATER (USA)
WSPÓLAUTOR MONOGRAFII O DOMINOWANIU W GRAFACH.
FOTO: M. BOROWIECKI

SARAH ARTMANN DOKTORANTKA Z TUJILMIENAU ODBIERA Z RAK M.
BOROWIECKIEGO CERTYFIKAT POTWIERDZAJĄCY JEJ AKTYWNY UDZIAŁ
W CID. FOTO: G. ARKIT

naukowe, po przejściu procesu recenzji, opublikowane zostaną w wydawanym przez Uniwersytet Zielonogórski specjalnym numerze czasopisma *Discussiones Mathematicae Graph Theory*. Jednym z celów konferencji było umożliwienie młodym pracownikom nauki przedstawienia swoich wyników i bezpośredniego kontaktu z ekspertami. Cel ten udało się zrealizować tylko dzięki pomocy Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, Instytutu Matematyki Polskiej Akademii Nauk, Funduszu Wyszehradzkiego oraz Arkadiusza Bednarka dyrektora oddziału korporacyjnego BRE Banku w Zielonej Górze. Fundusze oraz wsparcie, które otrzymaliśmy od wyżej wymienionych osób i instytucji pozwoliły na obniżenie opłat konferencyjnych wielu młodym naukowcom, co zaowocowało ich licznym przybyciem. Biorąc także pod uwagę obecność wielu uznanych profesorów z całego świata (poza zaproszonymi profesorami gościliśmy również tak znane osoby jak m.in. R. Euler (Francja), H. Galeana - Sanchez (Meksyk), M. Henning (RPA), P. Slater (USA)) możemy nie bez dumy powiedzieć, że wszystkie cele konferencji zostały osiągnięte. Pozostaje nam jedynie mieć nadzieję, że za dwa lata powtórzymy ten sukces.

Katarzyna Jesse-Józefczyk, Elżbieta Sidorowicz

> Warsztaty IBM Power Systems

Pod hasłem "Let's build a smarter infrastructure" odbyły się po raz kolejny warsztaty w ramach Szkoły Letniej Inicjatywy Akademickiej IBM. Po raz drugi uczestniczyli w nich pracownicy naszego Wydziału. W tym roku w warsz-

tatach, które odbyły się w Szklarskiej Porębie brali udział pracownicy Zakładu Zastosowań Informatyki dr inż. Janusz Jabłoński i mgr inż. Andrzej Majczak.

W czasie pięciodniowych wykładów specjaliści IBM przedstawili następujące tematy:

- > Wprowadzenie do IBM Power Systems,
- > Wirtualizacja w oparciu o PowerVM,
- > Koncepcja systemu zintegrowanego IBM i6.1,
- > Baza danych DB/2,
- > Środowisko aplikacyjne WebSphere/Apache,
- > Klastry obliczeniowe,
- > Sieci wysokiej przepustowości,
- > System plików IBM GPFS,
- > Koncepcja mechanizmów bezpieczeństwa,
- > Bezpieczeństwo w sieci WWW,
- > Mechanizmy auditing,
- > Podstawy przetwarzania pracy,
- > Monitorowanie systemu.

Inicjatywa Akademicka jest programem firmy IBM stworzonym w celu wspierania edukacji w zakresie nowoczesnych technologii serwerowych, oraz rozwijania współpracy firmy z uczelniami wyższymi z całego świata. Poprzez projekty edukacyjne, promuje wybitnie uzdolnionych studentów i absolwentów uczelni.

Program Inicjatywy Akademickiej IBM jest stworzony po to aby przynieść korzyści zarówno samej firmie IBM, jak i uczestniczącym w nim studentom, którzy dzięki specjalistycznej wiedzy zyskują szansę na pracę zgodnie z ich kompetencjami.

W ramach Inicjatywy Akademickiej IBM dla celów dydaktycznych IBM Polska udostępniła najnowszy 8-procesorowy serwer IBM Power System 570. Dzięki temu studenci naszego Wydziału mogą w trakcie zajęć laboratoryjnych pracować na serwerze o niezwykłych możliwościach wirtualizacji i skalowalności.

Pełna zaleta członkostwa daje możliwość korzystania z darmowego dostępu do oprogramowania i materiałów szkoleniowych, dostępu do podręczników i materiałów treningowych, korzystanie ze zniżek na egzaminy certyfikujące i konferencje oraz dostępu do specjalistycznych forów internetowych i techniczne wsparcie.

Udział w tym projekcie pomoże lepiej realizować proces dydaktyczny w ramach prowadzonych przedmiotów informatycznych dla dwu kierunków studiów *informatyka*

ka i ekonometria oraz matematyka.

Studenci zależnie od roku studiów będą mieli szansę uczestniczyć w bezpłatnych i płatnych praktykach. Będą mieli także dostęp do najwyższej klasy specjalistów z różnych dziedzin w IBM.

W ramach współpracy będzie prowadzony przedmiot dydaktyczny technologiiom serwerowym IBM Power Systems

Studenci w ramach realizowanych projektów mają możliwość zapoznania się z technologiami integrowanymi przez środowisko IBM Power Systems, a dzięki zastosowaniu technologii SOA istnieje możliwość bardzo łatwego tworzenia kolejnych modułów aplikacji i dopinania ich do systemu na zasadzie budowania aplikacji z klocków.

Andrzej Majczak

> WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> Inauguracja na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

Po wakacyjnej przerwie, 30 września 2009 r. rozpoczęliśmy nowy rok akademicki 2009/2010.

Inaugurację rozpoczął i poprowadził Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - prof. Zbigniew Izdebski. Uroczystość rozpoczęła się powitaniem gości, następnie Dziekan przedstawił najważniejsze osiągnięcia

uczelni z poprzedniego roku akademickiego 2008/2009.

Podczas inauguracji wysłuchaliśmy wystąpienia przedstawiciela studentów - Arkadiusza Mieczynskiego, który w kilku słowach przedstawił najważniejsze zalety studiowania na naszej uczelni. Pani mgr Lilia Smoła - przedstawiciel Biura Karier UZ przybliżyła słuchaczom znaczenie funkcjonowania Biura Karier na Uniwersytecie Zielonogórskim. Następnie Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju Pani prof. Ewa Narkiewicz-Niedbalec złożyła serdeczne podziękowania wszystkim pracownikom Uniwersytetu zaangażowanym w przygotowanie Festiwalu Nauki.

Kolejnym punktem uroczystości była immatrykulacja, najważniejsza chwila dla studentów pierwszego roku rozpoczynających swoją przygodę edukacyjną na naszej uczelni. Uroczyste ślubowanie nowych studentów poprowadził Prodziekan ds. Studenckich, dr Mariusz Kwiatkowski.

W tym dniu pożegnaliśmy dwóch nauczycieli akademickich. Dziekan prof. Zbigniew Izdebski wspólnie z prof. Ewą Narkiewicz-Niedbalec złożyli serdeczne podziękowania za współpracę Paniom: dr Barbarze Hajduk i dr Marii Teśluk.

Uroczysta inauguracja zakończyła się wykładem prof. Anny Boroń-Kaczmarek, pt.: *Zakażenia jako problem zdrowia publicznego*. Na koniec uroczystego spotkania Dziekan życzył wszystkim studentom pierwszego roku, aby jak najlepiej wykorzystali swoją szansę w podjętych przez siebie studiach.

Ewa Nowicka

> Studiowanie we współpracy międzynarodowej Kurs Intensywny („Uczenie się przez całe życie” - Erasmus) na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

Organizatorem Kursu Intensywnego jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Narodowa Agencja Programu „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus.

Kurs intensywny (IP) *Jakość życia i jakość szkoły* (projekt opracowany przez nasze Koleżanki z WPSiNoZ - dr Inetę Nowosad i dr Ewę M. Skorek) jest krótkim programem kształcenia (2 tygodnie zajęć związanych z tematem), w którym będą uczestniczyć studenci i nauczyciele akademicy uniwersytetów z Lipska, Hradec Kralove i Zielonej

Góry. Projekt realizowany jest w roku akademickim 2009/2010.

Celem kursu jest: wspieranie sprawnego i wielonarodowego nauczania zagadnień specjalistycznych; umożliwienie studentom i nauczycielom wspólnej pracy w wielonarodowych grupach i korzystanie w ten sposób ze specjalnych warunków uczenia się i nauczania, niedostępnych w pojedynczej instytucji oraz zdobycie nowego spojrzenia na zagadnienie powiązania jakości życia i jakości szkoły - będących przedmiotem studiów pedagogicznych; umożliwienie nauczycielom akademickim wymiany poglądów na temat treści nauczania i nowych sposobów nauczania oraz sprawdzenie metod nauczania w pracy z międzynarodową grupą.

Kurs wnosi nowe rozwiązania, jeśli chodzi o możliwości uczenia się, doskonalenie umiejętności, dostęp do informacji dla uczestniczących w nim nauczycieli i studentów. IP jest zintegrowany z programem studiów uczestników i jest w pełni uznany studentom (przypisane mu są 4 punkty ECTS).

Projekt kursu intensywnego *Jakość życia i jakość szkoły* został bardzo wysoko oceniony przez niezależnych zewnętrznych ekspertów FRSE. Otrzymał 81,5 na 100 możliwych do uzyskania punktów, dzięki czemu znalazł się na drugim miejscu w ogólnopolskim rankingu 17 nowo złożonych propozycji. Gratulujemy!!!

PK

> Ogólnopolska Konferencja Człowiek w różnych fazach życia a edukacja seksualna

2 października 2009 roku, w dawnej bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, odbyła się Ogólnopolska Konferencja *Człowiek w różnych fazach życia a edukacja seksualna*. Konferencja powiązana została z Jubileuszem Osiemdziesiątych Urodzin Prof. dr. hab. n. med. Andrzeja Jaczewskiego.

Organizatorami konferencji byli: Zakład Poradnictwa i Seksuologii Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego, Podyplomowe Studia Wychowania Seksualnego Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego przy współpracy z Ogólnopolskim Programem Zdrowia Seksualnego wspieranym przez firmę Polpharma.

Prof. Andrzej Jaczewski jest osobą zasłużoną dla rozwoju pedagogiki seksualnej w środowisku akademickim Zielonej Góry. Od połowy lat osiemdziesiątych regularnie wspiera i współpracuje z Uniwersytetem Zielonogórskim. Był kierownikiem naukowym wielu konferencji i seminariów związanych z edukacją seksualną organizowanych na naszej uczelni, recenzentem prac doktorskich promowanych w Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu oraz recenzentem prac wydawanych przez Uniwersytet Zielonogórski. Wspólnie z prof. Zbigniewem Izdebskim napisał podręcznik do szkół gimnazjalnych do przedmiotu *wychowanie do życia w rodzinie - Kocha, lubi, szanuje* oraz publikację *Tajemnice inicjacji seksualnej. Zanim powiesz: tak*.

Prof. Andrzej Jaczewski - lekarz pediatra, seksuolog i pedagog, specjalista medycyny szkolnej. Ukończył Akade-

DR EWA M. SKOREK I DR INETA NOWOSAD - AUTORKI
PROJEKTU IP JAKOŚĆ ŻYCIA I JAKOŚĆ SZKOŁY

OD LEWEJ: WICEMINISTER ZDROWIA ADAM FRONCZAK, PANI PREZYDENTOWA JOLANTA KWAŚNIEWSKA, JUBILAT PROF. ANDRZEJ JACZEWSKI, PROF. KAZIMIERZ IMIELIŃSKI

OD LEWEJ: PROF. ZBIGNIEW IZDEBSKI, PANI PREZYDENTOWA JOLANTA KWAŚNIEWSKA, JUBILAT PROF. ANDRZEJ JACZEWSKI, PROF. KAZIMIERZ IMIELIŃSKI WRAZ Z MAŁŻONKĄ

PREZYDENT ŚWIATOWEJ AKADEMII MEDYCYNY PROF. KAZIMIERZ IMIELIŃSKI DEKORUJE JUBILATA PROF. ANDRZEJA JACZEWSKIEGO WIELKIM MEDALEM IM. ALBERTA SCHWEITZERA

PROF. MARIA ZIELIŃSKA JAKO MODERATOR I JUBILAT PROF. ANDRZEJ JACZEWSKI

mię Medyczną w Warszawie. Harcerz - żołnierz „Szarych Szeregów”. Od 1957 pracował w Instytucie Matki i Dziecka, a następnie w Akademii Medycznej, gdzie kierował Zakładem Medycyny Szkolnej. Przez wiele lat pracował jako lekarz szkolny prowadząc pierwsze w Polsce badania ciągłe nad okresem dojrzewania dzieci i młodzieży. Od 1970 r. pracował na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Wieloletni Kierownik Katedry Biomedycznych Podstaw Rozwoju i Wychowania oraz założyciel i pierwszy Kierownik Studium Wychowania Seksualnego UW. Przez 17 lat Profesor Wydziału Heilpaedagogik Uniwersytetu w Kolonii. Przez 27 lat w telewizji polskiej prowadził programy dla szkół poświęcone nauce o człowieku - pierwsze tego typu audycje na świecie. Przez 25 lat dla czasopisma *Jestem* pisał felietony z cyklu *Kultura Seksualna*. Redaktor podręcznika *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*. Autor monografii *Erotyzm dzieci i młodzieży* oraz książek *O chłopcach dla chłopców*, *O dziewczętach dla dziewcząt*, wydawanych od przeszło 40 lat, w tym roku ponownie wznawianych, na których wychowało się wiele pokoleń młodych Polaków. Współautor książki *Rozwój erotyczny*. Autor teorii rozszczepienia dojrzałości psychoseksualnej oraz teorii wirażu rozwojowego.

Konferencję otworzył w imieniu Komitetu Organizacyjnego prof. Zbigniew Izdebski, który, po przywitaniu Jubilata i przedstawieniu Jego znaczącego dorobku naukowego, omówił program spotkania.

W części pierwszej głos zabarała Dziekan Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego - prof. Alicja Siemak-Tylikowska. Pani Profesor wskazała na zasługi Jubilata na rzecz rozwoju pedagogiki seksualnej w Polsce, jak i rozwoju Wydziału Pedagogicznego UW.

Następnie przekazana została prof. Andrzejowi Jaczewskiemu specjalnie wydana na tę okazję publikacja pt.: *O człowieku i jego rozwoju nie tylko seksualnym. Prace dedykowane Profesorowi Andrzejowi Jaczewskiemu*. Książka składa się z dwóch części: O profesorze Andrzejowi Jaczewskim - wspomnienia i refleksje przyjaciół i współpracowników oraz O rozwoju człowieka i edukacji seksualnej.

W imieniu Senatu Uniwersytetu Warszawskiego głos zabarał Prorektor UW Prof. Tadeusz Tomaszewski, wręczając Jubilatowi Medal Uniwersytetu Warszawskiego. Następnie przekazany został list gratulacyjny od Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesława Osękowskiego.

Z kolei Adam Fronczak - Wiceminister Zdrowia przekazał list gratulacyjny od Pani Minister Ewy Kopacz. Drugim odznaczeniem, które otrzymał w tym dniu prof. Jaczewski, był Wielki Medal im. Alberta Schweitzera nadany przez Światową Akademię Medycyny im. A. Schweitzera. W imieniu Akademii odznaczenie wręczył prof. Kazimierz Imieliński. Profesor Imieliński przed dekoracją przedstawił uczestnikom konferencji wykład *Początki seksuologii i edukacji seksualnej w Polsce*. W wystąpieniu wskazał, że w Polsce odradzającej się po II Wojnie Światowej, naukowcy zajmowali się głównie seksuologią kliniczną. Jedną z niewielu osób, które podjęły się trudnego dialogu ze społeczeństwem w ramach edukacji seksualnej był profesor Jaczewski. Po odznaczeniu prof. Jaczewskiego, głos zabarała Pani Prezydentowa Jolanta Kwaśniewska, dziękując Jubilatowi za wiele lat pracy na rzecz edukacji seksualnej w Polsce.

W pierwszej części spotkania wystąpili także: Krzysztof Stanowski - Wiceminister Edukacji Narodowej, który mówił o przedmiocie *wychowanie do życia w rodzinie*

w polskiej szkole i Włodzimierz Paszyński - Wiceprezydent Miasta Stołecznego Warszawy, który wskazywał na trudną sztukę mówienia o seksualności w Polsce oraz roli samorządu w nadzorze nad realizacją edukacji seksualnej.

Dopełnieniem wcześniejszych wykładów było wystąpienie prof. Zbigniewa Izdebskiego. Prezentował on wyniki najnowszych badań (wrzesień 2009): *Opinie Polaków na temat edukacji seksualnej*.

Drugą częścią konferencji prowadziła prof. Maria Zielińska - dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. W pierwszym wystąpieniu - *Kiedy dziecko rośnie*, prof. Napoleon Wolański poruszył kwestie antropologiczne wieku dorastania. Było to swoiste wprowadzenie do wykładu prof. Danuty Duch, która przedstawiła referat pt.: *Idea rodziny a rzeczywistość*. W swoim wystąpieniu przekazała dane na temat zmian w strukturze rodzin polskich, problemów z jakimi się borykają i zagrożeń dla ich poprawnego funkcjonowania.

O zagrożeniach mówił także następny prelegent, prof. Tomasz Szlendak. W referacie *Seksualność sieciowców w kotle net-epidemii*. Refleksje socjologa przedstawił pułapki, jakie młode osoby mogą napotkać korzystając z mediów, a zwłaszcza z Internetu.

Za bardzo ciekawe, uznano wystąpienie prof. Kazimierza Pospiszyla (od roku akademickiego 2009/2010 także profesora Uniwersytetu Zielonogórskiego) pt. *Uwodzicielskość dziecka - kontrowersje*. Profesor udowodnił, że nie można traktować zachowań dziecka jako uwodzicielskości seksualnej, a człowiek dorosły jest odpowiedzialny za swoje czyny i w sytuacjach wykorzystania seksualnego osoby małoletniej nie może obwiniać dziecka. Kontynuując temat przemocy seksualnej wobec dzieci, Jubilat - prof. Andrzej Jaczewski omówił temat *Profilaktyka wykorzystywania seksualnego dzieci*. Profesor przedstawił trzy zasady, które mogą pomóc w uchronieniu dzieci by nie stały się ofiarami pedofilii. Pierwsza to zapewnienie dziecku potrzeby bliskości ze strony rodziców - by dziecko nie musiało jej szukać na zewnątrz. Druga to uświadomienie seksualne, rozumiane także jako umiejętność rozumienia intencji osoby dorosłej. Trzecia to asertywność - umiejętność powiedzenia „nie” w sytuacji zagrożenia seksualnego ze strony osoby dorosłej.

W kolejnym wystąpieniu prof. Maria Szyszkowska omówiła temat: *Etyczne kwestie edukacji seksualnej*. Pani Profesor mówiła o stereotypach istniejących w polskim społeczeństwie związanych z seksualnością ludzką. Stwierdziła, że edukacja seksualna nie powinna podlegać wpływowi nakazów religijnych, a Państwo powinno wspierać taki pogląd, jeśli jest rzeczywiście światopoglądowo neutralne.

Polemikę z tymi stwierdzeniami podjął ojciec Mirosław Piłśniak prezentując referat Skąd się biorą obawy w edukacji seksualnej, w którym stwierdził, że to rodzina powinna być głównym miejscem edukacji seksualnej. Przy czym edukacja seksualna powinna być poddawana bardzo wysokim normom etycznym, ponieważ jest odzwierciedleniem ludzkiej osobowości.

Dalsza część polemiki toczyła się wokół edukacji seksualnej w szkole. W swoim wystąpieniu pt.: *Potyczki metodyczne* - dr Alicja Długotęcka, mówiła o braku dobrze przeszkolonych edukatorów seksualnych. Kwestionowała treści podręczników przeznaczonych do przedmiotu *Wychowanie do życia w rodzinie*. Sama nazwa przedmiotu wyznacza zakres tematyki poruszanej na lekcjach i często

w polskich realiach ma nie wiele wspólnego z edukacją seksualną - stwierdziła w konkluzji.

Następne dwa referaty dotyczyły zachowań ryzykownych wśród młodych osób. Dr Anna Kowalewska mówiła o Grupie rówieśniczej a zachowaniach ryzykownych dziewcząt a dr Krzysztof Wąż o Efektywności programu profilaktyki wczesnego rodzicielstwa.

Swoje doświadczenia wyniesione z długoletniej pracy seksuologa przedstawił prof. Zbigniew Lew-Starowicz w wykładzie: *Pytania do seksuologa: analiza porównawcza z lat 1967 - 2009*. Z przedstawionego wystąpienia wynikało, że - co prawda - poprawiła się wśród Polaków wiedza na temat nazewnictwa narządów rozrodczych, jednak nadal odnotowujemy brak umiejętności prowadzenia rozmów o problemach seksualnych.

Wykład stanowiący swoiste podsumowanie konferencji, wygłosiła Prof. Maria Beisert. Był to bardzo ważny głos, gdyż bezpośrednio odnosił się do różnego typu uwarunkowań istniejących w pracy osób zajmujących się edukacją seksualną.

Konferencje uroczyście zamknął prof. Zbigniew Izdebski zapowiadając uhonorowanie w tym roku jeszcze jednej ważnej postaci dla edukacji seksualnej w Polsce - prof. Kazimierza Imielińskiego, którego Jubileusz odbędzie się 4 grudnia w Warszawie na Zamku Królewskim.

Konferencja skupiła pedagogów, psychologów, edukatorów seksualnych, pracowników akademickich, jak i nie-małą grupę dziennikarzy. O konferencji można było usłyszeć w wydaniu głównym Wiadomości TVP1, w porannym paśmie TVN, TVP 3, w ogólnopolskich rozgłośniach radiowych a także przeczytać w Gazecie Wyborczej czy portalu internetowym Interia.pl.

Wojciech Ronatowicz

> Międzynarodowa Konferencja Naukowa Szkoła - Nauczyciel - Uczeń (dylematy, doświadczenia i oczekiwania społeczne)

W dniach od 15. do 16. października bieżącego roku w naszym uniwersytecie na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona problematyce edukacji. Organizatorami konferencji byli pracownicy Zakładu Teorii Wychowania i Pedeutologii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Zespół Teorii Wychowania Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Uniwersytet Wrocławski i Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Na czele komitetu organizacyjnego stanął kierownik Zakładu Teorii Wychowania i Pedeutologii UZ dr hab. Mirosław Kowalski. Mottem przewodnim konferencji i jednocześnie ramą spinającą spektrum prezentowanych wystąpień i doniesień naukowych był temat: *Szkoła - nauczyciel - uczeń (dylematy, doświadczenia i oczekiwania społeczne)*.

Zaproponowany temat konferencji spotkał się z zainteresowaniem wielu osób z różnych środowisk naukowych zarówno z Polski, jak i zagranicy. Zaowocowało to dużą liczbą zgłoszeń referatów i wystąpień. Aktywny udział w konferencji zadeklarowało prawie 100 osób z Polski, Ukrainy, Słowacji i Czech.

Organizatorom konferencji udało się zaprosić do Zielonej Góry z wystąpieniami gości honorowych. Spośród

nich na konferencję dotarli: prof. Krystyna Ferenz i prof. Stefania Walasek z Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Bogusław Śliwerski z Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Łodzi, prof. Janusz Gęsicki z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oraz prof. Ewa Muszyńska i prof. Jan Grzesiak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Patronat nad organizacją i przebiegiem konferencji objął JM Rektor UZ prof. Czesław Osekowski, a swoją obecnością na konferencji bezpośrednio zaszczylicili prof. Wielisława Osmańska-Furmanek, Prorektor ds. Jakości Kształcenia UZ oraz prof. Zbigniew Izdebski, Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ, jak również prof. Ewa Narkiewicz-Niedbalec.

Obrady w trakcie konferencji trwały dwa dni i podzielone zostały organizacyjnie na dwie formy: obrady plenarne i dyskusje w mniejszych sekcjach roboczych. W pierwszym dniu, w części planarnej obrad bardzo interesujący wykład o stanie i perspektywach rozwoju polskiej szkoły wygłosił prof. Bogusław Śliwerski. W swym wystąpieniu pt. *Komu służą rankingi oświatowe? Współczesny dyskurs o rywalizacji w szkolnej edukacji* krytycznie odniósł się do ostatnio wprowadzonych do polskiej szkoły zmian jako kolejnego etapu reform polskiej edukacji. Profesor B. Śliwerski zwrócił uwagę na bardzo istotną sprawę w kontekście ogólnospołecznej troski o jakość edukacji, a mianowicie na brak konsultacji wprowadzanych zmian oświatowych ze środowiskami naukowymi i kręgiem wyspecjalizowanych w tym obszarze fachowców. Prelegent w sposób metaforyczny, a czasem wręcz prześmiewczy, odniósł się do konkretnych pomysłów obecnego MEN na usprawnienie i podniesienie jakości działań szkoły. Przytaczany przez Profesora przykład opracowanego przez MEN systemu diagnozowania (czytaj: oceniania!!!) pracy szkoły jest w istocie - zadaniem B. Śliwerskiego - wypaczeniem głównych idei głoszonych przez współczesną pedagogikę humanistyczną. System ten, używając wprost słów prof. Śliwerskiego, przypomina „wyścig szkap i koni”. Wyniki tego wyścigu są z góry przewidywalne. W efekcie zaś pojawiają się wielcy zwycięzcy i przegrani pokonani. System taki - zdaniem prof. B. Śliwerskiego - powoduje hiperelitaryzm szkół i prowadzi do marginalizacji wielu z nich. Tym samym uczniowie trafiający do tych „gorszych” szkół, często dlatego, że nie mieli po prostu innej możliwości wyboru, będą już na samym początku swej edukacyjnej drogi, skazani na przegraną. Wprowadzany system nie służy więc - zdaniem profesora - rozwojowi szkoły lecz zaspakajaniu partykularnych interesów lokalnych władz oświatowych, dla których dobra ocena szkoły z ich terenu świadczyć dalej może o ich skuteczności działania. Poza tym taki system zmusza do oceny tego wszystkiego, co w istocie nie powinno podlegać ocenie w ogóle. Szkoła jest specyficznym środowiskiem społecznym, warunkowanym całą paletą czynników, których wpływów nie da się w pełni uchwycić i wyjaśnić. Bez uwzględnienia zaś tych wszystkich czynników, każda ocena funkcjonowania szkoły będzie zawsze przepojona błędem i subiektywnością, a tym samym niesprawiedliwa.

Z innej perspektywy na szkołę spojrziała prof. Krystyna Ferenz. W referacie pod tytułem *Cele bliskie i dalekie szkolnej edukacji* Pani Profesor zwracała uwagę słuchaczy na różne perspektywy czasowe edukacji. Przestrzegwała przed jej upraszczaniem tylko do pola zjawisk i działań w kategorii „tu i teraz” lub tylko w kategorii tego, co będzie w przyszłości. Zdaniem Pani Profesor zarówno „tu i teraz” jak i przyszłość powinny wyznaczać wspólnie obsza-

ry celów edukacji szkolnej. Człowiek, aby mógł sprawnie funkcjonować, powinien w szkole nabyć określone kompetencje i dyspozycje. Dyspozycje te dać mu powinny gwarancję radzenia sobie w życiu na każdym etapie rozwoju. Przy tym kompetencje radzenia sobie „tu i teraz” stają się dla pojedynczego człowieka niekiedy ważniejsze. Obecne, zastane warunki życia oraz chwilowe (pośrednie) cele różnicować bowiem mogą wyraźnie przyszłość i istotnie ważyć o przebiegu biografii konkretnego człowieka. Dla wielu ludzi (szczególnie młodych) przyszłość wydaje się dodatkowo zbyt odległa, w dużej mierze nieprzewidywalna, stąd niewarta dokładniejszej uwagi.

Kolejne wystąpienia gości poszerzały i dopełniały zapoczątkowany przez przedmówców obszar tematyczny zainteresowań i badań naukowych związanych ze szkołą. I tak referat prof. Stefanii Walasek dotyczył przedwojennych kursów wakacyjnych dla nauczycieli jako formy profesjonalnego ich doskonalenia. Pani Profesor przeniósła tym samym słuchaczy w czasie, do okresu II Rzeczypospolitej, aby pokazać przykłady, mówiąc dzisiejszym językiem, „dobrych praktyk” w zakresie kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Profesor Janusz Gęsicki zaś zwrócił uwagę słuchaczy na problemy współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym. Wykazywał jednocześnie potrzebę bardziej intensywnego kształtowania w trakcie edukacji szkolnej identyfikacji uczniów z ich najbliższym otoczeniem, szczególnie w kontekście zachodzących w ostatnim czasie w tym otoczeniu zmian.

W kolejnych wystąpieniach, pierwszego dnia plenarnych obrad, zabrali również głos prof. Ewa Muszyńska, prof. Jan Grzesiak z UAM w Poznaniu i prof. Marek Furmanek z UZ. Ujmując w dużym skrócie, Pani prof. Ewa Muszyńska swoje bardzo interesujące wystąpienie poświęciła ukazaniu wybranych aspektów funkcjonowania szkół początkowych w Ukrainie. W podobnym obszarze tematycznym poruszał się również prof. Jan Grzesiak, który mówił ogólnie o dużym znaczeniu edukacji początkowej i konieczności dobrego przygotowaniu nauczycieli do pracy z dzieckiem na tym etapie edukacji.

Ożywienie publiczności konferencji wywołało też wystąpienie prof. Marka Furmanka z naszego uniwersytetu. Profesor wskazał na coraz powszechniejsze zjawisko „cybernalizacji” edukacji. „Cyberświat”- zdaniem prof. M. Furmanka - to obszar ogromnego potencjału możliwości i szans edukacyjnych. Ten świat jest niestety również światem wielu zagrożeń. Nie wolno więc nam, jako pedagogom, tego świata ignorować. Wręcz odwrotnie, powinniśmy rozumnie na ten świat się otwierać i przygotowywać młodzież do właściwego w nim się poruszania.

Pierwszy dzień obrad plenarnych zakończyło wystąpienie Lubuskiego Wicekuratora Oświaty, mgr. Ferdynanda Sańko, który ukazał słuchaczom priorytety działań Lubuskiego Kuratora Oświaty. Wicekurator wyjaśnił dokładniej uczestnikom konferencji istotę wprowadzonych od września tego roku zmian do polskiej szkoły.

W drugim dniu obrad plenarnych uczestnicy konferencji

mieli okazję z kolei wysłuchać refleksji naukowych prof. Edwarda Koziota na temat świadomości roli nauczyciela doskonalącego się w zawodzie. Całość plenarnych wystąpień w tym dniu zakończył referat ks. dr Dariusza Stępkowskiego. Referat ten dotyczył potrzeby ponownego spojrzenia i nowej interpretacji zapomnianej już przez wielu koncepcji pedagogicznej J. F. Herbarta.

Duża część obrad przebiegała, jak wspomniano, w mniejszych, tematycznie określonych, grupach. Każdy z referentów i uczestników konferencji otrzymali więc w ten sposób możliwość podzielenia się swoimi osobistymi doświadczeniami i refleksjami naukowymi.

W pierwszej grupie (sekcja nr 1) przewodnim tematem wystąpień stała się szkoła, a szczególnie jej organizacja i funkcjonowanie jako instytucji edukacyjnej w najszerszym tego słowa znaczeniu. Sekcji tej przewodniczyły: prof. Krystyna Ferenc; dr Klaudia Błaszczuk i dr Iwona Rudek. W wygłoszonych referatach podejmowano między innymi kwestie, organizacji i funkcjonowania wybranych typów wybranych aspektów działań edukacyjnych szkoły oraz przyszłości szkoły i tendencji jej rozwoju. Podczas tej sekcji mogliśmy wysłuchać referatów wygłoszonych m.in. przez dr. M. Dembińskiego, dr B. Olszak-Krzyżanowską, dr M. Maciejewską, mgr M. Farnicką; dr M. Siwińską oraz innych.

Druga grupa (sekcja nr 2) na swój roboczy warsztat wzięła nauczyciela. Sekcji tej przewodniczyli: prof. Stefania Walasek (UW Wrocław), dr hab. M. Kowalski (UZ) i dr Robert Fudali (UZ). W tej grupie między innymi poruszono problemy: postaw i zachowań nauczycieli oraz ich wyborów aksjologicznych (prof. Miłkowska, dr E. Pasterniak-Kobytecka, dr J. Lipińska-Lokś), roli społecznej i szczegółowych zadań nauczyciela (dr R. Fudali, dr L. Katarzyńczuk-Mania, mgr E. Szymanowska,), nowych wyzwań wobec nauczyciela i dylematów z tym związanych (mgr K. Bazydło-Stodolna, mgr T. Ryta), metod badania profesjonalizmu nauczyciela (dr R. Matachowski, dr M. Kabat), tradycji i historii myśli pedeutologicznej (dr E. Kahl), kompetencji nauczycieli (dr E. Bartkowiak, mgr R. Wiśniewska) oraz problemy twórczości emerytowanych nauczycieli (dr M. Magda-Adamowicz).

Trzecia grupa robocza (sekcja nr 3) zajęła się szczegółowo problematyką funkcjonowania uczniów. Przewodniczenie tej sekcji powierzono prof. Januszowi Gęsickiemu (APS Warszawa), dr A. Famule-Jurczak (UZ) oraz A. Pawlak (APS Warszawa). W ramach tego zagadnienia podejmowano tematy: funkcjonowania ucznia o różnych potrzebach edukacyjnych (dr D. Gulińska-Grzeluszka, dr M. Furmanowska,), kształtowania się obrazu ucznia w opiniach ich samych oraz innych; podmiotowości, indywidualności oraz zaangażowania kutrowego ucznia jak również różnych postaw i zachowań uczniów. W ramach tej sekcji mogliśmy wysłuchać wystąpień, mi. in. dr A. Olczak, dr K. Wąż dr M. Fudali oraz innych zaproszonych gości .

Wszystkie wystąpienia, ze względu na ich ogromną poznawczą wartość, postanowiono wydać w formie książkowej. Pełne teksty wszystkich wystąpień zostaną więc zamieszczone w przygotowanej publikacji zbiorowej. Wydaje się ona być już teraz doskonałym materiałem do pogłębionego studium wybranych problemów funkcjonowania współczesnej szkoły. W imieniu swoim i Autorów zachęcam więc Państwa do poszukiwania wkrótce tej publikacji na półkach księgarskich i życzę zajmującej lektury.

Lech Sataciński

PION PROREKTORA DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

> 7 Program Ramowy - szansą na rozwój współpracy, badań i naukowców

7 Program Ramowy jest kontynuacją poprzednich dwóch mechanizmów finansowania badań naukowych oferowanych przez Unię Europejską. Komisja Europejska publikuje właśnie kolejne konkursy na realizację wspólnych badań naukowych i wspierających rozwój młodych pracowników nauki.

W bieżącym okresie Polska korzysta już ze środków skierowanych na nasz kraj z funduszy strukturalnych. Również w województwie lubuskim realizowane są inwestycje zarówno infrastrukturalne, jak i służące rozwojowi zasobów ludzkich. Najwyższy czas zacząć prętnie korzystać z pieniędzy skierowanych na naukę. Uniwersytet Zielonogórski jest jednostką naukową, która w regionie ma największy potencjał i doświadczenie z korzystania ze środków Programów Ramowych. UZ uczestniczył w projektach realizowanych z dwóch poprzednich edycjach (5 i 6 Program Ramowy).

W 7 PR nadal jest sporo miejsca i niewykorzystanych szans na rozwój badań prowadzonych na Uczelni.

Ze środków programu można dofinansowywać:

- > projekty skierowane na międzynarodową współpracę naukową (Program: COOPERATION) w różnych dziedzinach, min. rolnictwa, biotechnologii, ICT, nanotechnologii, transportu, nauk humanistycznych i społecznych;
- > rozwój młodych naukowców oraz doświadczonych badaczy, chcących realizować ciekawe, innowacyjne badania (Program: IDEAS);
- > rozwój młodej kadry naukowej poprzez stypendia i granty, wspieranie mobilności i wymiany międzynarodowej służącej transferowi wiedzy i innowacyjności, wsparcie naukowców z krajów spoza Unii przejeżdżających do Polski w celu prowadzenia badań (Program PEOPLE);
- > projekty skierowane na dofinansowanie infrastruktury badawczej, wsparcia rozwoju współpracy nauki i przedsiębiorczości, tworzenie regionów wiedzy i współpracy międzynarodowej (Program: CAPACITIES).

Unia Europejska realizuje sukcesywnie Strategię Lizbońską i ideę gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjnej technologii, dlatego w ramach oferty Programów Ramowych kładzie się duży nacisk na wsparcie potencjału naukowego i zasobów ludzkich, w szczególności wsparcie

młodych pracowników nauki oraz zawodu naukowca jako szansy na realizację błyskotliwej kariery. Ze środków 7 PR realizowane są zatem granty Europejskiej Fundacji Badań Naukowych: *Starting Independent Researcher Grants* (ERC *Starting Grant*) oraz *ERC Advanced Investigator Grant* (ERC *Advanced Grant*) oraz stypendia Marie Curie, które mają wspierać mobilność wewnątrz europejską zarówno tę na płaszczyźnie terytorialnej (przekraczanie granic) jak i sektorowej (np. nauka-przemysł) oraz akcie promujące naukę i przybliżające ją społeczeństwu jak np. Noc Naukowców.

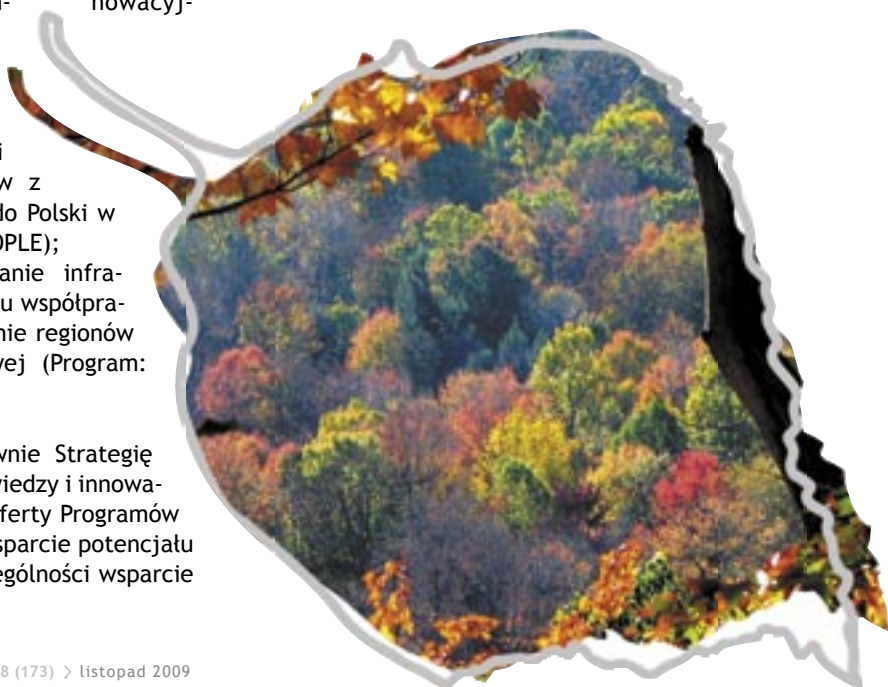
Nie ulega wątpliwości, że środki 7 Programu Ramowego nie są łatwe do pozyskania. Samo przygotowanie projektu wymaga dużej pracy, czasem daremnej.

Mate doświadczenie nie musi być przeszkodą w uczestniczeniu w Programie. Oczywiście koordynacja projektów finansowanych ze środków UE jest sprawą wysoce prestiżową, jednakże samo uczestniczenie w projekcie w roli partnera jest ważne z punktu widzenia rozwoju naukowego jednostki czy też zespołu. Za pośrednictwem serwisu internetowego CORDIS publikowane są oferty partnerstwa oferowane w projektach realizowanych z 7 PR. Za jego pośrednictwem można szukać partnerów, czy znaleźć miejsce dla siebie w już zaproponowanym temacie.

Również stypendia i granty indywidualne nie są poza zasięgiem naszych pracowników naukowych. Naukowcy z UZ byli już stypendystami programów ramowych. Aktywności i wytrwałość oraz pomysł na badania, których przecież naszym doktorom i doktorantom nie brakuje będzie gwarantem sukcesu, a każdy nowo uzyskany grant osłodzi trudny związek z przechodzeniem przez procedury i wymogi formalne, których z oczywistych względów nie da się w przypadku unijnych środków uniknąć.

Informacje o aktualnie otwartych konkursach, programy pracy na 2010 rok, dokumenty dla poszczególnych zaproszeń do składania wniosków w 7PR znajdują się na stronach serwisu CORDIS (www.cordis.europa.eu/fp7) oraz na stronach serwisu Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE (www.kpk.gov.pl) => 7. Program Ramowy => Konkursy).

Kinga Włoch

ZIELONOGÓRSKI SALON MATURZYSTÓW 2009

Zielonogórski Salon Maturzystów to największa impreza dla uczniów klas maturalnych, na której mogą się oni zapoznać z zasadami czekających ich w przyszłym roku egzaminów dojrzałości. Organizatorem Salonów w największych ośrodkach akademickich w kraju jest Fundacja Edukacyjna PERSPEKTYWY.

Dla uczniów i nauczycieli jest to niepowtarzalna okazja do spotkania z ekspertami z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, którzy na spotkaniach omawiali zasady przyszłorocznych matur z przedmiotów obowiązkowych i przedmiotów do wyboru. Największą popularnością oczywiście cieszyły się spotkania dotyczące matematyki, która po raz pierwszy od wielu lat, w przyszłym roku będzie na maturze przedmiotem obowiązkowym. Nie tylko uczniowie mogli uzyskać najbardziej interesujące ich informacje. Nauczyciele, dyrektorzy szkół i przedstawiciele wyższych uczelni z województwa lubuskiego mieli okazję spotkać się i porozmawiać z Wiceminister Edukacji Narodowej Lilją Jaroń. Do ich dyspozycji była też Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej z Poznania Zofia Hryhorowicz.

I to były zasadnicze elementy Salonu Maturzystów, była

to jednak też możliwość do prezentacji ofert uczelni zaproszonych do Zielonej Góry przez Perspektywy. „Targi Edukacyjne” odbyły się w uniwersyteckiej Hali Sportowej, a dla UZ była to okazja do zaprezentowania się w całej okazałości. Poza stoiskiem ogólnouczelnianym, w Hali pokazały się wszystkie wydziały. Do ich prezentacji wykorzystaliśmy 20 kolorowych namiotów z Festiwalu Nauki, które po wyposażeniu ich przez wydziały dały pożądany efekt, nie tylko wizualny. W Hali również, na czas trwania Targów, swoje „studio” zainstalowało Radio Index, które tego dnia na żywo nadawało swój program z Salonu Maturzystów. Pomiędzy Halą a budynkiem nauk ścisłych swoje „show” zaprezentowały Wydziały: Fizyki i Astronomii oraz Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji. Ze względów komunikacyjnych musieli tam trafić wszyscy, którzy pojawili się tego dnia na Salonie, dlatego frekwencja przy stoiskach tych wydziałów była naprawdę imponująca. Jako jedyna uczelnia wykorzystaliśmy też możliwość prezentacji w auli uniwersyteckiej. W wypełnionej po brzegi auli przyszłoroczni kandydaci na studia mieli okazję poznać Rektora UZ prof. Czesława Osękowskiego, ofertę miasta dla studentów przedstawił Wiceprezydent Zielonej Góry Dariusz Lesicki. Poza tym w skrócie przedstawiliśmy naszą ofertę edukacyjną i zasady rekrutacji, a że nie samą nauką student żyje, młodzi ludzie mogli też dowiedzieć się gdzie i jak mogą realizować swoje pasje po zajęciach. Opowiadali o tym: Marek Herejczak - przewodniczący Parlamentu Studenckiego, Kaja Rostkowska - redaktor naczelna Gazety Samorządu Studenckiego UZetka, Wojtek Kamiński z Zielonogórskiego zagłębia Kabaretowego, Filip Czeszyk - znany w całym kraju choreograf i Bruno Kieć z Kombinat Kultury. Całą prezentację, jak rok temu, poprowadził Karol Tokarczyk - dziennikarz Akademickiego Radia Index.

W tym roku Uniwersytet Zielonogórski odwiedziło ponad 5 tys. przyszłorocznych maturzystów z całego województwa lubuskiego.

esa

SAMOCHÓD ELEKTRYCZNY UZ NA TRASIE SZTAFETY CETC-ROUTE65

Anna Urbańska
Biuro Promocji

W ostatnim dniu września przez Zieloną Górę przemknęła nietypowa sztafeta. Jej przystanek w naszym mieście miał miejsce na terenie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sztafeta była elementem akcji promocyjnej na rzecz Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC-ROUTE65.

Idea CETC-ROUTE65

Międzyregionalne Porozumienie na rzecz utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC-ROUTE65, łączącego obszar Morza Bałtyckiego z Adriatykiem zostało zawiązane w 2004 roku w Szczecinie. Korytarz ten ciągnie się od Szwecji, poprzez Polskę (województwa zachodniopomorskie, lubuskie i dolnośląskie), Słowację, Czechy, Węgry, aż po Chorwację. W skład polskiej części CETC-ROUTE65 wchodzi powstająca droga ekspresowa S-3, szlaki kolejowe E-59 i CE-59, zespół portów Szczecin - Świnoujście oraz rzeka Odra, jako droga wodna E-30.

Głównym celem inicjatywy CETC, realizowanej przy wsparciu Rządu RP, jest rozwój międzyregionalnej współpracy, która może przyczynić się do wzmocnienia terytorialnej spójności Polski, ekonomicznej integracji sąsiadujących ze sobą województw oraz ożywienia gospodarczego na tych obszarach. Kolejnym zadaniem jest zapewnienie kompatybilności infrastruktury transportowej całego obszaru Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego oraz promowanie i rozwój różnorodnych połączeń transportowych. Ważne jest także stymulowanie działań zmierzających do przenoszenia ładunków z dróg na połączenia morsko-lądowe, bardziej przyjazne dla środowiska i człowieka. Wszelkie działania podejmowane w ramach inicjatywy CETC dążą bowiem również do polepszenia

jakości środowiska naturalnego oraz poprawy warunków życia społeczności lokalnych.

Sztafeta

Głównym elementem akcji promocyjnej CETC-ROUTE65 była symboliczna sztafeta, w ramach której władze poszczególnych miast, znajdujących się na szlaku Korytarza Transportowego, przekazywali sobie „pałeczkę” w postaci deklaracji poparcia w sprawie rozwoju obszaru Korytarza. Kolejne odcinki sztafety pokonywane były na wiele różnych sposobów, korzystając ze środków transportu charakterystycznych dla danego obszaru.

Polska sztafeta przebiegała przez 8 miast: Świnoujście, Szczecin, Gorzów Wlkp., Zieloną Górę, Nową Sól, Głogów, Wrocław i Lubawkę. Na poszczególnych etapach deklarację przewożono różnymi środkami lokomocji. Wodolot, samochód wyścigowy, samolot typu Cessna, smocza łódź, czy wreszcie samochód elektryczny Uniwersytetu Zielonogórskiego to część pojazdów, które zaangażowane były w tę nietypową sztafetę. Sygnatariuszom tej inicjatywy szczególnie zależy na uzyskaniu poparcia Komisji Europejskiej dla CETC oraz wpisaniu w sieć Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T jako projektu flagowego dla Unii Europejskiej. Takie poparcie umożliwi zdobywanie funduszy na realizację różnorodnych projektów społeczno-gospodarczych oraz modernizację i rozwój infrastruktury transportowej w regionach położonych na trasie Korytarza.

Podpisanie deklaracji i podróż samochodem elektrycznym

Deklaracja poparcia w sprawie utworzenia Środkowo-europejskiego Korytarza Transportowego CETC dotarła do Zielonej Góry 30 września. Na teren kampusu uniwersyteckiego przywiózł ją Tomasz Hałas - Członek Zarządu Województwa Lubuskiego. Przed budynkiem nauk ścisłych Uniwersytetu Zielonogórskiego czekał Prezydent Miasta Zielona Góra, Janusz Kubicki oraz reprezentujący władze Uniwersytetu Zielonogórskiego - Dziekan Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, prof. Andrzej Pieczyński. W trakcie ceremonii podpisania deklaracji zainteresowani zielonogórzanie mogli złożyć swój symboliczny odcisk buta na płótnie nawiniętym na wielką szpulę.

W kolejny etap sztafety zaangażowany został samochód elektryczny skonstruowany przez studentów (obecnych absolwentów) Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji. Szczęśliwie na kilka dni przed sztafetą pojazd udało się zarejestrować. Ci sami studenci - członkowie koła naukowego PESUZ: Bartosz Kubik, Tomasz Gruszczyński, Maciej Wojeński i Tomasz Czaczyk - pod opieką merytoryczną prof. Grzegorza Benyska skonstruowali także energometr zasilany energią słoneczną z ogniw fotowoltaicznych. Ten także stał się elementem sztafety, bowiem ostatnim miejscem postoju samochodu elek-

trycznego przed wyjazdem z kampusu uniwersyteckiego było „tankowanie” z energometru.

Stamtąd ekologiczny pojazd, z Dziekanem WEliT oraz Dyrektorem Lubuskiego Trójmiasta Bartoszem Fitychem na pokładzie, prowadzony przez naszego doktoranta Bartosza Kubika, pomknął w swoją pierwszą, tak odległą, oficjalną trasę - do Nowej Soli. Tam pateczkę przekazano Prezydentowi Vadimowi Tyszkiewiczowi.

Przyłączenie się Uniwersytetu Zielonogórskiego do akcji promującej ideę utworzenia Korytarza ma znaczenie symboliczne. Po pierwsze prezentujemy w ten sposób poparcie dla działań podejmowanych przez władze miasta i regionu, a ponadto akcentujemy rolę Uniwersytetu jako promotora innowacyjnych ekologicznych środków komunikacyjnych.

Akcja zyskała szeroki rozgłos medialny, a Uniwersytet Zielonogórski poprzez zaangażowanie w inicjatywę otrzymał dodatkową promocję.

TYDZIEŃ KARIERY

Lilia Smoła
Biuro Karier UZ

5-10 października 2009 roku Biuro Karier zorganizowało pierwszy Ogólnopolski Tydzień Kariery na Uniwersytecie Zielonogórskim. Była to akcja Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, inspirowana ogólnopolskie i lokalne inicjatywy środowisk doradców zawodowych, na rzecz wspomagania drogi do zawodu, pracy i kariery.

Mieliśmy trochę obaw przed przystąpieniem do jego organizacji, ponieważ drugi tydzień października to dla studentów termin nieszczęśliwie atrakcyjny. Wiemy, że najpierw chcą nacieszyć się ze spotkania z dawno niewidzianymi koleżankami i kolegami, wielu żaków wręcz wesoło świętuje powrót do Zielonej Góry, dlatego zapewne ani im w głowie inne działania. Poza tym nie wszyscy studenci znają swoje plany zajęć i nie mogą wcześniej zaplanować udziału w warsztatach, konsultacjach czy innych działaniach, propozycjach BK.

Z pomocą przyszły - jak zwykle - nasze media, które szeroko rozreklamowały akcję. Wraz z Biurem Promocji, LUZikiem, miesięcznikiem „UZetka” i Radiem Index zachęcaliśmy studentów, aby wypoczęci po wakacjach, przypomnieli sobie jak podczas sesji egzaminacyjnej w duchu zaklinali los, błagając o pomoc. Aby również przypomnieli sobie, jak w duchu obiecywali, że nie będą robić nic na ostatnią chwilę i aby podjęli postanowienie skorzystania z oferty Biura Karier - zrobienia czegoś dla samego siebie, aby gdy nadejdzie koniec studiów, znowu nie musieć zaklinać losu, podczas szukania pracy.

Poskutkowało.... I to jak! W Ogólnopolskim Tygodniu Kariery studenci tłumnie odwiedzali nasze Biuro i korzystali z przedstawionych przez nas propozycji.

Już w poniedziałek, w pierwszym Dniu Multimedialnym Biura Karier zaproponowaliśmy projekcje 11 filmów szkoleniowych pod hasłem: *Zaplanuj swoją karierę. Zobacz jak robią to specjaliści*. Największym zainteresowaniem cieszyły się filmy z autoprezentacji. Projekcje, poza nielicznymi wyjątkami, odbywały się w małych grupach do 10 osób. Jeśli komuś nie odpowiadało oglądanie w grupie, mógł skorzystać z indywidualnych prezentacji *Kino na życzenie*. Wtedy studenci wybierali dowolny film z naszej listy i oglądali go indywidualnie

Skoro jesteśmy przy multimedialnych, to w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery stworzyliśmy możliwość samodzielnego sprawdzenia swoich kompetencji zawodowych, czy umiejętności zarządzania czasem, poprzez test komputerowy dostępny w naszym Informatorium.

Zaprosiliśmy także studentów na warsztaty. Wśród bogatej oferty warsztatowej znajdowały się oferty przeznaczone dla najmłodszych studentów jak i dla przyszłorocznych absolwentów. Ci pierwsi uczestniczyli w warsztatach

Jak radzić sobie ze stresem, które prowadziła psycholog Dorota Bogaczyk, przyszłorocznych absolwentów oswoiliśmy z poszukiwaniem pracy na warsztatach „Poznaj siebie, polski rynek pracy”- prowadzonych przez doradców zawodowych Mariolę Kołodziejczyk i Tomasza Śmidodę.

Do wszystkich, bez wyjątku, adresowana była oferta warsztatów *Autoprezentacja i PR od kuchni część I*. Te ostatnie prowadzone przez Annę Urbańską cieszyły się największym zainteresowaniem. Musieliśmy stworzyć długą listę rezerwową i już zapraszamy studentów na grudniowe, następne zajęcia z tego cyklu.

Do zainwestowania w swoją karierę w ramach wolontariatu zapraszało naszych studentów Centrum Wolontariatu z Zielonej Góry. 8.X.2009 roku, w holu Kampusu B, oraz na spotkaniach w Biurze Karier, nasza „Absolwentka Extra” - Anna Tubisz wraz z Karoliną Kolinką przybliżyła studentom ideę wolontariatu i typowych działań opiekuńczych. Oprócz tego proponowały pracę przy różnych projektach, ich planowaniu, rozliczaniu czy księgowaniu.

W tygodniu kariery nie zapomnieliśmy o praktykach indywidualnych. W ramach OTK na praktyki do siebie zapraszali studenci z Aegee i UZetki, którzy czekali na chętnych od poniedziałku do czwartku przy stolikach w holu Kampusu B oraz w holu Wydziału Nauk Biologicznych.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się konsultacje eksperckie w Biurze Karier:

Anna Piechocka - specjalista z Centrum Integracja wraz z Marcinem Garbatem - Pełnomocnikiem Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów pomagali osobom z niepełnosprawnością przebrnąć, niełatwe procedury weryfikacyjne programów „Student”, „Pegaz”, „Komputer dla Homera”. Konsultacje cieszyły się tak dużym zainteresowaniem, że przedłużyliśmy je o dodatkowy dzień, żeby wszyscy chętni mogli z nich skorzystać.

Pełne ręce roboty miał także drugi ekspert - Łukasz Rut z Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej, który udzielał porad studentom i absolwentom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą. Porady dotyczyły zarówno podstawowych zagadnień związanych z założeniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, jak również podstawowych informacji o instrumentach wsparcia dla osób, które działalność już prowadzą.

W ramach tygodnia kariery wybraliśmy się także do naszych przyszłych studentów, maturzystów z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze, przedstawiliśmy ofertę Biura Karier i zachęciliśmy do studiowania w naszej Uczelni.

Udział w pierwszym Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, był dla nas i studentów pionierskim doświadczeniem. Stworzyliśmy nowe formuły działania, atrakcyjniejsze dla naszych studentów i absolwentów, skutecznie ich inspirujące do skorzystania z naszej oferty. Nie było by to możliwe bez wsparcia naszych partnerów spoza Uczelni, których zaprosiliśmy do współpracy. Specjaliści z WUP, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, OHP, OPZL, Centrum Integracja doskonale sprawdzili się w roli naszych kooperantów.

Sądymy, że tegoroczny OTK będzie dla studentów dobrym punktem wyjścia do dalszej, systematycznej pracy nad planowaniem i budowaniem swojej kariery zawodowej. My już myślimy o przyszłorocznym... ■

NOWOŚCI WYDAWNICZE

» We wrześniu br. ukazał się zbiór studiów, zatytułowany *Problemy bezpieczeństwa Polski w XXI wieku. Studia historyczne i politologiczne*, zredagowany przez Wiesława Hładkiewicza i Marka Szczerbińskiego.

Publikacja ta jest pokłosiem konferencji współorganizowanej przez Instytut Politologii UZ, która odbyła się w marcu br. (zob. omówienie konferencji: Adam Ilciów, *Konferencja: Dziesięć lat w Sojuszu Północnoatlantyckim (1999-2009)*, Uniwersytet Zielonogórski - Miesięcznik Społeczności Akademickiej 2009 nr 3/4, s. 32-33).

W prezentowanym tomie wydzielono cztery zasadnicze części, w zależności od zakresu analizowanej przez autorów artykułów problematyki: 1) *Historyczne i współczesne problemy*

NATO, 2) *Wybrane problemy historyczne i polityczne Polski i Europy*, 3) *Varia*, 4) *Recenzje i omówienia*.

Całość poprzedzona została przedmową patronującego konferencji Senatora RP Henryka Macieja Woźniaka, w której autor szeroko odniósł się do 10. rocznicy obecności Polski w Pakcie Północnoatlantyckim oraz zamieścił uchwałę Senatu RP z dnia 7 XI 2008 r. *O ogłoszeniu roku 2009 Rokiem Polskiej Demokracji*. Jak wiemy, w listopadzie ubiegłego roku minęła 90. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości, w marcu bieżącego roku - 10. rocznica przystąpienia Polski do NATO, a w czerwcu br. - 20. rocznica pierwszych, wolnych wyborów w demokratycznej Polsce. Daty te skłaniały do uczczenia ważnych dla Polski i Polaków wydarzeń, co znalazło wyraz m.in. w dość licznie organizowanych konferencjach.

Zasadniczą część pracy poprzedza także krótkie wprowadzenie, autorstwa Marka Szczerbińskiego i Krzysztofa Wasilewskiego, zatytułowane *Z problemów bezpieczeństwa Polski, Europy i świata*. W analizie swojej autorki dokonują przeglądu zagadnień związanych z bezpieczeństwem i wskazują punkty zwrotne w zmianie postrzegania problemu bezpieczeństwa oraz definiują obszary badawcze, które powinny być obecnie przedmiotem szczególnego zainteresowania znawców tematu.

W części pierwszej (*Historyczne i współczesne problemy NATO*) autorzy przedstawiają proces dostosowawczy Polski do członkostwa w NATO, są to zarówno ujęcia teoretyczne, jak i praktyczne (np. Wiesław Chtopek, *Droga Polski do NATO na przykładzie 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancerniej*), o charakterze wspomnieniowym, jeżeli chodzi o bezpośrednich uczestników negocjacji (np. Longin Pastusiak, *Droga Polski do NATO*), jak również analizy ogólne i bardziej szczegółowe (np. Daniel Koteluk, Stanisław Matusiak, *Polska marynarka wojen-*

na w NATO w latach 1999-2009), autorzy odnoszą się także do przyszłości Paktu Północnoatlantyckiego i proponują nowe role i zadania, jakie ta organizacja miałaby spełniać w nieustannie zmieniającej się rzeczywistości (np. Stefan Dudra, Piotr Pochyły, *Przyszłość NATO - wyzwania w „niepewnym świecie”*, Adam Cichosz, *Globalna przestrzeń bezpieczeństwa - wyzwania, oczekiwania, realia*). W części drugiej (*Wybrane problemy historyczne i polityczne Polski i Europy*) można odnaleźć teksty, których autorzy poruszają problematykę sytuacji międzynarodowej Polski, prowadzonej przez Polskę polityki zagranicznej, stosunków polsko-rosyjskich, polityki Rosji wobec krajów UE oraz członkostwa Polski w UE. Analizy te dotyczą różnych okresów (po 1918 roku) i stanowią szeroki, choć z pewnością nie kompletny, przegląd problemów, mających istotny wpływ na bezpieczeństwo Polski i jej pozycję na arenie międzynarodowej. W części trzeciej (*Varia*) zamieszczone zostały opracowania dotyczące m.in. przemian społecznych, zarządzania strategicznego i rozwoju regionalnego, dóbr kultury. Ostatnia, czwarta część pracy zawiera recenzje i omówienia wybranych, opublikowanych niedawno prac. Autorzy recenzji uznają je za wartościowe, chociaż zamieszczają równocześnie uwagi krytyczne. Na końcowych stronach omawianego tomu redaktorzy zamieścili noty o autorach.

Praca zawiera w sumie 41 autorskich tekstów, 30 tabel, 8 rysunków, 3 fotografie. Liczy 544 strony. Pracę należy uznać za udaną inicjatywę dokumentującą problematykę bezpieczeństwa. Różnorodność zebranych tekstów stwarza szansę szerokiego spojrzenia na analizowane przez autorów zjawiska.

Adam Ilciów
Instytut Politologii UZ

» **Lemkowie, Bojkowie, Rusini, historia, współczesność, kultura materialna i duchowa.** Książka pod redakcją Stefana Dudry, Bohdana Halczaka, Iryny Betko i Michała Śmigela. Wydawnictwo Druk-ar Głogów, Zielona Góra-Słupsk, ss. 248.

/ze wstępu/

Lemkowie, Bojkowie, Huculi oraz Rusini z Zakarpacia zamieszkują od stuleci region karpacki. Ich dzieje to dramatyczna walka o przetrwanie. Uboga górską ziemią nie przynosiła nigdy obfitych plonów. Tylko ogromna pracowitość mieszkańców, ich upór i przedsiębiorczość umożliwiały przetrwanie w surowych, karpackich warunkach. Niejednokrotnie jedynym ratunkiem była emigracja na obczyznę „za chlebem”. W XX wieku, kiedy w Europie Środkowo-Wschodniej formowały się państwa narodowe region karpacki stał się przedmiotem zacieklej rywalizacji politycznej. Jej konsekwencje były często tragiczne dla mieszkańców Karpat. W latach 1945-1946, zamieszkałą w granicach państwa polskiego ludność bojkowską i łemkowską zmuszono do wyjazdu do ZSRR. Pozostałych deportowano, w 1947 roku, w ramach akcji „Wisła” na Ziemię Odzyskaną. Pograniczne położenie przyniosło Łemkom, Bojkom, Hucutom i Rusinom więcej problemów niż liczne klęski żywiołowe, które nawiedzały ich ziemię. Niemniej, zostający w kręgu oddziaływań różnych kultur mieszkańcy gór wytworzyli ciekawą, niepowtarzalną kulturę, która zadziwiała przybyszów z zewnątrz. Na przełomie XIX i XX stulecia panowała

w Europie swoista fascynacja kulturą „ruskich górali”, zwłaszcza Hucutów. Powstawały liczne prace naukowe i utwory literackie, poświęcone tej problematyce. O Hucutach pisali m.in. wybitni polscy pisarze, jak: Franciszek Karpiński, Juliusz Słowacki, Józef Korzeniowski i Stanisław Wyspiański. Współcześnie zainteresowanie kulturą „górali ruskich” jest w Polsce stosunkowo niewielkie. Wielu naukowców zajmuje się wprawdzie kwestią łemkowską, lecz ich badania koncentrują się głównie wokół problemów tej ludności z tożsamością narodową. Przedstawiciele różnych dyscyplin nauki prowadzą odrębne badania, prezentując rezultaty „wej pracy w zamkniętym kręgu specjalistów. Ich wiedza ma często charakter „fragmentaryczny”. Kwestii łemkowskiej w Polsce nie można zresztą rozpatrywać w oderwaniu od ich pobratymców, zamieszkałych na Słowacji, Ukrainie oraz w rozrzuconych po świecie skupiskach diaspory. W 2006 roku, w Uniwersytecie Zielonogórskim powstała inicjatywa przygotowania pracy zbiorowej, o charakterze interdyscyplinarnym, poświęconej Łemkom, Bojkom, Hucutom i Rusinom. Inicjatywa spotkała się z pozytywną reakcją środowisk naukowych. Napłynęło wiele ciekawych artykułów, które zostały opublikowane w tomie: „Lemkowie, Bojkowie, Rusini - historia, współczesność, kultura materialna i duchowa”, wydanym w 2007 roku przez Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczerza” w Legnicy. Książka spotkała się z pozytywnym przyjęciem w środowisku naukowym, jak również wzbudziła zainteresowanie szerokiego grona czytelników. Niniejsza praca jest kontynuacją tego wydawnictwa. Podobnie jak tom I zawiera artykuły autorów z różnych krajów (Polska, Ukraina, Słowacja, USA) oraz reprezentujących różne dziedziny wiedzy (politologia, historia, etnologia, kulturoznawstwo, teologia oraz inne). Autorzy nie prezentują jednolitego stanowiska. W wielu kwestiach ich opinie różnią się. Umożliwia to jednak czytelnikom konfrontację poglądów. Artykuły zebrane w niniejszej pracy zbiorowej zostały opublikowane w języku polskim, ukraińskim i słowackim. Pod tekstem umieszczono jednak krótkie streszczenia, umożliwiające czytelnikom, nie znającym języka obcego poznanie jego głównych tez.

opr. Piotr Pochyły

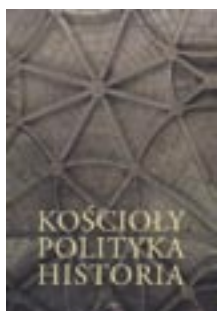

» **Radykalna lewica na ziemiach polskich w latach 1893-1938. SDKPiL, KPRP, KPP.** Książka pod redakcją Ryszarda Rauby. Zielona Góra 2009, ss. 110.

Dziewiątego września 2008 r. w Instytucie Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „Socjalizm międzynarodowy na ziemiach polskich w latach 1893-1938. Ideologia i działalność”. Oprócz przedstawicieli Instytutu Politologii UZ (dr hab. Andrzej Matkiewicz, prof. UZ, dr Ryszard Rauba, mgr Dariusz Asienkiewicz) udział w niej wzięli reprezentanci ośrodków akademickich z Białegostoku (dr Grzegorz Zackiewicz), Lublina (dr hab. Waldemar Paruch, dr hab. Krystyna Trembicka), Rzeszowa (prof. dr hab. Henryk Cimek), Szczecina (dr Waldemar Potkański) oraz Warszawy (dr Bolestaw R. Sprengel). Owocem ubiegłorocznej, wrześniowej konferencji jest niniejsza publikacja zawierająca teksty wystąpień jej uczestników.

opr. Piotr Pochyły

» **Kościół, polityka, historia. Ze studiów nad problemami mniejszości wyznaniowych w Polsce w XX i XXI wieku.** Książka pod redakcją Stefana Dudry i Olgierda Kieca. Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2009, ss. 218.

Czy słusznie Kościół rzymskokatolicki określany jest mianem „polskiego Kościoła”? Polska kultura

kształtowała się wszakże przez setki lat poprzez konfrontację z prawosławiem, protestantyzmem, judaizmem oraz innymi wyznaniem, a także z ideologiami i światopoglądami o charakterze świeckim czy wręcz wrogim religii, i to niekiedy nie tylko z komunizmem. Co jednak stanowiło i stanowi legitymację istnienia mniejszości wyznaniowych w Polsce, jak kształtowała się tożsamość niekatolickich obywateli w XX i XXI stuleciu? Teksty badaczy różnych dziedzin nauk humanistycznych, zebrane w książce przygotowanej z inicjatywy Stefana Dudry i Olgierda Kieca - pracowników Instytutu Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego - przynoszą próbę spojrzenia na przeszłość i aktualne problemy polskich mniejszości religijnych, a jednocześnie stawiają pytanie, czy możliwy jest inkluzywny model polskości, uznający wprawdzie dominującą rolę katolicyzmu w budowaniu wspólnoty narodowej, ale respektujący także prawo innych społeczności do funkcjonowania nie tylko w państwie, ale i w społeczeństwie.

opr. Piotr Pochyły

» **E. Baron-Polańczyk, Komputerowe wspomaganie dydaktyki**, s. 185, B5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

Autorzy artykułów, zamieszczonych w tej książce, dzielą się swoimi doświadczeniami, przemyśleniami, refleksjami, a także pragmatyzmem naukowym, poruszając wybrane aspekty w obszarze technologii infor-

macyjno-komunikacyjnych oferujących ciągle nowe komputerowe narzędzia edukacyjne. Opracowanie jest rezultatem pracy trzynastu autorów poruszających zagadnienia zarówno w sferze teoretycznej, jak i praktycznej. Rozważania rozpoczyna artykuł wprowadzający w problematykę dydaktycznej użyteczności komputerów, omawiający miejsce i rolę komputera w procesie nauczania-uczenia się, edukacyjne wskazania nauk kognitywnych i idei konstruktywizmu oraz założenia przedmiotu komputerowe wspomaganie w dydaktyce (E. Baron-Polańczyk). Kolejny artykuł prezentuje zagadnienia związane z wykorzystaniem programów edukacyjno-terapeutycznych w terapii pedagogicznej (E. Nowicka). Teksty E. Szymanowskiej, P. Antczaka, K. Wijas omawiają problematykę dotyczącą kompetencji nauczyciela w zakresie wykorzystania technologii informacyjnych w realizacji zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Zagadnieniom z obszaru komputerowego wspomagania zajęć z matematyki poświęciła swój artykuł Paulina Woźniak. (...) Monografia jest przeznaczona dla tych wszystkich, których interesują aspekty procesu wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnej w szeroko rozumianej edukacji.

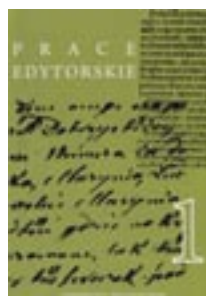
Eunika Baron-Polańczyk

» **Z. Wołk, Czołyciowe poradnictwo zawodowe dla nauczycieli**, s. 306, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

Niniejsza książka ma na celu zarówno zapoznanie czytelnika z podstawowymi wiadomościami, jak i informacjami praktycznymi z zakresu różnych dyscyplin związanych z kształtowaniem się sylwetki osobowości człowieka z perspektywy przygotowania do wykonywania pracy zawodowej, z pracą zawodową i jej środowiskiem, a także z wybranymi zagadnieniami z zakresu poradnictwa zawodowego. Jest więc interdyscyplinarna. Pozwala pełniej rozumieć proces pracy i jego środowisko w ich złożoności i różnorodności. Przedstawione w niej treści mają za zadanie ułatwić pomoc w przygotowaniu ucznia do wyboru drogi zawodowej i do późniejszej aktywności w pracy, natomiast w odniesieniu osób dorosłych sprzyjać wsparciu ich w podejmowanych decyzjach związanych z rozwiązywaniem problemów, na które natrafiają w trakcie realizowania swojej zawodowej biografii.

[Zdzisław Wołk]

» **S. Kufel, K. Grabias-Banaszewska (red.), Prace edytorskie 1**, s. 248, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

S. Kufel, *Współczesne edytorstwo praktyczne. Kilka uwag porządkujących*. R. Sztzyber, *Z zagadnień edytorstwa elektronicznego*. S. Moszak, „Zapat srogi góry Neapolitańskiej” Fryderyka Szembeka. M. Ferdynus, „Francuski Hymn żałobny na śmierć generała Łazarza Hoche’a” i jego polskie tłumaczenie, K. Banaszewski. R. Domke, K. Grabias-Banaszewska, *Dziennik Adyny Turno. Fragmenty z lat 1849-1850. Próba edycji i tłumaczenie z języka angielskiego*. K. Grabias-Banaszewska, *Pamiętnik Adama Turno z lat 1775-1851, fragmenty: grudzień 1849- kwiecień 1850*. K. Ignaczak, *Cztery listy Krystyna Lacha Szyrmy do Leonarda Niedźwieckiego z lat 1865-1866*. K. Banaszewski, *Jana Szatkowskiego Pamiętniki z życia „Wychowanka Czwartackiego” - próba edycji*.

[Ze Spisu Treści]

» **Z. Janiszewska-Nieścioruk, Psychological and Social Problems of People with Disabilities**, s. 144, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

The undoubted merit of this book is the variety and relevance of its contents and their thorough examination. This work holds valuable theoretical analyses and diagnoses, as well as research reports and practical solution proposals. The undertaken problems were presented in a

highly competent manner. Although the work is of a scientific nature it can be recommended to everyone who is interested in aiding persons with disabilities and their families - special educators, psychologists, physiotherapists, social and health service workers, as well as students.

[From the review of Andrzej Twardowski]

» **L. Kataryńczuk-Mania, Wychowawcze aspekty zajęć umuzykalniających w przedszkolu, s. 195, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009**

Zajęcia umuzykalniające są radosnym przeżyciem wpływającym na samopoczucie dziecka. Dziecko o dobrym samopoczuciu jest bardziej podatne na wpływy wychowawcze, łatwiej podporządkowuje się stawianym wymaganiom, chętniej nawiązuje kontakty z rówieśnikami. Wszystkie formy umuzykalnienia w przedszkolu budzą chęć pokonywania trudności oraz dają okazję do uaktywnienia osób biernych i nieśmiałych, rozwijają poczucie odpowiedzialności, kolektywizm, karność, dyscyplinę, uspołeczniają.

Książka adresowana jest do nauczycieli, opiekunów, rodziców i tych osób, które z całą świadomością doceniają wagę i znaczenie wychowawczych aspektów realizowanych poprzez specyficzne zajęcia umuzykalniające, co może mieć dobry wpływ na przyszły poziom i jakość kultury muzycznej i osobistej. Tematyka pracy jest mało znana w literaturze, zatem Autorka ma nadzieję wzbogacić obszar wiedzy pedagogiki przedszkolnej i muzycznej.

[Fragment książki]

» **M. Hawrysz (red.), Zielonogórskie seminaria językoznawcze 2006-2007, s. 502, B5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009**

Rok 2006

J. Gorzelana, *Biblizmy w „Hymnie Boga” Jana Pawła Woronicza*, B. Greszczuk, *Domeny przestrzeni i czasu w kreacjach metaforycznych poetów Skamandra i Awangardy*, M. Idzikowska, *Wyraziste właściwości nazewnictwa medialnego*

połowy XX wieku, M. Kaczor, *Kultura słowa w świetle komunikacji międzyludzkiej (przegląd stanowisk badawczych)*, I. Kotlarska, *Nauczanie domowe w świetle „Dziennika nauczyciela domowego”*, I. Rutkowska, *Mystyk i słowo - formy wyrażania niewyraźnego*, J. Treder, *kaszubi, ich mowa i kultura*.

Rok 2007

M. Hawrysz, *Znaczenie i konceptualizacja pojęcia serce w „Żalonych trenach” Anny Stanisławskiej*, M. Kaczor, *Zwroty grzecznościowe w przekazach radiowych*, E. Laskowska, *Nazywanie i wyrażanie uczuć w języku*, I. Pałucka-Czerniak, *Pojęcie dystansu naukowego w nauce*, U. Majdańska-Wachowicz, *Leksykalne nośniki ekspresji w komiksach*, M. Uździcka, *Charakterystyka stanu badań nad starannie ukształtowaną polszczyzną XIX wieku*, K. Węgorowska, *Wokół dialektu, gwary, fonetyki międzywyrazowej, zasikania i siakania*.

[Ze Spisu Treści]

e-mail: miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

WSPÓŁPRACA

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
-2592, -2354, -2479

Tomasz Belica, Joanna Bojarska, Joanna Borgensztajn,
Marek Dankowski, Renata Grochowalska, Sławek Janusz,
Dorota Krassowska, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Alicja Lewicka-Szczegóła, Sławomir Piontek, Ilona Politowicz,
Magdalena Steciąg, Anna Urbańska, Janina Wallis,
Krzysztof Witkowski, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY / OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jaroński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

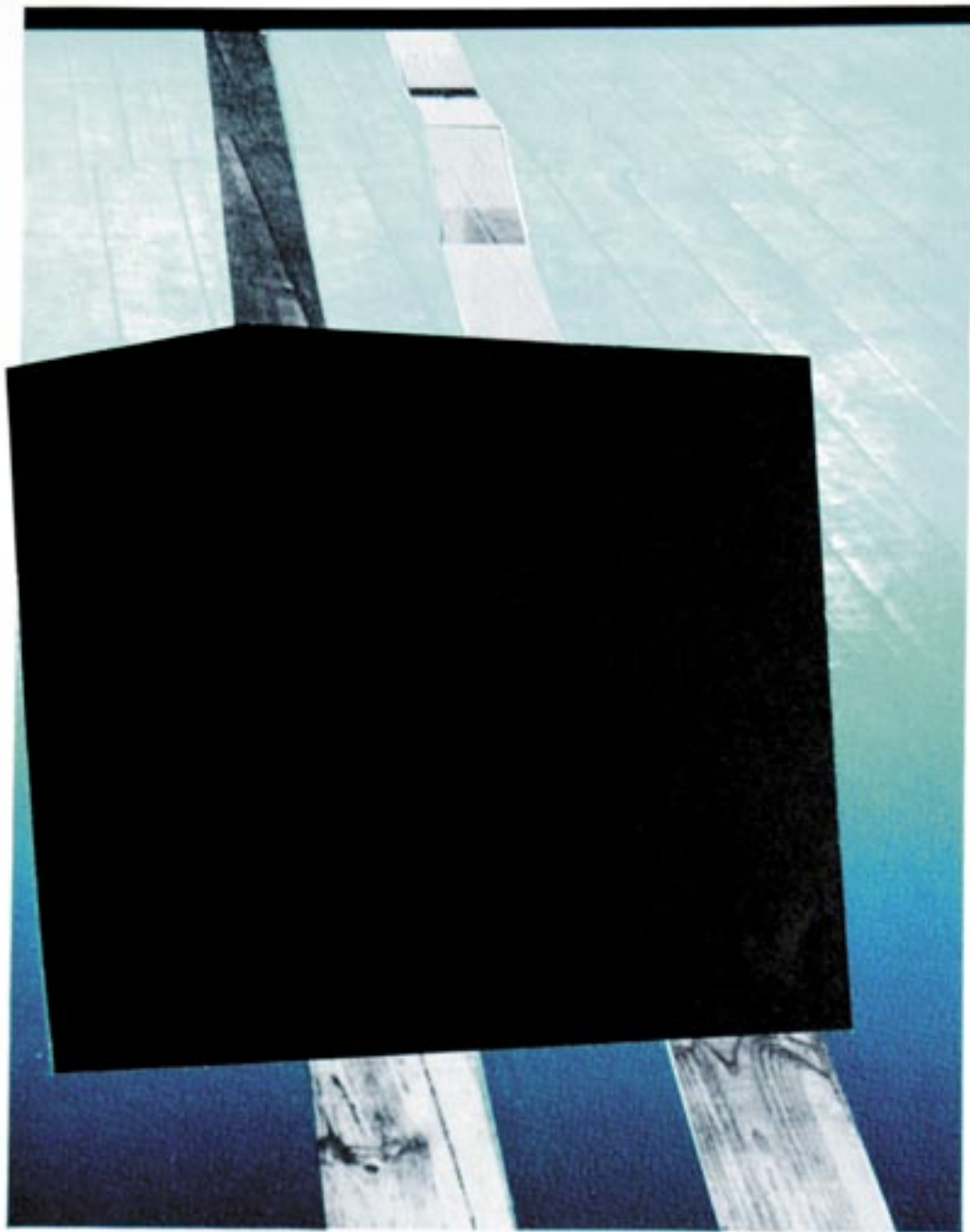
Oddano do druku w listopadzie 2009 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

w numerze: <<

Wystąpienie Inauguracyjne prof. Wielisławy Osmańskiej-Furmanek Prorektor Ds. Jakości Kształcenia	3
Kryzys ekonomiczny w gospodarce globalnej - Wykład Inauguracyjny prof. Marii Fic	4
Inauguracja roku akademickiego 2009/2010	9
Z obrad Senatu	10
Zarządzenia JM Rektora	11
Nominacje Profesorskie:	
Prof. Magdalena Graczyk	13
Prof. Stanisław Borawski	14
Zrównoważona energia z węgla brunatnego - PROJEKT GUBIN	16
Kronika Rektorska	17
Rekrutacja 2009/2010	20
Po co promować?	21
Reforma szkolnictwa wyższego przyjęta przez rząd	23
Sztuka w obszarach działań Biblioteki Uniwersyteckiej	24
Wiadomości wydziałowe	30
Wydział Artystyczny	30
Wydział Ekonomii i Zarządzania	33
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	35
Wydział Humanistyczny	39
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	42
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	46
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	50
Pion Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą	56
Zielonogórski Salon Maturzystów 2009	57
Samochód elektryczny UZ na trasie sztafety CETC-ROUTE65	58
Tydzień kariery	60
Nowości wydawnicze	61

Jan Berdyszak, Droga, autooffset XV/XVI, 1986, format, format 37 x 48 cm

40 lat
doświadczenia

PRESS-SERVICE Monitoring Mediów to firma, w której czterdziestoletnia tradycja spotyka się z technologiami jutra.

Podwaliny PRESS-SERVICE Monitoring Mediów sięgają 1969 roku. W ciągu 40 lat działalności ugruntowaliśmy pozycję lidera w dziedzinie kompleksowego monitoringu mediów w Polsce oraz wiodącej firmy w tej branży na rynku europejskim. Działamy zgodnie z filozofią media intelligence, tworząc precyzyjną ofertę dopasowaną do indywidualnych potrzeb naszych Klientów – największych koncernów, agencji PR, przedsiębiorstw i instytucji administracji państwowej. Od kilkudziesięciu lat się zmieniamy, poszukujemy najlepszych rozwiązań i ustalamy najwyższe standardy na rynku.

PRESS-SERVICE Monitoring Mediów

monitoruje:

- największą liczbę tytułów prasowych – ponad 1000 wydawnictw
- ponad 3 mln źródeł internetowych: stron internetowych, serwisów regionalnych, grup dyskusyjnych, blogów opiniotwórczych i serwisów blogowych
- ponad 100 stacji radiowych i telewizyjnych
- polskie i zagraniczne serwisy informacyjne

przygotowuje:

- wysokospecjalistyczne analizy i raporty wizerunkowe
- raporty sponsoringowe i marketingowe
- audyty medialne
- newslettery tematyczne i „Przegląd gospodarczy” z opiniotwórczych tytułów prasowych

oferuje:

- monitoring światowych zasobów informacji
- ekwiwalent reklamowy (AVE) materiałów z prasy, RTV i Internetu
- monitoring prasowych, telewizyjnych i internetowych kampanii reklamowych
- usługę Realy Simple Syndication (RSS)

dostarcza:

- wszystkie zgromadzone dla Klientów informacje za pomocą zaawansowanego systemu **Inforia.net** – dedykowanego portalu informacyjnego – oraz poprzez **media express** – nowoczesne i wysoce innowacyjne narzędzie do analizy bieżących informacji z mediów